

vonnis

GEMEENSCHAPPELIJK HOF VAN JUSTITIE

VAN ARUBA, CURAÇAO, SINT MAARTEN EN VAN BONAIRE, SINT EUSTATIUS EN SABA

Zaaknummer: H-70/23

Parketnummer: P-2021/03104

Uitspraak: 12 juli 2024

Tegenspraak

Vonnis

gewezen op het hoger beroep, ingesteld tegen het vonnis van het Gerecht in eerste aanleg van Aruba (hierna: het Gerecht) van 14 april 2023 in de strafzaak tegen de verdachte:

Oslin Benito SEVINGER,
geboren op 12 januari 1965 in Aruba,
wonende in Aruba, Paradijs 14-A.

1. Hoger beroep

Het Gerecht heeft de verdachte bij zijn vonnis van het onder 1, 2, 3 (partieel), 4 en 6 ten laste gelegde vrijgesproken en ter zake van het onder 3 (partieel) en 5 ten laste gelegde veroordeeld tot een gevangenisstraf voor de duur van 1 jaar, waarvan 6 maanden voorwaardelijk met een proeftijd van 3 jaren, met aftrek van voorarrest. Voorts heeft het Gerecht de verdachte ontzet van het recht om het ambt van ambtenaar te bekleden en het recht om verkozen te worden als lid van de algemeen vertegenwoordigde organen, elk voor de duur van 5 jaren.

Zowel de verdachte als de officier van justitie heeft hoger beroep ingesteld.

2. Omvang van het hoger beroep

Naar het oordeel van het Hof heeft het onder 3 (passieve omkoping) en 4 (misbruik van functie) ten laste gelegde te gelden als een impliciet cumulatieve tenlastelegging, waarin cumulatief – en dus gevoegd – meerdere strafbare feiten zijn opgenomen.

Het hoger beroep van het openbaar ministerie is onbeperkt ingesteld, maar is blijkens de appelschriftuur en de mededeling van de procureur-generaal op de terechtzitting ten aanzien van het onder 3 (passieve omkoping) ten laste gelegde slechts gericht tegen de (partiële) vrijspraak inzake zaaksdossier Deshaun en de (partiële) vrijspraak inzake zaaksdossier Susebeek voor wat betreft de betalingen aan Fantastic Gardens, alsmede de partiële vrijspraken inzake voornoemde zaaksdossiers ten aanzien van het onder 4 (misbruik van functie) ten laste gelegde, met uitzondering van de (partiële) vrijspraak in zaaksdossier Bucuti hotel. Het openbaar ministerie legt zich voorts uitdrukkelijk neer bij de vrijspraak van het onder 6 (witwassen) ten laste gelegde.

Gelet op hetgeen is bepaald in artikel 436 Wetboek van Strafvordering van Aruba (hierna: Sv) en nu ook overigens niet is gebleken van enig rechtens te beschermen belang dat is gediend met de voortgezette behandeling van de feiten waarvoor de verdachte (partieel) is vrijgesproken en waartegen het hoger beroep van het ministerie zich niet richt, zal het Hof het openbaar ministerie in zoverre niet-ontvankelijk verklaren in het hoger beroep.

Het hoger beroep is door de verdachte eveneens onbepert ingesteld en is derhalve mede gericht tegen voornoemde (partiële) vrijspraken. Gelet op hetgeen is bepaald in artikel 434 Sv staat voor de verdachte tegen deze beslissingen geen hoger beroep open. Het Hof zal de verdachte in zoverre dan ook niet-ontvankelijk verklaren in het hoger beroep.

Gelet op het vorenstaande zijn in hoger beroep ten aanzien van het ten laste gelegde onder 3 (actieve omkoping) inzake zaaksdossier Susebeek enkel de volgende giften/diensten nog aan de orde:

1. L.A. Ornamental;
2. Fantastic Gardens;
3. Vectra gymmachine,

Al wat hierna wordt overwogen en beslist heeft uitsluitend betrekking op dat gedeelte van het vonnis waarvan beroep dat aan het oordeel van het Hof is onderworpen.

3. Onderzoek van de zaak

Dit vonnis is gewezen naar aanleiding van het onderzoek op de terechtzitting.

Het Hof heeft kennisgenomen van de vordering van de procureurs-generaal, mr. B.S. van Unnik en mr. E.D. Schwengle (hierna steeds: "de procureur-generaal") en van wat door de verdachte en zijn raadslieden mr. D. Illes en mr. D. Kock (hierna steeds: "de raadsman"), naar voren is gebracht.

De procureur-generaal heeft gevorderd dat het Hof het vonnis waarvan beroep zal vernietigen en, opnieuw rechtdoende, het onder 1 tot en met 5 ten laste gelegde bewezen zal verklaren en de verdachte daarvoor zal veroordelen tot:

- een gevangenisstraf voor de duur van 4 jaren, met aftrek van voorarrest;
- ontzetting van het recht ambten te bekleden, alsmede van het passief kiesrecht voor de duur van 8 jaren.

De raadsman heeft bepleit dat het openbaar ministerie partieel niet-ontvankelijk zal worden verklaard in de strafvervolgning van de verdachte, althans dat de verdachte integraal zal worden vrijgesproken.

4. Vonnis waarvan beroep

Het vonnis waarvan beroep kan niet in stand blijven, omdat het Hof tot andere beslissingen komt.

5. Ontvankelijkheid van het openbaar ministerie

De raadsman heeft bepleit dat het openbaar ministerie gedeeltelijk niet-ontvankelijk zal worden verklaard in de strafvervolging van de verdachte ten aanzien van artikel 378 (oud) van het Wetboek van Strafrecht (hierna: Sr).

Het Hof overweegt als volgt.

Het Hof stelt voorop dat de tenlastelegging onder feit 3 ten aanzien van artikel 378 (oud) Sr ziet op de periode van 8 maart 2010 tot en met 14 februari 2014. De maximum gevangenisstraf voor overtreding van artikel 378 (oud) Sr is drie maanden. Gelet hierop was de in artikel 72 (oud) Sr bepaalde verjaringstermijn van zes jaar nog niet verstreken ten tijde van de inwerkingtreding van artikel 1:147 Sr op 15 februari 2014, zodat deze wetgeving direct van toepassing is geworden. Ingevolge deze bepaling stuit elke daad van vervolging de verjaring, ook ten aanzien van anderen dan de al dan niet bekende vervolgde.

Het Hof beschouwt als eerste daad van vervolging de datum van de vordering van de officier van justitie aan de rechter-commissaris tot het verrichten van een doorzoeking ter inbeslagneming in het kader van het strafrechtelijk onderzoek Avestrus tegen de verdachte, zijnde 24 september 2019.

Het Hof constateert dat ter zake van de verdenking op grond van artikel 378 (oud) Sr een deel van de aan de verdachte verweten gedragingen is verjaard. Immers geldt ten aanzien van die verdenking (voor zover deze betreft de omkoping van een ambtenaar zonder plichtsverzuim) een verjaringstermijn van zes jaren. Het Hof concludeert dat de aan de verdachte verweten gedragingen onder de verdenking van artikel 378 (oud) Sr zijn verjaard voor zover deze zijn begaan in de periode vóór 24 september 2013. Het openbaar ministerie zal daarom in zoverre niet-ontvankelijk worden verklaard in de vervolging.

6. Tenlastelegging

De tekst van de gewijzigde tenlastelegging is als bijlage 1 (pagina's doorgenummerd) aan dit vonnis gehecht en geldt als hier overgenomen.

De verdenkingen komen er - kort en zakelijk weergegeven - op neer dat de verdachte zich schuldig heeft gemaakt aan de volgende strafbare feiten:

1. Medeplegen van oplichting, meermalen gepleegd;
2. Medeplegen van oplichting;

3. Passieve omkoping (al dan niet met plichtsverzuim), meermalen gepleegd;
4. Misbruik van functie, meermalen gepleegd;
5. Verduistering.

7. Inleiding

Het strafrechtelijk onderzoek Avestrus betreft onder meer vermeende onregelmatigheden bij de uitgifte van optie- en erfpachtrechten tijdens het bewind van de verdachte Sevinger, in diens voormalige hoedanigheid van Minister van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Milieu en later van Ruimtelijke Ontwikkeling, Integratie en Infrastructuur (hierna: ROII) in de periode 2009-2017. Sevinger maakte deel uit van de Arubaanse Volkspartij (AVP).

8. Vrijspraak van de feiten 2, 3 partieel en 4 partieel

8.1. *Feit 2 (medeplegen van oplichting) en 4 partieel (misbruik van functie) inzake zaaksdossier Damira*

De verdenking zoals weergegeven in de tenlastelegging, gelezen tegen de achtergrond van het dossier, is dat Sevinger tezamen en in vereniging met de medeverdachten Werleman, Nuñez en Mansur (en de vennootschappen Damira/Lizner waarvan zij de aandelen hielden) het Land heeft opgelicht, in die zin dat in onderlinge afstemming, volgens een zelfde werkwijze waaraan zij ieder hun bijdrage leverden, als volgt is gehandeld. Sevinger heeft (tegen een wettelijk vastgesteld, relatief zeer laag tarief) op aanvraag van de al dan niet lege vennootschappen van Werleman, Nuñez en Mansur opties op de uitgifte van zogeheten commerciële percelen verleend. Daarbij werd niet onderzocht of aan de daarvoor gestelde voorwaarden werd voldaan. Ook werden daarbij stukken ingediend waarmee door Werleman, Nuñez en Mansur/hun vennootschappen de indruk werd gewekt dat zij de intentie hadden om zelf projecten op de desbetreffende percelen te ontwikkelen, terwijl het eigenlijke doel was om, zodra de opties waren verleend, de aandelen van de vennootschappen te verkopen.

Relevante feiten en omstandigheden

De rechtspersoon Damira N.V. is op 15 september 2006 opgericht door Werleman en zijn vrouw, Nuñez.

De rechtspersoon Lizner Properties N.V. is op 6 november 2013 opgericht door Mansur en zijn toenmalige vriendin Helder.

Op 10 december 2014 heeft Nuñez, als directeur van Damira, een aanvraagformulier voor een optie/erfpachtrecht ingevuld en ingediend bij de Directie Infrastructuur en Planning (hierna: DIP). Op het formulier staat dat een terrein wordt verzocht ter grootte van 3.000 m² te Eagle/Palm Beach voor de ontwikkeling van een complex van 15 appartementen. Op dat moment waren

Werleman en Nuñez de enige aandeelhouders in Damira. Door Werleman is een kopie van dit formulier bij het bureau van Sevinger ingediend. Op 12 december 2014 is deze kopie door Sevinger ondertekend met de notitie: "Dir DIP, akkoord cfm, gaarne uw medewerking".

Bij brief van 27 januari 2015 heeft Mansur namens Lizner een aanvraag voor het verkrijgen van een erfpachtrecht op een perceel te Eagle Beach bij het bureau van Sevinger ingediend. Deze brief is op 25 januari 2015, vóór dagtekening van de brief, ingekomen bij het bureau van Sevinger en op diezelfde dag door Sevinger ondertekend met de notitie: "Dir DIP gaarne uw medewerking".

Bij brieven gedateerd 1 april 2015 heeft Abath, de directeur van de DIP, de concept Ministeriële Beschikking (hierna: MB) ten behoeve van Damira en de concept MB ten behoeve van Lizner naar Sevinger gestuurd. Op de brief behorend bij de concept MB van Damira is een spoedstempel gezet die volgens de verklaringen van Abath en Tsu alleen op instructie van Sevinger daar op kan zijn gezet. In de concept MB wordt ten behoeve van Damira het recht van optie op twee percelen te Eagle Beach (KV-1 en KV-2, totaal groot 4.586 m²) verleend. In de concept MB ten behoeve van Lizner wordt het (aangrenzende) perceel (KV-3) toegekend. Sevinger heeft op 7 april 2015 de MB's ten behoeve van Damira en Lizner ondertekend.

Op 23 juli 2015 heeft Helder haar 99 aandelen in Lizner overgedragen aan Mansur, die daarvoor houder was van 1 aandeel. Vanaf dat moment is Mansur de enige aandeelhouder in Lizner.

Op 24 juli 2015 is door zowel Werleman en Nuñez namens Damira, als Mansur namens Lizner een 'one time listing agreement' met makelaar Spazio Realty getekend, voor de verkoop van hun aandelen en daarmee de opties op de percelen KV-1, KV-2 en KV-3 aan Donadi Yafrate of een aan hem gelieerde vennootschap, die later de Donaco Group blijkt te zijn. Vervolgens wordt op 26 juli 2015 overeenkomstig voornoemde 'one time listing agreements' door Werleman en Nuñez namens Damira, en Mansur namens Lizner een intentieverklaring getekend met Donadi Yafrate om de aandelen te verkopen. Uit de verklaring van Donadi Yafrate blijkt dat Mansur een kopie van de MB van Lizner heeft getoond aan Donadi Yafrate voordat de intentieverklaring door hen werd ondertekend, terwijl uit het dossier blijkt dat Mansur op dat moment nog niet aan de betalingsplicht had voldaan en hij deze kopie dus alleen kan hebben ontvangen van (het bureau van) Sevinger. Voor Damira werd de koopprijs van de aandelen gesteld op USD 1.842.496,- en voor Lizner op USD 1.707.504,-. In beide 'one time listing agreements' is vermeld dat Donadi Yafrate eenzelfde soort intentieverklaring met de ander aanging.

Vervolgens hebben Nuñez namens Damira en Mansur namens Lizner per brief van 28 juli 2015 aan Sevinger verzocht om één gezamenlijk project op de verkregen percelen te mogen ontwikkelen en om daartoe de MB's te synchroniseren. Verder hebben zij verzocht om te bepalen dat zes bouwlagen mogen worden gerealiseerd. De verzoekbrief is op dezelfde dag op het bureau van Sevinger ingekomen en door

Sevinger ondertekend met de notitie: "Dir DIP, akkoord cfm, gaarne uw medewerking".

Op 22 september 2015 hebben Nuñez namens Damira, en Mansur namens Lizner, per brief een verzoek ingediend bij Sevinger om – anders dan hun verzoek van 28 juli 2015 – de opties samen te voegen op naam van Damira. De brief is op 24 september 2015 bij het bureau van Sevinger ingekomen en op dezelfde dag door Sevinger ondertekend met de notitie: "Dir DIP, dezerzijds akkoord, gaarne uw medewerking".

Abath heeft op 17 november 2015 positief geadviseerd aan Sevinger over het uitgeven van één optierecht aan Damira. Op 25 november 2015 heeft Sevinger de optiebeschikking ten behoeve van Damira ondertekend.

Op 2 maart 2016 zijn Werleman, Nuñez en Mansur tot een overeenkomst gekomen met Donadi Yafrate namens de Donaco Group over de verkoop van de aandelen in Damira. Kort daarvoor was Mansur ook aandeelhouder geworden in Damira.

Op 17 oktober 2016 heeft Abath de aanbiedingsbrief met betrekking tot de erfpachtverlening aan Damira naar Sevinger gestuurd. Op 1 november 2016 heeft Sevinger de overeenkomst tot erfpacht ondertekend. Op 30 november 2016 is de overeenkomst gepasseerd bij de notaris.

In het dossier bevindt zich verder een door alle betrokkenen getekende, maar ongedateerde, 'deed of share transfer' waaruit blijkt dat alle aandelen door de Donaco Group zijn gekocht.

Aan de aandeelhouders in Damira zijn de volgende bedragen betaald:

- 958.500,- USD aan Werleman;
- 816.600,- USD aan Nuñez;
- 319.500,- USD aan Henriquez;
- 71.000,- USD aan Osorio;
- 1.384.500,- USD aan Mansur.

Is sprake van oplichting?

Ter beoordeling staat of voornoemde gang van zaken bij de aanvragen van de optie/erfpachtrechten in het zaaksdossier Damira/Lizner, gekwalificeerd kan worden als oplichting van het Land. Het Hof overweegt hierover als volgt.

Voor een veroordeling voor oplichting is vereist dat de verdachte bij een ander door een specifieke, voldoende ernstige vorm van bedrieglijk handelen een onjuiste voorstelling in het leven heeft willen roepen teneinde daarvan misbruik te kunnen maken. Daartoe moet de verdachte een of meer van de in de wet genoemde oplichtingsmiddelen hebben gebruikt, door welk gebruik die ander is bewogen tot de afgifte van een goed.

Het antwoord op de vraag of in een concreet geval het slachtoffer door een oplichtingsmiddel dat door de verdachte is gebruikt, is 'bewogen' tot een van voornoemde handelingen, is in sterke mate afhankelijk van de omstandigheden van het geval. In algemene zin kunnen tot die omstandigheden behoren enerzijds de mate waarin de in het algemeen in het maatschappelijk verkeer vereiste omzichtigheid het beoogde slachtoffer aanleiding had moeten geven die onjuiste voorstelling van zaken te onderkennen of zich daardoor niet te laten bedriegen. Oplichting in de zin van de wet is echter niet aan de orde wanneer het slachtoffer - gelet op alle omstandigheden van het geval, waaronder de eigen gedragingen en kennis van zaken - de in een bepaalde gedraging van de verdachte besloten liggende onjuiste voorstelling van zaken had moeten doorzien.

Ten aanzien van Werleman, Nuñez en Mansur zijn - kort samengevat - als feitelijke handelingen het indienen van verzoeken namens Damira/Lizner voor of met betrekking tot (opties op) erfpachtgronden ten laste gelegd, alsmede het indienen van stukken die - zo begrijpt het Hof - door de koper van de aandelen werden aangeleverd nadat de optie aan de rechtspersoon was verleend. Naar het oordeel van het Hof kunnen deze feitelijke handelingen op zichzelf niet worden aangemerkt als oplichtingsmiddelen, ook niet als de medeverdachten - als vrienden c.q. goede bekenden van Sevinger - bij de behandeling van hun aanvragen een voorkeursbehandeling zouden hebben gekregen van Sevinger.

Dat kan anders zijn indien vast komt te staan dat Werleman, Nuñez en Mansur nimmer van plan waren om de projecten zelf te ontwikkelen, maar van meet af aan met Sevinger hebben samengespannen om de optie(s) te verkrijgen, enkel met het doel om die optie(s) voor een aanzienlijk bedrag door te verkopen.

Het bedrieglijk handelen is met andere woorden niet gelegen in het speculeren met erfpachtgronden door de medeverdachten, maar betrof in de kern genomen de veronderstelde samenzwering met de verdachte, die met name daarin bestond dat het beleid van de DIP - dat was bedoeld om grondspeculatie te voorkomen - werd omzeild, waardoor het Land werd bewogen tot de afgifte van het optie-/erfpachtrecht.

Naar het oordeel van het Hof is dat in de onderhavige zaak onvoldoende vast komen te staan.

Zo kan niet worden vastgesteld dat Werleman en Nuñez nimmer van plan waren om met Damira een project op de door hen initieel aangevraagde terreinen te ontwikkelen. Werleman heeft verklaard dat hij al sinds de jaren '80 actief is op het gebied van onroerend goed en dat hij meerdere projecten heeft ontwikkeld. Reeds in 2006 heeft hij samen met Nuñez Damira opgericht, waarna zij namens Damira een appartementencomplex gelegen te Cumana hebben gekocht. Voorts heeft Werleman verklaard dat hij met Nuñez een appartementencomplex wilde ontwikkelen voor het luxere segment. Dit nieuwe appartementencomplex zou deels gefinancierd worden met de opbrengst van de verkoop van het appartementencomplex te Cumana, aldus Werleman. Kort nadat Werleman en Nuñez een aanvraag voor een erfpachtterrein voor het ontwikkelen van een

appartementencomplex hadden ingediend, is het appartementencomplex te Cumana op 22 januari 2015 ook daadwerkelijk verkocht. Dat de opbrengst van het appartementencomplex onvoldoende was om een nieuw appartementencomplex te ontwikkelen, reden waarom Werleman en Nuñez naar eigen zeggen op zoek waren gegaan naar investeerders, maakt niet dat zij nimmer de intentie hadden om zelf een project te ontwikkelen. Dat geldt evenmin voor de omstandigheid dat Sevinger de aanvraagbrief van Damira heeft ondertekend met de notitie 'akkoord conform' en de concept MB op zijn instructie met spoed van de DIP naar hem is verstuurd, alsmede dat twee percelen zijn toegekend terwijl om één perceel is verzocht. Daar komt bij dat – anders dan in de zaaksdossiers Elenath en Deshaun – niet is gebleken dat Werleman en Nuñez al vóór het indienen van de aanvraag tot het verlenen van een optie bezig waren om de aandelen van de optie verkrijgende vennootschap te verkopen.

Eveneens kan niet worden vastgesteld dat Mansur nimmer van plan was om met Lizner een project op het door hem initieel aangevraagde terrein te ontwikkelen. Mansur heeft verklaard dat hij zich bezig houdt met het ontwikkelen van projecten. Reeds in 2013 heeft hij samen met Helder, zijn toenmalige vriendin, Lizner opgericht. Dit was volgens Mansur in het begin van zijn carrière als ontwikkelaar.¹ Dit wordt ondersteund door Helder, die heeft verklaard dat Mansur in die periode nog bezig was met het leren over vastgoed.² Mansur heeft voorts verklaard dat het project van Lizner gefinancierd zou worden door zijn (vermogende) familie, maar dat deze – nadat Mansur de aanvraag voor een optie had ingediend – door een ruzie heeft besloten om daar niet mee door te gaan. Het Hof acht deze verklaring niet onaannemelijk, nu de verklaring van Mansur wordt ondersteund door de verklaringen van zijn vader, Mansur sr., en Helder, terwijl ook niet anderszins van het tegendeel is gebleken. Nu niet is komen vast te staan dat Lizner ten tijde van de aanvraag niet over financiële middelen kon beschikken om een project te ontwikkelen, kan ook op basis daarvan niet worden vastgesteld dat Mansur nimmer van plan was om een project op het verkregen perceel te ontwikkelen. Daar komt bij dat – anders dan in de zaaksdossiers Elenath en Deshaun – niet is gebleken dat Mansur al vóór het indienen van de aanvraag bezig was om de nog te verkrijgen optie te verkopen.

Wel kan worden vastgesteld dat Werleman, Nuñez en Mansur kort nadat de opties aan Damira en Lizner waren verleend het plan hebben opgevat om de verkregen opties samen te voegen, zodat de (samengevoegde) optie doorverkocht kon worden aan een derde partij. Daarbij geldt dat zij al bezig waren met het verkopen van de opties van Damira en Lizner, vóórdat zij het verzoek om de opties samen te voegen hadden ingediend bij Sevinger. Naar het oordeel van het Hof kan daaruit echter onvoldoende worden afgeleid dat sprake was van een samenzwering met Sevinger, waarbij het Hof in aanmerking neemt dat deze situatie in die zin wezenlijk verschilt met die in de zaaksdossiers Elenath en Deshaun, dat de vennootschappen van Arends in het geheel nog niet over een optie beschikten op het moment dat werd gesproken over de verkoop van de aandelen.

¹ Proces-verbaal ter terechtzitting van het Hof van 22 mei 2024.

² Proces-verbaal verhoor verdachte Helder, persoonsdossier Helder, p. 1414.

Voorts blijkt weliswaar uit het dossier dat Mansur reeds over een kopie van de MB beschikte om de verkoop van de aandelen in Lizner zeker te stellen, terwijl hij die alleen van (het bureau van) Sevinger kan hebben ontvangen, maar dat is onvoldoende om vast te kunnen stellen dat Sevinger ervan op de hoogte was dat de opties na samenvoeging verkocht zouden worden aan een derde. Daarnaast blijkt uit het dossier niet – anders dan in de zaaksdossiers Elenath en Deshaun – dat Sevinger geld heeft ontvangen van de medeverdachten in ruil voor het verlenen van de samengevoegde optie, zodat ook op grond daarvan niet kan worden vastgesteld dat sprake is geweest van een samenzwering met Sevinger om het Land te bewegen tot de afgifte van het optierecht.

Ook overigens bevat het dossier daarvoor onvoldoende bewijs. Naar het oordeel van het Hof kan daarom niet wettig en overtuigend worden bewezen dat de verdachte het onder 2 ten laste gelegde feit heeft gepleegd. Gelet hierop kan de onder 4 ten laste gelegde misbruik van functie ten aanzien van zaaksdossier Damira eveneens niet wettig en overtuigend worden bewezen. De verdachte zal daarom hiervan worden vrijgesproken.

8.2. *Feit 3 partieel (passieve omkoping) en 4 partieel (misbruik van functie) inzake zaaksdossier Fundacion Curason Berde*

Onder feit 3 is aan de verdachte een aantal verdenkingen van omkoping ten laste gelegd. Het Hof komt tot een vrijspraak van de ten laste gelegde omkopingsverwijten die hun grondslag vinden in de deeldossiers Harms en Pristine Estates van het zaaksdossier Fundacion Curason Berde. In deze deeldossiers is steeds sprake van de volgende min of meer vergelijkbare casuïstiek.

Ondernemer Harms (via aan hem gelieerde rechtspersonen) en de rechtspersoon Pristine Estates N.V. (hierna: Pristine Estates) hebben in de periode dat de verdachte minister was, en hij uit dien hoofde eindverantwoordelijk was voor de uitgifte van erfpachtrechten, donaties gedaan aan de stichting Fundacion Curason Berde (FCB), de politieke stichting van de verdachte. FCB is opgericht met als doelstelling: het bijeenbrengen, administreren, beheren en aanwenden van de fondsen die bestemd zijn voor de verkiezingscampagne van Sevinger. Het Hof stelt vast dat Sevinger de feitelijk belanghebbende van de stichting was.

Het Hof overweegt dat een donatie aan die stichting in casu gelijkgesteld moet worden aan een gift aan de verdachte, aangezien deze voor hem enige waarde vertegenwoordigt. In de periode dat genoemde (rechts)personen deze donaties deden, hebben zij ook (wijzigings)verzoeken ingediend ten aanzien van erfpachtrechten.

Het verweer is gevoerd dat de aan de stichting van de verdachte betaalde bedragen slechts het karakter hadden van donaties en dat een dergelijke vorm van sponsoring of fundraising van oudsher gebruikelijk en toelaatbaar is. Daaraan is de conclusie verbonden dat aan het feit van de diverse betalingen niet de conclusie van passieve omkoping kan worden verbonden, zodat vrijspraak moet volgen.

Het Hof stelt voorop dat politici en politieke partijen onmisbaar zijn in een democratie. Zij verwoorden de wensen en opvattingen die in de maatschappij leven en vormen een brug tussen de samenleving en de politieke besluitvorming. Worteling van de politieke partij in de maatschappij is daarbij van groot belang. Dat particulieren of bedrijven bereid zijn een politieke partij financieel te ondersteunen, kan een uiting zijn van die maatschappelijke worteling. Voor het doneren aan een politicus of een partij kunnen verschillende motieven bestaan, variërend van het eens zijn met een standpunt van een politicus of partij tot de hoop om invloed te kunnen hebben op de koers van een partij. Motieven die op zichzelf, uiteraard binnen de grenzen van de wet, volledig legitiem zijn.

Het is in Aruba een maatschappelijk gegeven dat politici – in ieder geval ten dele – afhankelijk zijn van derden, met name ondernemers, bij het werven van fondsen voor politieke activiteiten. Dit is nog sterker het geval in verkiezingstijd, waarin veel kosten moeten worden gemaakt in verband met het voeren van campagne. Daarbij ontbrak destijds een wettelijke regeling omtrent de donaties die door derden aan de stichtingen van politici en politieke partijen konden worden gedaan. Zo was geen maximum gesteld aan het te doneren bedrag en mocht een donateur anoniem blijven. Onderlinge afspraken tussen de politieke partijen inzake hun financiering bestonden ook niet. Dat betekent dat het beoordelingskader voor wat betreft de bestaande regulering slechts gevormd wordt door hetgeen gebruikelijk was en dan nog slechts voor zover dat ter terechtzitting is gebleken of als feit van algemene bekendheid kan worden aangemerkt.

In landen waar wel sprake is van een wettelijke regeling van de financiering van politieke partijen (bijvoorbeeld Nederland, België, Duitsland, Verenigde Staten van Amerika) varieert deze regeling van beperkt (slechts de subsidiëring door de overheid) tot uitgebreid (de gehele financiering). Gemeenschappelijk is echter dat de regeling voortkomt uit de behoefte zoveel mogelijk te voorkomen dat volksvertegenwoordigers bij hun oordeelsvorming worden beïnvloed door eigen financiële belangen of die van hun partij. Die gedachte ligt eveneens ten grondslag aan de strafbaarstelling van passieve omkoping. Deze zaak draait om de vraag waar de grens ligt tussen geoorloofde donaties en passieve omkoping.

De oude wetgeving (art. 378/379 (oud) Sr) bepaalt – voor zover hier relevant – dat strafbaar is de ambtenaar die een gift aanneemt, wetende dat de gift hem wordt gedaan teneinde hem te bewegen om, al dan niet in strijd met zijn plicht, in zijn bediening iets te doen, of dat de gift hem wordt gedaan ten gevolge of naar aanleiding van hetgeen door hem in zijn bediening is gedaan. De huidige wetgeving (art. 2:350/2:351 Sr) – die op 15 februari 2014 in werking is getreden – bepaalt dat eveneens strafbaar is de ambtenaar die dat redelijkerwijs moest vermoeden. De wet legt aldus een direct verband tussen de gift en de wetenschap, dan wel het redelijkerwijs vermoeden, dat een bepaalde ambtshandeling (in ruil daarvoor) wordt verlangd. Indien dat verband aanwezig is kan van een geoorloofde donatie niet meer gesproken worden, maar is sprake van een ambtenaar die zich laat omkopen.

Harms was in de ten laste gelegde periode, voor zover hier relevant, de ultimate beneficial owner van de rechtspersonen: Milero Investments (hierna: Milero), The Merlin Group N.V (hierna: Merlin) en Island Estates Realty N.V. (hierna: Island Estates).

In 2013, verspreid over de maanden juni, augustus, september en november, dus in de periode rond de parlementsverkiezingen, hebben Milero en Merlin door middel van cheques, en eenmalig via een banktransfer, geldbedragen aan de stichting FCB overgemaakt. In totaal hebben voornoemde rechtspersonen in die periode een bedrag van Afl. 92.500,- aan de stichting FCB overgemaakt.

Voorts staat vast, voor zover hier relevant, dat Milero een aanvraag voor een erfpachtrecht heeft gedaan op 24 juli 2013 en Island Estates op 13 augustus 2013.

Naar het oordeel van het Hof blijkt uit voornoemde feiten en omstandigheden onvoldoende dat de verdachte de donaties heeft aangenomen, wetende dat mogelijk een bepaalde ambtshandeling (in ruil daarvoor) werd verlangd. Daarbij neemt het Hof in aanmerking dat uit het dossier niet blijkt dat de aanvraag voor een erfpachtrecht van Milero van 24 juli 2013 is toegewezen. Wel kan worden vastgesteld dat de verdachte het verzoek tot verlening van een erfpachtrecht van Island Estates heeft toegewezen. Uit de gang van zaken rond die aanvraag is het Hof echter niet gebleken van onregelmatigheden op grond waarvan zou kunnen worden geconcludeerd dat de verdachte de donaties heeft aangenomen in ruil voor het toewijzen van die aanvraag. In tegendeel, het heeft meer dan vier jaar geduurd voordat de overeenkomst tot erfpacht is gesloten.

De enkele omstandigheid dat de donaties van Milero en Merlin in die periode (2013) hoger waren dan in de verkiezingsperiode daarvoor (2009) en daarna (2017) maakt het vorenstaande niet anders. Dat Milero ook nog ruim een maand ná de verkiezingen een geldbedrag van Afl. 25.000,- heeft overgemaakt, is eveneens onvoldoende. Daarbij neemt het Hof in aanmerking dat de stichting tussen de verkiezingen door (hoge) kosten maakte, terwijl bovendien ook drie andere vennootschappen na de verkiezingen (op 3 en 11 oktober 2013) gelden per cheque (Afl. 7.500,- en Afl. 10.000,-) en transfer (Afl. 5.000,-) hebben overgemaakt aan de stichting.

Ook overigens bevat het dossier onvoldoende bewijs dat Sevinger (via zijn stichting) donaties heeft aangenomen, wetende dat die donaties hem (mogelijk) werden gedaan in ruil voor een voorkeursbehandeling. Evenmin kan worden vastgesteld dat de donaties zijn gedaan ten gevolge of naar aanleiding van een voorkeursbehandeling.

Deeldossier Pristine Estates

Pristine Estates is de eigenaar van het Holiday Inn Resort & Casino in Aruba. Namens Pristine Estates heeft mr. Sjiem Fat op 2 december 2015 een verzoek aan Sevinger gedaan tot aanpassing van de reeds bestaande erfpachtvoorwaarden en de

verlenging van de erfpachttermijn. Daarnaast werd toestemming gevraagd voor uitbreiding van het hotel.

Per brief van 28 december 2015 heeft de verdachte aan mr. Sjiem Fat bericht dat hij in principe akkoord is met voornoemd verzoek, maar dat over de voorwaarden moet worden onderhandeld met de DIP.

Op 1 juli 2017 is de overeenkomst tot splitsing, prijsgeving en vestiging van erfpacht ondertekend door Pristine Estates, vertegenwoordigd door haar directeuren, en het Land, vertegenwoordigd door de verdachte. Voorts blijkt uit een overeenkomst van oktober 2017 dat enkele voorwaarden ten opzichte van de overeenkomst van 1 juli 2017 zijn gewijzigd.

In de tussenliggende periode, namelijk in september 2017, heeft Pristine Estates vier keer, kort na elkaar, cheques met een waarde van telkens Afl. 10.000,- uitgeschreven ten behoeve van de politieke stichting van de verdachte.

Het Hof overweegt als volgt.

Het Hof stelt vast dat de donaties zeer kort zijn gevolgd nadat de verdachte zijn medewerking heeft verleend aan een verzoek ten aanzien van het bestaande erfpachtrecht van Pristine Estates, en zeer kort voordat hij zijn medewerking heeft verleend aan een ander verzoek met betrekking tot dat erfpachtrecht. Anders dan het Gerecht, kan het Hof uit de zeer korte tijdspanne tussen de donaties en de door de verdachte verleende medewerking aan de aanvragen onvoldoende afleiden dat de verdachte de donaties heeft aangenomen, terwijl hij minst genomen redelijkerwijs moest vermoeden dat die donaties (mogelijk) werden gedaan in ruil voor een bepaalde ambtshandeling. Evenmin kan dat worden geconcludeerd op grond van de gang van zaken rond die aanvragen, nu het Hof niet is gebleken van onregelmatigheden die tot die conclusie zouden kunnen leiden. Ook overigens bevat het dossier daarvoor onvoldoende bewijs.

Conclusie

Op grond van alle hiervoor genoemde feiten en omstandigheden in onderling verband en samenhang bezien kan naar het oordeel van het Hof niet worden vastgesteld dat de verdachte zich ten aanzien van het zaaksdossier FCB (Harms en Pristine Estates) schuldig heeft gemaakt aan de onder 3 ten laste gelegde passieve omkoping. Gelet hierop kan de onder 4 ten laste gelegde misbruik van functie ten aanzien van dit zaaksdossier evenmin wettig en overtuigend worden bewezen. Het Hof spreekt de verdachte daarom hiervan vrij.

9. Bewezenverklaring

Het Hof acht - op grond van de inhoud van de hierna weergegeven bewijsmiddelen en de nadere bewijsoverwegingen, en met eenparigheid van

stemmen – wettig en overtuigend bewezen dat de verdachte het onder 1, 3 partieel, 4 partieel en 5 ten laste gelegde heeft begaan, met dien verstande dat:

1. Oplichting

hij op meer tijdstippen in de periode van 15 februari 2014 tot en met maart 2017 te Aruba tezamen en in vereniging met een of meer anderen, meermalen, met het oogmerk om zich en/of een ander wederrechtelijk te bevoordelen door het aannemen van een valse hoedanigheid en/of door listige kunstgrepen en/of door een samenweefsel van verdichtfels, het land Aruba, heeft bewogen tot de afgifte van enig goed, te weten:

(zaaksdossier Deshaun)

- de afgifte van een Ministeriële Beschikking waarbij een optierecht op twee percelen domeingrond gelegen te Wayaca, kadastraal bekend als T-2312 en T-2314, wordt verleend en/of
- het aangaan van een overeenkomst met Deshaun tot vestiging van erfpacht op de percelen gelegen te Wayaca, kadastraal bekend als T-2312 en T-2314,

(zaaksdossier Elenath)

- de afgifte van een Ministeriële Beschikking waarbij een optierecht op het perceel, kadastraal bekend als K-3866 te Eagle Beach, wordt verleend en/of
- het aangaan van een overeenkomst met Elenath tot vestiging van erfpacht op het perceel, kadastraal bekend als K-3866 te Eagle Beach,

hebbende hij, verdachte en/of zijn medeverdachte(n), (telkens) met bovenomschreven oogmerk, zakelijk weergegeven, valselijk en/of listiglijk en/of bedrieglijk en/of in strijd met de waarheid als volgt gehandeld:

- namens Deshaun en Elenath zijn aanvragen voor het verkrijgen van een erfpacht op genoemde percelen ingediend en
- namens Deshaun en Elenath stukken ingediend ter onderbouwing van deze aanvragen waarmee zij valselijk de *indruk* hebben gewekt dat zij, *medeverdachte Arends*, zelf als eigenaar van Deshaun en Elenath een project op de genoemde percelen wilde en ging ontwikkelen en
- verdachte heeft geld ontvangen van medeverdachte Arends en
- door medeverdachte Abath en/of de Directie infrastructuur & Planning (DIP) werd niet onderzocht of deze aanvragen voldeden aan de voorwaarden, zoals omschreven in het destijds geldende beleid, zoals omschreven in de brochure "optie ten behoeve van projecten voor commerciële, toeristische en industriële doeleinden" die daarvoor door de DIP was opgesteld en
- door verdachte werd niet onderzocht of getoetst of deze aanvragen voldeden aan genoemde voorwaarden voor de optieverlening en/of erfpachtvestiging en werden deze aanvragen op dezelfde dag althans zeer korte tijd na binnenkomst van de aanvragen geaccordeerd door

- verdachte en ter verdere afhandeling naar medeverdachte Abath gestuurd en
- door medeverdachte Abath werd vervolgens medewerking verleend aan het akkoord geven door verdachte op genoemde aanvragen en een Ministeriële Beschikking voor een optierecht en/of een overeenkomst tot vestiging van erfpacht opgesteld met betrekking tot genoemde percelen en ter accordering en ondertekening aan verdachte voorgelegd, en
 - door verdachte werd een Ministeriële Beschikking voor een optierecht verleend aan en namens het land Aruba een overeenkomst tot vestiging erfpacht aangegaan met Deshaun en Elenath met betrekking tot genoemde percelen,

waardoor de aandelen in en de waarde van de bedrijven Deshaun en Elenath van Arends aanzienlijk stegen en/of Arends aanzienlijk werd verrijkt terwijl Arends nimmer de intentie had de projecten zelf uit te voeren en de percelen zelf te ontwikkelen en de percelen ook nimmer zelf *heeft* ontwikkeld en verdachte en medeverdachte Abath nimmer hebben gecontroleerd en/of onderzocht of aan de genoemde voorwaarden werd voldaan, en aldus doende heeft verdachte zich voorgedaan als een betrouwbare en integere Minister van Ruimtelijke Ontwikkeling, Integratie en Infrastructuur, waardoor het land Aruba werd bewogen tot de afgifte van bovengenoemde goederen.

3. Passieve omkoping

hij op meer tijdstippen in de periode van 15 februari 2014 tot en met 19 oktober 2019 te Aruba in zijn hoedanigheid van Minister van Infrastructuur, Integratie en Ruimtelijke Ordening van *personen en/of aan die personen gelieerde rechtspersonen*, namelijk:

Zaaksdossier Deshaun

M.L. Arends en

Zaaksdossier Susebeek

P.T.A. Susebeek en/of Pats Development NV

een of meer giften, namelijk,

een geldbedrag en betalingen *voor de aanleg/bouw van een gym, een toegangshek en een andere verbouwing aan zijn woning (de tuin) aan de Paradijs 14A,*

heeft aangenomen

terwijl hij telkens wist, althans redelijkerwijs moest vermoeden dat deze giften, hem werden gedaan, teneinde hem te bewegen om, in strijd met zijn plicht, in zijn bediening iets te doen en ten gevolge of naar aanleiding van hetgeen door hem in strijd met zijn plicht, in zijn huidige bediening is gedaan

namelijk (telkens)

(a)

het verstrekken dan wel wijzigen van opties op (commerciële) erfpachtrechten en/of het uitvaardigen van Ministeriele beschikking waarbij een optie voor een erfpacht wordt verstrekt en/of het aangaan van een overeenkomst tot vestiging van een erfpacht door verdachte als Minister van Infrastructuur, Integratie en Ruimtelijke Ordening, althans het Land Aruba,

en/of

(b)

het (anders dan om zakelijke redenen) begunstigen en/of het geven van een voorkeursbehandeling aan voormelde (rechts)personen en/of het laten ontstaan, in stand houden, onderhouden en/of verbeteren van een relatie tussen hem en voormelde (rechts)personen waarin hij niet meer zo vrij, onbeïnvloed, onafhankelijk en/of objectief *was/kon* zijn bij het nemen van beslissingen in relatie tot voormelde (rechts)personen als in het geval dat hij die giften, niet had aangenomen;

4. Misbruik van functie

hij in de periode van 15 februari 2014 tot en met 1 september 2017 te Aruba, in zijn hoedanigheid van Minister van Ruimtelijke Ontwikkeling, Integratie en Infrastructuur, opzettelijk met misbruik van zijn functie iets heeft gedaan en/of heeft nagelaten te doen teneinde enig voordeel voor hem en/of een ander te verkrijgen, namelijk:

- giften aangenomen van M.L. Arends en/of P.T.A. Susebeek en/of PATS Development NV die hem werden gegeven met de bedoeling een voorkeursbehandeling te krijgen bij het verlenen en/of wijzigen van optierechten en/of erfpachtrechten

en/of

- een voorkeursbehandeling gegeven door een aanvraagbrief en/of een Ministeriele Beschikking voor het verlenen en/of wijzigen van een optierecht van erfpacht op de aangevraagde percelen zonder (enige) controle en/of (enig) onderzoek te (laten) verrichten om te controleren of deze aanvragen voldeden aan de in de (pre)optiefase gestelde voorwaarden geaccordeerd en/of ondertekend ten gunste van en/of
- een overeenkomst tot vestiging en/of wijziging van een erfpacht op de verzochte percelen aangegaan met

Zaaksdossier Deshaun

Deshaun en/of M.L. Arends

Zaaksdossier Elenath

Elanath en/of M.L. Arends

Zaaksdossier Susebeek

P.T.A. Susebeek en/of D. Susebeek en/of Pats Development NV en/of Berkem Development NV en/of White Fin Estates en/of BPD Development en/of Mahagony Residences N.V

waardoor aan genoemde perso(o)n(en) en/of bedrij(f)(ven) telkens een of meer optierecht(en) werd(en) verleend en/of gewijzigd en/of een erfpachtrecht werd(en) verstrekt en/of waardoor deze perso(o)n(en) en/of bedrijven onrechtvaardig en/of aanzienlijk werd(en) verrijkt.

5. Verduistering

dat hij in de periode van 01 januari 2015 tot en met 01 januari 2016 te Aruba, opzettelijk *een* geldbedrag, toebehorende aan de stichting Fundacion Curason Berde, welk geldbedrag verdachte als (feitelijk) beleidsbepaler/beheerder, *en* (uiteindelijk) belanghebbende van die Stichting, onder zich heeft, wederrechtelijk zich heeft toegeëigend, *namelijk*:

- Een cheque d.d. 9 juni 2015 uitgeschreven ten behoeve van Nautilus Travel & Trading a AWG 11.375,50.

Het Hof acht niet bewezen wat de verdachte meer of anders ten laste is gelegd dan hierboven bewezen is verklaard, zodat hij daarvan zal worden vrijgesproken.

De in de tenlastelegging voorkomende taal- en/of schrijffouten of omissies zijn verbeterd (*cursief*). De verdachte is daardoor niet geschaad in de verdediging.

10. Bewijsmiddelen

Het Hof grondt zijn overtuiging dat de verdachte het bewezen verklaarde heeft begaan, op de feiten en omstandigheden die in de bewijsmiddelen zijn vervat (bijlage 2, pagina's doorgenummerd) en redengevend zijn voor de bewezenverklaring.

Daarbij wordt opgemerkt dat ieder bewijsmiddel, ook in zijn onderdelen, slechts wordt gebruikt tot bewijs van dat bewezen verklaarde feit, of die bewezen verklaarde feiten, waarop het blijkens zijn inhoud betrekking heeft en, voor zover het een geschrift als bedoeld in artikel 387, eerste lid, aanhef, onder e Sv betreft, telkens slechts wordt gebezigd in verband met de inhoud van de andere bewijsmiddelen.

In de bewijsmiddelen wordt telkens verwezen naar ambtsedige en door de desbetreffende verbalisant(en) in wettelijke vorm opgemaakte processen-verbaal en andere geschriften, die onderdeel uitmaken van het strafdossier Avestrus.

Voorts wordt opgemerkt dat in de bewijsmiddelen geen (expliciete) landsaanduiding is opgenomen, maar dat algemeen bekend is dat de in die bewijsmiddelen wel opgenomen plaatsen zijn gelegen in Aruba.

11. Bewijsoverwegingen

11.1. *Feit 1 (medeplegen van oplichting), 3 partieel (passieve omkoping) en 4 partieel (misbruik van functie) inzake zaaksdossiers Elenath en Deshaun*

De verdenking zoals weergegeven in de tenlastelegging, gelezen tegen de achtergrond van het dossier, is dat hij tezamen en in vereniging met de aan de AVP gelieerde en hem goed bekende Leoncita Arends (en de vennootschappen Elenath en Deshaun, waarvan Arends de aandelen hield) het Land Aruba heeft opgelicht, in die zin dat in onderlinge afstemming, volgens een zelfde werkwijze waaraan zij ieder hun bijdrage leverden, als volgt is gehandeld. Sevinger heeft (tegen een wettelijk vastgesteld, relatief zeer laag tarief) op aanvraag van de (lege) vennootschappen van Arends opties op de uitgifte van zogeheten commerciële percelen verleend. Daarbij werd niet onderzocht of aan de daarvoor gestelde voorwaarden werd voldaan. Ook werden daarbij stukken ingediend waarmee door Arends/haar vennootschappen de indruk werd gewekt zij de intentie hadden om zelf projecten op de desbetreffende percelen te ontwikkelen, terwijl het eigenlijke doel was om, zodra de opties waren verleend, de aandelen van de vennootschappen te verkopen.

Op die manier zou het Land zijn bewogen tot afgifte van de optie en later het recht van erfpacht, en zou - zoals bij de verkoop van de aandelen van de vennootschappen aan derden op basis van de werkelijke marktwaarde van de desbetreffende opties bleek - de waarde van die aandelen aanzienlijk zijn gestegen, waardoor Arends aanzienlijk is verrijkt, van welke verrijking ook Sevinger heeft geprofiteerd. Het resultaat van deze werkwijze, waarbij genoemde vennootschappen - als lege huls - tussen de minister als optieverlener en de feitelijke ontwikkelaars van de percelen werden gepositioneerd, is dat de werkelijke ontwikkelaars een aanzienlijk hoger bedrag voor de optie/erfpachtrechten hebben moeten betalen dan het geval was geweest zonder de tussenkomst van deze vennootschappen, gelden die niet aan de te ontwikkelen projecten zelf hebben kunnen worden besteed, maar in de zak van Arends en Sevinger zelf zijn gevloeid.

Uitgifteproces opties

Alvorens in te gaan op de concrete gang van zaken in de desbetreffende zaaksdossiers acht het Hof het dienstig om het uitgifteproces van optie-/erfpachtrechten tijdens het bewind van Sevinger als minister weer te geven.

Burgers en ondernemers die in aanmerking wensten te komen voor een erfpachtrecht op domeingrond moesten zich volgens artikel 4 Landsverordening uitgifte eigendommen (LUE), met een verzoekschrift wenden tot de minister van Publieke Werken en Volksgezondheid. Ingevolge artikel 25a jo. 25c LUE werd een

optie op een erfpachtrecht verleend onder de voorwaarden door de minister van Publieke Werken en Volksgezondheid in elk afzonderlijk geval te stellen. Het optierecht gaf de optiehouder het recht van eerste keuze om een erfpachtvereenkomst met het Land te sluiten voor een bepaald perceel. De betreffende minister, Sevinger (na een herverdeling van portefeuilles), was op grond van de LUE eindverantwoordelijk en bevoegd om (commerciële) opties/erfpachtrechten op domeingrond uit te geven.

In 2006 is de Landsverordening Ruimtelijke Ontwikkeling (LRO) in werking getreden met als doel het gebruik van de grond en ruimte in Aruba beter te kunnen sturen. In deze Landsverordening werd de mogelijkheid geboden om een Ruimtelijk Ontwikkelingsplan (ROP) in te voeren, waarin de overheid de gewenste ontwikkeling voor de komende 10 jaar aan kon geven. In 2009 is het eerste ROP vastgesteld.

Het Hof stelt vast dat noch in de LUE, noch in de LRO, noch in het ROP 2009 wordt voorgeschreven aan welke eisen moest worden voldaan om in aanmerking te komen voor een optie-/erfpachtrecht.

In de ambtsperiode van Sevinger was de Directie Infrastructuur en Planning (hierna: DIP) als ambtelijke organisatie belast met het in behandeling nemen en het begeleiden van het proces rondom de uitgifte van opties/erfpachtrechten. In de brochure van de DIP staat dat aanvragers hun verzoek moeten richten aan de minister van Onderwijs, Sociale Zaken en Infrastructuur, Sevinger (na wederom een herverdeling van portefeuilles), door tussenkomst van de directeur van de DIP. Verder wordt in deze brochure weergegeven dat in het verzoek tot het verlenen van een optie de volgende punten moeten worden geadresseerd:

1. een beschrijving van het project (op twee A4-tjes);
2. type project;
3. de grootte van het benodigde terrein;
4. locatie voorkeur;
5. gemoeide investering;
6. wijze van financiering;
7. eventuele schetstekeningen.

Deze voorwaarden stonden ook vermeld op het formulier optie/erfpacht van de DIP. Na verlening van de optie dienden volgens deze brochure binnen de eerste optietermijn van zes maanden de volgende documenten ter goedkeuring aan de Minister te worden overgelegd:

- a. een situatie-indeling ('lay-out') van het project;
- b. de gedetailleerde bouwtekeningen;
- c. een haalbaarheidsstudie;
- d. een specificatie van de investering die met het project gemoeid is;
- e. een omschrijving van de wijze waarop de financiering van het project zal geschieden en authentieke bewijsstukken dat deze financiering gegarandeerd is;
- f. een bouwtijschema;
- g. een Milieu Effecten Rapport;

h. een Social Economic Impact Assessment.

Tsu, vanaf 2010 tot april 2014 als team coördinator Instellingen, Commercie, Toerisme, Recreatie en 'Niet-verleenbaar' (verder: ICTRN) bij de DIP belast met commerciële terreinen, heeft verklaard dat dit beleid is opgesteld om grondspeculatie te voorkomen. Tsu heeft bij de rechter-commissaris over de pre-optiefase, dus de fase voorafgaand aan de optieverlening, verklaard dat de DIP in die fase nog niet heel streng is, maar dat dit wel een belangrijke fase is waarin serieuze en niet-serieuze aanvragers worden gefilterd.

Getuige Sjak-Shie, van 2005 tot en met 2010 directeur van de DIP, heeft over deze brochure verklaard: "Het is eigenlijk een standaard beleid dat al jaren ingevoerd is, al in 2008. Het probleem is niet dat er geen beleid is, het probleem is dat men zich niet aan het beleid houdt."

Het Hof concludeert dat er weliswaar beleid bestond met betrekking tot de punten die in de aanvraag van een optie moesten worden geadresseerd en de voorwaarden waaraan binnen de eerste optiefase moest worden voldaan, maar dat noch de LUE, noch de LRO, noch het ROP, noch het beleid terzake optie/erfpacht aanvragen regels bevatten over de wijze waarop bij de verlening van opties op de uitgifte van gronden in erfpacht de keuze wordt gemaakt tussen verschillende in aanmerking komende aanvragers.

Dat dit, zoals door Sevinger is betoogd, en ook in genoemde brochure staat vermeld, zonder aanzien des persoons gebeurde op basis van een systeem van 'first in, first out', in die zin dat de eerste in aanmerking komende optie-aanvraag voor een bepaald terrein werd toegewezen indien aan de optievoorwaarden werd voldaan, is in het geheel niet aannemelijk geworden. Buiten het feit dat zich geen enkel document of andere verklaring in het dossier bevindt waaruit dat zou kunnen worden afgeleid, wordt dit weersproken door de hierna te bespreken verklaringen van Tsu, Abath en Croes, waaruit volgt dat de minister in feite een discretionaire bevoegdheid had - en benutte - om tot optieverlening over te gaan aan de aanvrager van zijn keuze.

Dit blijkt ook uit een e-mailbericht van Every, de Chief of Staff van Sevinger, aan Arends van 18 september 2014: "Leoncita, de terreinen die beschikbaar zijn: nummers 143, 144, 145 en 156. Volgens mij is elk ongeveer 5.000m². Ik heb tegen Benny en Franklin (Het Hof begrijpt: Sevinger en Abath) gezegd om nummer 143 voor jou te houden. Laat me weten of dat goed is en begin je brief op te stellen en doe een officiële aanvraag bij DIP." Het Hof leidt hieruit af dat Sevinger, Abath en Every samenwerkten bij het reserveren van specifieke percelen voor specifieke personen en dat deze niet op basis van first in, first out op eerlijke wijze aan aanvragers werden toebedeeld.

In de praktijk bestonden er twee routes voor de indiening van optie/erfpachtaanvragen:

- route 1: burgers/ondernemers vulden bij het kantoor van de DIP een aanvraagformulier voor een erfpachtrecht in;

- route 2: burgers/ondernemers wendden zich met een aanvraagbrief direct tot (het kantoor van) de minister, die een notitie op de brief zette, deze ondertekende en de verzoekbrief vervolgens doorstuurde naar de DIP.

Volgens getuige R.H. Croes, directeur van de DIP sinds 2018, wordt in de brochure over het indienen van verzoeken om een erfpachtrecht aan de minister bedoeld met "tussenkost van de directeur van de DIP" dat een aanvraag die bij de directeur van de DIP binnenkomt wordt doorverwezen naar de minister en dat de minister bij een aanvraag die bij hem het advies van de directeur van de DIP vraagt.

In het geval de DIP op een aanvraag positief adviseerde, werd een concept van de ministeriële beschikking (hierna: MB) opgesteld waarin de optie aan de aanvrager werd verleend, waarna deze door de DIP met een begeleidende brief ter ondertekening naar de minister werd gestuurd. Hoewel het volgens Abath niet gebruikelijk was om deze stukken met spoed naar (het bureau van) de minister te versturen, kon dat alleen op instructie van de minister.

Indien de minister de MB ondertekende, en daarmee de optie aan de aanvrager werd verleend, werd pas door de DIP aan de aanvrager een kopie van de MB verstrekt nadat de aanvrager de kosten van de optie had voldaan en het betalingsbewijs bij de DIP had ingediend. De MB werd dan voorzien van de nodige leges en zegels.

Het akkoord conform van de minister

In beide onderhavige zaken was sprake van rechtstreeks bij Sevinger binnengekomen optie aanvragen, waarop Sevinger de handgeschreven aantekening: "Dir DIP, akkoord cfm, gaarne uw medewerking" respectievelijk "akkoord cfm, gaarne uw medewerking" plaatste of liet plaatsen.

Sevinger heeft verklaard dat hij de aanvraagbrieven altijd doornam voordat hij deze ondertekende. Every heeft dat ook verklaard: "Je gaat niets zo blindelings ondertekenen. Zeker hij niet." Every heeft voorts verklaard dat hij alles met Sevinger besprak voordat hij iets uitvoerde. Hij handelt alleen op instructie van Sevinger en geeft ook instructies van Sevinger door aan Abath, de directeur van de DIP. Ook Hsing, de secretaresse van Sevinger, heeft verklaard dat Every alleen in opdracht van Sevinger kon handelen als het over het aanvragen van terreinen ging. Tot slot wordt dit ook bevestigd door Abath, die heeft verklaard dat hij alleen instructies opvolgt van de minister.

Tsu was van 2010 tot april 2014 belast met de commerciële terreinen. Hij heeft verklaard dat hij met minister Sevinger het gevoel had dat hij niet voor het volk werkte, maar voor een groep mensen. Tsu: "Door de jaren heen zag ik telkens dat we alleen zijn mensen moesten helpen. Ik begon vragen te stellen waarom we weer precies deze mensen moesten helpen. Ik heb aangegeven dat ik niet kon werken op de manier die Abath wilde. Toen kreeg ik geen projecten meer en werd in de hoek gezet. Het grote struikelblok was de financiering. Bij commerciële erfpacht moesten wij zeker weten dat de optiehouder wel een financiering kon krijgen.

Tsu heeft voorts verklaard dat het normaal gesproken lang duurde om het akkoord van de minister te krijgen, soms wel jaren. Tsu: "Als je wilde dat jouw zaak snel zou gaan, moest je regelen dat je snel een handtekening en akkoord van de minister kon krijgen. Mensen probeerden daarvoor afspraken met de minister te krijgen, maar je hebt niet zomaar een afspraak met de minister."

Over de manier waarop de minister bepaalde wie wel en wie niet in aanmerking kwam voor een optie verklaart Tsu: "Als de minister aan de DIP schreef: gaarne advies, dan wisten wij dat de minister advies wilde en dat wij moesten kijken of het overeenkwam met het ROP en dergelijke. Stond er echter al dat de minister akkoord gaf, dan wilde hij geen advies. De instructie "akkoord conform" geeft ons geen ruimte om te toetsen aan het beleid. De accordering van de minister maakte het verschil in uitkomst. Voor mij betekende het een instructie. Ik kon wel toetsen, maar dat was heel moeilijk. Ik zou een contra advies kunnen uitbrengen, maar dat was eigenlijk onbegonnen werk."

Abath had wekelijks contact met de minister over commerciële erfpachtterreinen. Hij heeft evenals Tsu over de rol van Sevinger verklaard dat als de minister "Dir DIP akkoord cfm, gaarne uw medewerking" op de aanvraagbrief schreef, dit voor hem een duidelijke instructie was: "De accordering geeft aan dat de minister geen problemen heeft met deze aanvraag en hij zegt hiermee dat wij hiermee aan de gang moeten gaan. De minister zegt hiermee: 'geef ze een optie'." De aanvraag werd dan ook niet meer - zo blijkt uit de verklaring van Abath - getoetst aan de voorwaarden van de DIP in de pre-optiefase. Abath heeft voorts verklaard dat er veel aanvragen voor commerciële terreinen op de plank lagen en dat er een achterstand was bij de erfpachtuitgifte van commerciële terreinen. Op de vraag hoe het kwam dat Leoncita Arends zo snel aan een terrein kwam terwijl het op Aruba algemeen bekend is dat het jaren duurde om een terrein te krijgen, antwoordt Abath: "Het is meer dan duidelijk. Als je naar al de stukken kijkt, de accordering/instructie van de minister, kan je een conclusie trekken."

Alleen Abath en Tsu konden een positief advies opstellen. Uit de verklaring van Tsu blijkt dat hij op een gegeven moment aan de kant werd gezet, omdat Tsu geen positief advies wilde geven als niet alle stukken aanwezig waren. Abath heeft daarover verklaard dat Tsu de opdrachten van de minister niet wilde uitvoeren, waarmee hij de aanvraagbrieven bedoelt waarop de accordering van de minister stond. Volgens Tsu stelde Abath in dat geval het positieve advies op, wat ook door Abath is bevestigd.

Croes heeft verklaard dat hij bij zijn aantreden als directeur van de DIP in 2018 een lijst ontving van gevallen waarin men bezig was om terreinen in te trekken, omdat deze niet op de juiste wijze aan personen waren gegeven. Er werd met deze terreinen gespeculeerd. Men wilde deze hebben om door te verkopen. Hij kreeg bij DIP te horen dat men in het verleden "plat" was en dat de terreinen werden gegeven aan mensen aan wie men ze wilden geven. Het ging allemaal om geld, aldus Croes. Het viel hem op dat daarbij steeds bepaalde namen terugkwamen, waaronder de familie Arends en Susebeek. Je kon een briefje sturen naar de minister. Op dezelfde dag was die brief bij de DIP en op dezelfde dag kreeg diegene een optie, een akkoord. Er werd niet aan de optievoorwaarden voldaan en

werd de grond doorverkocht. Ook kreeg men oneigenlijke verlengingen. Het kan niet dat – zoals bij de vorige minister (het Hof begrijpt: Sevinger) gebeurde, dat direct akkoord werd gegeven en er geen advies werd gevraagd. Tenminste niet als je als minister werkt volgens de deugdelijkheidsbeginselen, de beginselen van behoorlijk bestuur. De minister weet niet of alles is ingeleverd, want hij krijgt alleen het aanvraagformulier. Normaal zou je zeggen: gaarne advies, want je weet nog niet of alles klopt. De minister kon niet akkoord geven want hij wist de details niet. Er had moeten staan: 'gaarne advies'."

Het Hof leidt uit de verklaringen van deze getuigen af dat de minister door middel van zijn geschreven "akkoord conform" op de aanvraagbrieven die rechtstreeks bij hem inkwamen, bepaalde welke aanvrager wel en welke niet in aanmerking kwam voor verlening van een optie, in welk geval niet of nauwelijks werd getoetst of de desbetreffende aanvragen al dan niet voldeden aan de volgens het beleid geldende voorwaarden. Ook leidt het Hof uit deze verklaringen af dat het, vanwege de achterstand in de behandeling van optie-aanvragen, uitzonderlijk was dat deze snel werden behandeld.

Illustratief is in dit verband ook de verklaring van getuige E.D. Henriquez die een aanvraag voor een erfpachtrecht indiende bij de minister, welke aanvraag niet tot een optie heeft geleid:

"Bij mij staat alleen "gaarne uw medewerking", dat is bedrog in verkiezingstijd. "Gaarne uw medewerking is een truc, dat zegt niks". Ik was hiermee naar de DIP gegaan en die jongen achter de balie zei: "Weet je hoeveel we van die hebben gezien." Ze lachten me ongeveer uit. Hij legde mij uit dat dit alleen wil zeggen dat zij moeten kijken of ze me kunnen helpen met de aanvraag. Op de aanvraag namens Deshaun staat "akkoord cfm, gaarne uw medewerking", dat woordje akkoord maakt het verschil."

Sevinger heeft steeds ontkend dat hij aan bepaalde personen een voorkeursbehandeling gaf. Naar eigen zeggen gaf hij op alle aanvragen/verzoeken die bij hem binnenkwamen akkoord en had bij hem iedereen een gelijke kans om een optie/erfpachtrecht te verkrijgen. Ter onderbouwing van dit standpunt heeft de verdediging een lijst overgelegd met de verzoeken die in de periode 2009-2017 langs de minister zijn gegaan.

Het Hof acht deze verklaring van Sevinger niet aannemelijk geworden en in strijd met de hierboven weergegeven bewijsmiddelen. Het Hof constateert aan de hand van de lijst dat de minister slechts op enkele initiële aanvraagbrieven voor opties, die rechtstreeks bij hem binnenkwamen, "akkoord conform" noteerde en voorzag van zijn handtekening. Zo werd blijkens die lijst in de periode 2009-2017 slechts op 6 van de in totaal 205 initiële optie-aanvragen de ministeriële mededeling "akkoord cfm" geplaatst en in 5 gevallen: "akkoord cfm tekening". Op een aantal aanvraagbrieven vroeg de minister de DIP om advies en op de meeste aanvraagbrieven schreef hij: "dezerzijds geen bezwaar". Het Hof laat hierbij de akkoorden op andere dan initiële optie-aanvragen buiten beschouwing, aangezien het in die gevallen blijkens de lijst veelal ging om kwesties waarin de DIP, anders

dan bij de initiële optie aanvragen in de onderhavige gevallen, de minister na toetsing aan het vigerende beleid, vooraf positief had geadviseerd.

Het Gerecht in eerste aanleg heeft uit het feit dat op de aanvraagbrief van 8 april 2014 van Van Heusden namens Stredegalik N.V. eveneens de aantekening: "akkoord cfm, gaarne uw medewerking" werd geplaatst, terwijl deze aanvraag niet heeft geleid tot verlening van een optierecht aan Stredegalik, moet worden geconcludeerd dat aan die aantekening, in weerwil van hetgeen Tsu, Abath en Croes hebben verklaard, niet zonder meer de betekenis kan worden ontleend dat Sevinger opdracht gaf aan de DIP om een optierecht uit te geven. Het Hof ziet dit anders, omdat dat akkoord volledig kan worden verklaard door het feit dat de aanvraag van Van Heusden plaatsvond in het kader van een door Arends – als medepleger van de ten laste gelegde oplichting, ondernomen traject tot aanvragen van een optierecht op het terrein, en deze aanvraag voorts, blijkens het ontbreken van een verzenddatum alsook de stempels van de BID en/of DIP, door Sevinger in het geheel niet is doorgestuurd naar de DIP en daardoor niet tot optieverlening kon leiden, zodat de conclusie gerechtvaardigd is dat het in dit geval de bedoeling was dat de vennootschap van Arends het optierecht op het perceel zou krijgen in plaats van de vennootschap van Van Heusden. Dit geldt temeer nu niet valt in te zien waarom Sevinger – die naar eigen zeggen volgens het 'first in, first out' principe handelde – eerst de aanvraagbrief van Van Heusden heeft ondertekend met akkoord conform, terwijl hij ongeveer vier weken later de vrijwel identieke aanvraagbrief van Elenath voor hetzelfde perceel eveneens ondertekent met akkoord conform.

Ter beoordeling staat of de concrete gang van zaken bij de aanvragen van het optie/erfpachtrecht in de zaaksdossiers Elenath en Deshaun, gekwalificeerd kan worden als oplichting van het Land. Het Hof overweegt hierover als volgt.

Zaaksdossiers Elenath en Deshaun

Sevinger en Arends kennen elkaar al heel lang. Sevinger is lid van de AVP en Arends werd betaald om in haar radioprogramma de bevolking te overtuigen om voor de AVP te stemmen. Zij zijn in 2010 en 2013 ook samen met hun families op vakantie gegaan en zijn Arends en de vrouw van Sevinger een paar keer bij elkaar thuis geweest.

Dat Arends goede contacten had met de minister en deze inzette om aan optierechten te komen blijkt ook uit de verklaring van Franken, de oprichter van Elenath, inhoudend dat hij de eerste aanvraagbrief van Elenath op verzoek van Arends heeft ondertekend en dat Arends ook de aanvraagbrief zou indienen *omdat zij de persoon was die de contacten had met de minister*. Daarnaast blijkt ook uit de Sale and Purchase agreement (SPA) tussen Arends en de koper van de aandelen in Deshaun dat zij zijn overeengekomen dat Arends zich – ná de verkoop van de aandelen – *via haar contacten met de overheid en/of de minister* zal inspannen om te assisteren en mee te werken aan het verkrijgen van de benodigde vergunningen en, indien nodig, een verlenging van het optierecht.

Sevinger wist ook dat Arends achter Elenath en Deshaun zat. Every, die de aanvragen van Arends altijd met Sevinger besprak, heeft dit met zoveel woorden verklaard. Every heeft voorts verklaard dat er zowel aanhangers als andere personen bij hem op kantoor kwamen om te klagen over het feit dat er alweer terreinen aan de familie Arends werden afgegeven, terwijl zij ook aanvragen hadden gedaan op bepaalde terreinen. Deze klachten heeft hij altijd doorgegeven aan de minister. Verder heeft Every verklaard dat Sevinger over de aanvraagbrief van Elenath, vertegenwoordigd door de dochter van Arends, zei: "Nu zet zij haar dochter", terwijl Sevinger ook heeft verklaard dat hij weet dat Richardson de dochter is van Arends.

Elenath

De rechtspersoon Elenath is op 2 mei 2013 opgericht door de heer Franken. Hij was bij de oprichting enig aandeelhouder en directeur van die rechtspersoon. Nog vóór de oprichting van Elenath, wordt Franken door Arends benaderd om als directeur namens Elenath een eerste aanvraagbrief te ondertekenen voor een terrein aan de Sazakiweg (met perceelnummer 3867) met als bestemming 'horeca activiteiten'. Op 22 januari 2014 heeft Arends alle aandelen in Elenath van Franken gekocht voor - volgens de 'share purchase agreement' - AWG 10.000,-. Volgens Franken had Elenath niets, geen enkele bezitting.

Nadat Arends de enig aandeelhouder van Elenath is geworden, komt op 10 maart 2014 de eerste aanvraagbrief van Elenath rechtstreeks bij de minister binnen. Diezelfde dag wordt de aanvraagbrief door de minister ondertekend met de notitie: "Dir DIP, akkoord cfm, gaarne uw medewerking". De originele brief, met handtekening van Sevinger, maar zonder volgnummer en stempels, is aangetroffen bij een huiszoeking in de woning van Arends. Daarnaast is (een kopie van) de brief niet in het beslag van de DIP aangetroffen. Het Hof leidt hieruit af dat deze brief niet naar de DIP is verzonden, en dus vanuit (het bureau van) de minister bij Arends terecht is gekomen.

Een paar dagen later, op 15 maart 2014, wordt een tweede aanvraagbrief namens Elenath opgemaakt, dit keer vertegenwoordigd door Richardson, de toen 19-jarige dochter van Arends. Deze aanvraagbrief is vrijwel identiek aan de eerste aanvraagbrief, behalve dan dat hetzelfde perceel dit keer wordt aangevraagd voor het verkrijgen van een 'commercieel terrein' in plaats van 'horeca activiteiten'.

In diezelfde periode, op 8 april 2014, wordt namens Stredelijk, vertegenwoordigd door Van Heusden, een aanvraagbrief opgemaakt voor hetzelfde perceel als de aanvragen van Elenath. Van Heusden heeft verklaard dat hij mensen helpt bij het zoeken naar een terrein om op te bouwen. Hij heeft het bedrijf Stredelijk opgericht voor een groep uit Curaçao. Zij waren bezig om een terrein van Arends te kopen om daarop een winkelcentrum te ontwikkelen. Van Heusden denkt dat de aanvraagbrief door de advocaat van Arends is opgemaakt. Dit wordt ook ondersteund door de inhoud en de opmaak van de aanvraagbrief die vrijwel identiek is aan de aanvraagbrieven van Elenath. Het Hof leidt hieruit af dat Arends

niet alleen bezig was met het verkrijgen van een optie op het terrein middels Elenath, maar ook middels Stredegalik.

Hoewel de aanvraagbrief van Elenath voor het perceel aan de Sasakiweg nog niet bij de minister was ingekomen en Elenath dus nog niet over een optie kon beschikken, wist Arends op 7 oktober 2014 al dat Elenath – en dus niet Stredegalik – de optie op het perceel aan de Sasakiweg zou krijgen. Op die datum wordt er namelijk een ‘non-disclosure agreement’ (hierna: NDA) tussen Elenath en Stredegalik door Van Heusden, Richardson en Arends ondertekend. Uit de inhoud van deze overeenkomst blijkt dat het de bedoeling was van Arends om de aandelen in Elenath, dat over het optierecht op het perceel aan de Sasakiweg zou beschikken, te verkopen aan Stredegalik (Van Heusden), zodat Stredegalik de optie op het perceel in handen zou krijgen. Arends kon de zekerheid dat Elenath – niettegenstaande de gebruikelijke zeer lange wachttijden – op korte termijn zou beschikken over het optierecht alleen ontlenen aan de persoonlijke inmenging van de minister, die zijn akkoord gaf aan iedere aanvraag van de kant van Arends terzake het perceel in kwestie.

Ook al vóór het sluiten van de NDA tussen Elenath en Stredegalik was Arends in onderhandelingen met derden over de overdracht van aandelen in Elenath. Op 25 september 2014 wordt namelijk een ‘Finder Fee Agreement’ (hierna: FFA) opgemaakt. Uit de inhoud van de FFA volgt dat het de bedoeling was dat Arends haar aandelen in Elenath, dat over het optierecht aan de Sasakiweg zou beschikken, wilde verkopen aan een derde.

Op 11 november 2014 komt de tweede aanvraagbrief van Elenath rechtstreeks bij de minister binnen. Deze brief wordt door de minister ondertekend en is voorzien van de notitie: “Dir DIP, akkoord cfm, gaarne uw medewerking”. Net als de eerste aanvraagbrief van Elenath wordt ook deze aanvraagbrief – in tegenstelling tot de normale gang van zaken – niet ingeboekt en naar de DIP verstuurd.

Een paar dagen later, op 15 november 2014, wordt een derde aanvraagbrief namens Elenath, vertegenwoordigd door Richardson, opgemaakt. Deze aanvraagbrief is vrijwel identiek aan de eerste en tweede aanvraagbrief van Elenath, behalve dan dat het perceel dit keer wordt aangevraagd voor ‘commerciële doeleinden gecombineerd met luxe appartementen’.

Kort daarna komt Lerma Rios, de uiteindelijke koper van de aandelen in Elenath, in beeld. Zij was op zoek naar een commercieel terrein om daar een kledingwinkel op te bouwen. Via Lin komt zij terecht bij Elenath, dat over een optie op het terrein zou beschikken. Lerma Rios heeft verklaard dat de onderhandelingen in december 2014 zijn begonnen en dat Elenath haar bij de overdracht van de aandelen geen enkele beschrijving heeft gegeven van het project dat Elenath van plan zou zijn geweest te ontwikkelen, het type project, de gemoeide investering, de wijze van financiering of eventuele schetstekeningen. Zij zegt letterlijk: “Nee, niks had dit bedrijf.” De getuige Lin heeft eveneens verklaard dat Arends helemaal niets heeft gedaan om het (perceel) te ontwikkelen. “Dit is gewoon onzin”, aldus Lin.

Aan het einde van die maand, namelijk op 29 december 2014, komt de derde aanvraagbrief van Elenath rechtstreeks binnen bij de minister. De minister heeft ook deze brief nog op dezelfde dag ondertekend en voorzien van de notitie: "Akkoord cfm, gaarne uw medewerking". In tegenstelling tot de eerste en twee aanvraagbrief van Elenath, die niet waren gevolgd door een concreet zicht op daadwerkelijke verkoop, wordt deze aanvraagbrief wel nog dezelfde dag door het bureau van de minister ingeboekt en naar de DIP verstuurd. Hieruit volgt dat de minister persoonlijk heeft beslist om eerst nadat Arends een koper had gevonden, niet alleen zijn akkoord te geven, maar de aanvraag ook door te (laten) sturen naar DIP, zodat de optie zou worden verleend. Anders dan het beleid eiste, werden in de brief niet de zeven in het beleid genoemde punten voor de pre-optiefase geadresseerd, welke fase volgens Tsu belangrijk was om de serieuze van de niet serieuze aanvragers te onderscheiden. Nu deze punten niet werden geadresseerd, is ook de conclusie gerechtvaardigd dat Sevinger zijn akkoord gaf, zonder enig onderzoek naar deze uit het beleid voortvloeiende voorwaarden.

Ongeveer twee weken later, op 14 januari 2015, stuurt Every een wijzigingsbrief aan Abath, inhoudende dat Abath het akkoord van de minister op de (derde) aanvraagbrief van Elenath als ingetrokken moet beschouwen en uitvoering moet geven aan de nieuwe brief en het akkoord van de minister van 14 januari 2015. Uit de verklaring van Every blijkt dat hij aan Sevinger de wensen van Elenath tot wijziging van perceelnummer 3867 in 3866 had voorgelegd en dat Sevinger de verzoekbrief daartoe had geaccordeerd, die als bijlage bij de wijzigingsbrief was gevoegd.

Door Abath wordt vervolgens binnen een paar dagen, op 22 januari 2015, een brief opgesteld, waarin Abath aan de minister schrijft dat de minister hem heeft geïnstrueerd om Elenath de mogelijkheid te bieden tot het realiseren van haar plannen op het terrein aan de Sasakiweg met perceelnummer 3866. Abath biedt middels die brief de concept MB ten name van Elenath aan de minister aan, waarin het optierecht op dat perceelnummer aan Elenath wordt verleend. Voorts wordt in de brief vermeld dat het verzoek van Elenath tot het bouwen van luxe appartementen op het bewuste perceel niet is overgenomen. Het Hof stelt vast dat de (concept) MB daarmee in overeenstemming is gebracht met de wensen van de koper van de aandelen in Elenath, nu de koper alleen een commercieel terrein wilde hebben en niet een terrein om ook luxe appartementen te ontwikkelen. Verder wordt op de brief een spoedstempel geplaatst die alleen op instructie van de minister daarop kan worden gezet. De brief en de bijgevoegde concept MB zijn een dag later verstuurd en bij het bureau van de minister ingekomen. De minister heeft de brief en de concept MB op 27 januari 2015 ondertekend.

Art. 1.3 van de MB vermeldt als te betalen optievergoeding het bedrag van Afl. 3.946,-, op grond van art. 25c van de LUE berekend naar 3% van de grondwaarde van Afl. 50,- per vierkante meter.

Drie dagen nadat de minister de MB heeft getekend, op 30 januari 2015, heeft Arends middels een 'share purchase agreement' (hierna: SPA) al haar aandelen in Elenath verkocht aan Lerma Rios voor een bedrag van Afl. 555.000,-. Lerma Rios zegt dat ze dat bedrag nooit zou hebben betaald als Elenath niet de optie had gehad, maar dat "de hele familie van Leoncita samen [werkte] met Benny toen hij

als minister fungeerde. Je wordt kwaad hierover omdat ik ook het recht heb om een terrein van de overheid te krijgen." Als bijlage bij de SPA was een kopie van de MB gevoegd, terwijl Elenath op dat moment nog niet aan de betalingsplicht had voldaan en een kopie van de MB dus ook nog niet door de DIP was verstrekt. Het Hof leidt uit de verklaringen van Hsing en Every af dat het niet anders kan zijn dan dat Arends deze kopie heeft gekregen van Sevinger, dan wel Every in opdracht van Sevinger. Het bedrag van Afl. 555.000,- is conform de afspraken in de SPA betaald aan Arends en Crystal Financial Advisory (de bemiddelaar).

Richardson is op 30 januari 2015 ontslagen als directeur van Elenath. Lerma Rios werd op die datum directeur van Elenath.³

Lerma Rios heeft vervolgens in de optieperiode namens Elenath stukken ingediend, waaronder verzoeken tot verlenging van de optieperiode. Deze verzoeken zijn door Sevinger steeds geaccordeerd.

De overeenkomst tot erfpacht is door Sevinger en Lerma Rios ondertekend.

Het project is uiteindelijk volledig uitgevoerd en betaald door Lerma Rios. Ook de kosten voor het verkrijgen van de optie en het erfpachtrecht zijn door Lerma Rios voldaan.

Zaaksdossier Deshaun

De rechtspersoon Deshaun Development is op 30 september 2015 opgericht door Arends. Zij was bij de oprichting enig aandeelhouder en heeft haar werkneemster Winterdal aangesteld als directeur van Deshaun. Zij heeft verklaard dat Arends haar had gevraagd om directeur voor haar te zijn, en had gezegd dat het niet moeilijk was en dat zij alleen mee moest naar de notaris om te tekenen. Abath meent zich te herinneren dat Winterdal een werkster is en hij herinnert zich aan Sevinger te hebben gevraagd hoe het mogelijk was dat zij om een terrein kon vragen. Nog vóór de oprichting van Deshaun wordt namens Deshaun een aanvraag opgemaakt en ingediend voor een erfpachtrecht op een terrein te Wayaca.

Deze brief is op 7 augustus 2015 rechtstreeks bij de minister ingekomen en op 14 augustus 2015 door de minister ondertekend met de notitie: "Dir DIP, akkoord cfm, gaarne uw medewerking".

Het Hof leidt uit deze gang van zaken af dat voorafgaand aan dit akkoord in ieder geval niet is onderzocht of de aanvragende partij wel bestond. Deze brief behelsde voorts slechts een verzoek om medewerking tot het verkrijgen van een commercieel terrein in de buurt van de airport tegenover de Wayaca Mall, bestemd voor commerciële doeleinden, en de aankondiging dat te zijner tijd een gedetailleerd businessplan met schetsontwerp zal worden ingediend. Anders dan het beleid eiste, werden ook in dit geval niet de zeven in het beleid genoemde punten voor de pre-optiefase geadresseerd, welke fase volgens Tsu belangrijk was om de serieuze

³ Geschrift, zijnde het besluit van de aandeelhouders van 30 januari 2015, zaaksdossier Elenath, p. 158 en 159.

van de niet serieuze aanvragers te onderscheiden. Nu deze punten niet werden geadresseerd, is ook de conclusie gerechtvaardigd dat Sevinger zijn akkoord gaf, zonder enig onderzoek naar deze uit het beleid voortvloeiende voorwaarden.

Door Abath wordt op 30 oktober 2015 de concept MB ten behoeve van Deshaun naar de minister gestuurd. In de begeleidende brief schrijft Abath dat Winterdal in een gesprek heeft aangegeven dat het zal gaan om een complex appartementen en winkelruimten. Hoewel er namens Deshaun geen stukken zijn ingediend waaruit enigszins de omvang van het project kan worden afgeleid, heeft Abath in de brief geschreven dat er op instructie van de minister twee percelen in optie worden toegekend. De brief en de bijgevoegde concept MB zijn met spoed naar het bureau van de minister verzonden. Op diezelfde dag zijn deze stukken bij het bureau van de minister ingekomen en door de minister geaccordeerd.

Art. 1.3 van de MB vermeldt als te betalen optievergoeding het bedrag van Afl. 1.082,-, op grond van art. 25c van de LUE berekend naar 3% van de grondwaarde van Afl. 40,- per vierkante meter.

Nadat de minister de MB heeft getekend, heeft Arends op 11 november 2015 middels een SPA al haar aandelen in Deshaun verkocht aan Porco Gallina voor een bedrag van Awg. 356.000,-. Als bijlage bij de SPA was een kopie van de MB gevoegd, terwijl Deshaun op dat moment nog niet aan de betalingsplicht had voldaan. Het bedrag van Awg. 356.000,- is conform de afspraken in de SPA op verschillende momenten aan Arends en Crystal Financial Advisory (de bemiddelaar) betaald.

Uit de verklaringen van getuige Lin, bemiddelaar bij de verkoop van de aandelen in Deshaun, alsmede uit de getuigenverklaring van één van de uiteindelijke kopers/nieuwe aandeelhouder van Deshaun, E.D. Henriquez, volgt dat Arends al bezig was met het verkopen van het bedrijf/de optie vanaf juni/juli 2015, in ieder geval vóór het moment dat Deshaun het optierecht had verkregen. Volgens Lin ging het initiatief voor de verkoop van de aandelen uit van Arends. Verder leidt het Hof uit de verklaring van Henriquez af dat Arends geen businessplan had en dat het de nieuwe aandeelhouders van Deshaun zijn die aan alle optievoorwaarden hebben voldaan.

Daarbij valt op dat de stukken die in de optieperiode namens Deshaun zijn ingediend, zien op het - conform de plannen van de koper van de aandelen - bouwen van een carwash, terwijl de aanvraag en de verleende optie zien op het ontwikkelen van luxe appartementen en winkelruimten. Uit de verklaring van Tsu blijkt dat in dat geval niet is voldaan aan de voorwaarden, omdat de bestemming niet klopt. Desondanks wordt door Abath op 24 maart 2016 een brief naar de minister gestuurd, waarin staat dat Deshaun heeft voldaan aan de optievoorwaarden. In de bijlage heeft hij de concept overeenkomst tot erfpacht gevoegd, waarin eveneens als bestemming het ontwikkelen van luxe appartementen en winkelruimten is opgenomen. Diezelfde dag is de brief bij het bureau van de minister ingekomen en door de minister geaccordeerd.

De overeenkomst tot erfpacht is door Sevinger en Winterdal op 1 april 2016 ondertekend.

Het project is uiteindelijk volledig uitgevoerd en betaald door Porco Gallina. Ook de kosten voor het verkrijgen van de optie en het erfpachtrecht zijn door Porco Gallina voldaan.

Vereenzelviging met rechtspersonen

Arends was ten tijde van het indienen van de aanvragen voor een commercieel erfpachtrecht 100% aandeelhouder van Elenath en Deshaun. Vanaf het moment dat deze vennootschappen zijn opgericht tot het moment waarop de aanvragen bij de minister zijn ingediend, waren beide rechtspersonen leeg: zij hadden geen bezittingen of liquide middelen. Met andere woorden: de rechtspersonen hadden ten tijde van de aanvragen geen enkele financiële waarde en dus ook geen mogelijkheid om projecten te ontwikkelen. De bedrijfsactiviteiten waren tot het moment van de verkoop van de aandelen uitsluitend gericht op het verkrijgen van een optie-/erfpachtrecht. Daarbij heeft Arends anderen aangesteld als directeur van haar vennootschappen om te verhullen dat zij de begunstigde was van de rechtspersonen, naar eigen zeggen om te voorkomen dat ze "zou worden beschuldigd van corruptie". Zo heeft Arends haar 19-jarige dochter, Richardson, als directeur van Elenath aangesteld en haar werknemer, Winterdal, als directeur van Deshaun. Zowel Arends als Richardson en Winterdal hadden geen enkele kennis of ervaring met het ontwikkelen van projecten. Toen de rechtspersonen konden beschikken over het optierecht werden de aandelen zeer winstgevend verkocht aan derden. De verkoopprijs van de aandelen kwam hoofdzakelijk ten goede aan Arends. Arends, en dus niet de rechtspersonen Elenath en Deshaun, heeft dus als aandeelhouder geprofiteerd van de waardeinstijging van de aandelen in de rechtspersonen als gevolg van het verkrijgen van optie-/erfpachtrechten. Zij heeft als natuurlijk persoon genoten van die winstgevende verkoop.

Het Hof is van oordeel dat dit duidt op een schijnconstructie. Arends heeft de rechtspersonen Elenath en Deshaun misbruikt om door middel van oplichting in aanmerking te komen voor optie- en uiteindelijk erfpachtrechten. In de bewijsoverwegingen die volgen wordt overwogen dat zij in het bezit is gekomen van de optierechten door in samenwerking met de minister een onjuiste voorstelling van zaken te geven. Zij heeft misleidend en frauduleus gehandeld en heeft de rechtspersonen gebruikt om zich daarachter te verschuilen. Dit maakt dat het Hof van oordeel is dat Arends uitsluitend voor ogen had de rechtspersonen te gebruiken om haar frauduleuze handelen te verhullen en dat onder die omstandigheden het handelen van de rechtspersonen moet worden toegerekend aan degene die daar zeggenschap over had, in casu Arends.

Ten aanzien van de omkoping

In samenhang bezien met hetgeen het Hof hierboven heeft overwogen, acht het Hof wettig en overtuigend bewezen dat de verdachte zich ook schuldig heeft gemaakt aan passieve omkoping in het zaakdossier Deshaun.

Getuige Roga heeft verklaard dat zij in opdracht van Arends een envelop met geld heeft gebracht naar de woning van Sevinger om deze te overhandigen aan diens echtgenote, Castaño Henao. Dat was na de verkoop van het tweede terrein, waarmee zij het terrein van Deshaun bedoelt. Zij heeft niet in de envelop gekeken, maar zij omschrijft de envelop als lichtbruin, gevouwen en omwikkeld met elastiekjes. Hij was ongeveer zeven centimeter dik en had de lengte en breedte van een bankbiljet. Daarnaast rook hij naar nieuwe bankbiljetten. Bij de rechter-commissaris heeft Roga daarop aanvullend verklaard dat zij er zeker van is dat er geld in de envelop zat, omdat ze die ochtend geld aan het tellen waren. Verder heeft zij verklaard dat zij Arends heeft gebeld toen ze in de straat van de woning van Sevinger reed, omdat zij niet precies wist waar de woning was. Toen zij iemand in de woning zag lopen, maar er niemand naar buiten kwam toen zij toeterde, heeft zij aan Arends gevraagd om die persoon op te bellen om te zeggen dat ze voor de woning stond. Vervolgens is de vrouw van Sevinger naar buiten gekomen en heeft Roga de envelop aan haar overhandigd.

De verdediging betwist het contact en de ontmoeting tussen Roga en de vrouw van Sevinger niet, maar geeft een geheel andere lezing, namelijk dat Roga lootjes zou hebben opgehaald die de echtgenote van Sevinger voor Arends zou hebben meegenomen uit Miami.

Het Hof acht de verklaringen van Roga betrouwbaar. Zij heeft een aantal jaren voor Arends gewerkt als een soort 'personal assistent'. Haar verklaringen zijn consistent en op tal van punten zo gedetailleerd dat dit bijdraagt aan de betrouwbaarheid. Blijkens haar uitgebreide verklaring bij de Landsrecherche was zij goed op de hoogte van de zakelijke contacten van Arends met betrekking tot de verkoop van terreinen. Zij noemt de periode waarin Arends zich bezighield met de verkoop van terreinen het 'fiesta di tereno'. Zo heeft zij verklaard over het veelvuldige telefonische contact over terreinen tussen Arends en Hsing, de secretaresse van Sevinger, hetgeen wordt ondersteund door hun telefoongegevens. Daarnaast heeft Roga verklaard over het contact dat Arends had met Franken (de oprichter van Elenath) en was zij ervan op de hoogte wie de directeuren van Elenath en Deshaun zijn. Verder heeft zij documenten die betrekking hadden op (het aanvragen van) erfpachtgronden ter ondertekening door de minister naar zijn bureau gebracht en opgehaald, welke documenten zij ook heeft gezien.

Daarnaast vinden de verklaringen van Roga voldoende steun in ander bewijsmateriaal. Zo wordt haar verklaring ondersteund door de telefoongegevens, waaruit blijkt dat Roga op 21 januari 2016 heeft gebeld met Arends, die direct daarna de vrouw van Sevinger heeft opgebeld. Dat Roga later in haar verhoor bij de Landsrecherche heeft verklaard dat zij twee keer naar Arends heeft gebeld, doet daar niet aan af, temeer nu de vrouw van Sevinger niet heeft ontkend dat Roga op enig moment bij haar aan de deur is geweest en wel na haar terugkeer uit Miami. Daar komt bij dat Roga bij de rechter-commissaris heeft verklaard dat zij dacht dat de vrouw van Sevinger niet wist dat zij eraan kwam, omdat het heel lang duurde voordat de vrouw van Sevinger naar buiten kwam, hetgeen overeenkomt met de duur van het gesprek tussen Arends en de vrouw van Sevinger.

Uit de bevindingen van de Landsrecherche blijkt ook dat het tijdstip van het overhandigen van een envelop met geld aan (de vrouw van) Sevinger goed past in de tijdlijn van de verkoop van de aandelen in Deshaun door Arends. Op 11 november 2015 is er een 'share purchase agreement' gesloten met betrekking tot de verkoop van de aandelen in Deshaun door Arends aan Porco Gallina. Uit de bevindingen van de bankrekeningen van Arends is gebleken dat twee dagen later op de Amerikaanse bankrekening van Arends een voorschot wordt betaald van \$ 40.000,-. Vrijwel onmiddellijk na het storten van dit bedrag wordt een bedrag van \$ 24.000,- contant opgenomen van deze rekening van Arends. De contante geldopname van een fors bedrag in november 2015 en het twee maanden later (op 21 januari 2016) overhandigen van een envelop met geld, past daarmee goed in de tijdlijn.

De verklaring van de vrouw van Sevinger dat zij een envelop met lootjes aan Roga heeft meegegeven, is strijdig met de verklaring van Roga en past niet in deze tijdlijn. Als de vrouw van Sevinger lootjes in Miami had gekocht voor Arends, dan zou dat in november/begin december 2015 moeten zijn geweest, want op dat moment was zij volgens de radexgegevens in Miami. Het Hof acht het niet aannemelijk geworden dat Arends op 21 januari 2016 Roga naar de woning van Sevinger heeft gestuurd om lootjes op te halen, die de vrouw van Sevinger ongeveer twee maanden eerder – toen zij in Miami was – zou hebben meegenomen. Dit mede gelet op het feit dat Arends noch de vrouw van Sevinger een plausibele verklaring hebben gegeven voor dit tijdsverloop. Het Hof wordt bovendien in die overtuiging gesterkt doordat Arends bij de Landsrecherche stellig heeft ontkend dat zij Roga ooit naar de woning van Sevinger heeft gestuurd, en Arends pas ter terechtzitting – en dus ná de verklaring van de vrouw van Sevinger dat Roga bij haar woning is geweest om lootjes op te halen – overeenkomstig heeft verklaard.

Gelet op het vorenstaande is naar het oordeel van het Hof wettig en overtuigend bewezen dat Arends Roga naar de woning van Sevinger heeft gestuurd, waar zij een envelop met geld aan de vrouw van Sevinger heeft gegeven, die de envelop ook heeft aangenomen, en dat dit geldbedrag is gegeven in ruil voor het uitgeven van een optie-/erfpachtrecht aan Deshaun.

Conclusie

Op grond van al het bovenstaande concludeert het Hof dat Sevinger en Arends, in nauwe en bewuste samenwerking, een werkwijze hebben opgezet waarbij aan het Land een valse voorstelling van zaken werd gegeven, waardoor het Land is bewogen tot de afgifte van een tweetal optie- en later erfpachtrechten aan partijen die, anders dan werd voorgespiegeld, niet uit waren op ontwikkeling van de desbetreffende percelen, maar slechts op het te gelde maken van de te verkrijgen optierechten, dit met het doel om er zelf beter van te worden.

Arends, van wie ook Sevinger wist dat zij geen ontwikkelaar was, deed zich met haar vennootschappen in strijd met de waarheid voor als zodanig. In werkelijkheid waren de aanvragende vennootschappen leeg en ontbraken ervaring, concrete plannen en mogelijkheden om de percelen in kwestie te ontwikkelen. Dat Arends

niet de bedoeling had om zelf de percelen in kwestie te (laten) ontwikkelen, maar er slechts op uit was om de optierechten te gelde te maken, blijkt onder meer uit het feit dat zij al voor de daadwerkelijke optieverleningen in gesprek was met potentiële kopers van de in optie te ontvangen percelen, aan wie zij zelfs de aanvragen met daarop het akkoord en de handtekening van Sevinger kon laten zien. Het Hof leidt uit deze gang van zaken af dat Arends al in een vroeg stadium van Sevinger, wiens rol in dit proces cruciaal was, de verzekering, althans voldoende comfort, had gekregen dat de opties er wel zouden komen.

Arends beschikte door haar goede band met Sevinger, van wiens partij zij een prominent lid was, over rechtstreekse toegang tot de minister, bij wie zij haar aanvragen dan ook rechtstreeks liet indienen. Sevingers rol bestond erin dat hij deze aanvragen van zijn goede bekende en partijgenote, niettegenstaande de achterstanden in de afhandeling van optie-aanvragen, nog op dezelfde dag, c.q. kort na die indiening, voorzag van zijn akkoord conform en zijn handtekening. Dit zodat iedere inhoudelijke tussenkomst van de DIP en daarmee de toetsing van de aanvragen van Arends aan het geldende beleid werd omzeild. Hiermee bereikte hij dat ieder onderzoek naar de vraag of deze aanvragers konden worden beschouwd als serieuze partijen achterwege bleef.

In het vervolgtraject werden de concept MB's die door Abath waren opgesteld op instructie van Sevinger met spoed naar zijn bureau gestuurd, waarna deze door hem werden ondertekend en Arends in strijd met de regels een kopie MB in handen kreeg gespeeld, die zij kon gebruiken om haar kopers (verder) te overtuigen. Door dit alles werd Arends in de gelegenheid gesteld om haar vennootschappen tussen de optie verlenende overheid en de serieuze ontwikkelaars te schuiven en te profiteren van een aanzienlijke waardeestijging van de aandelen van haar vennootschappen.

Zowel Arends als Sevinger (via de betaling door Roga) hebben hiervan financieel voordeel genoten.

Door zo te handelen hebben Sevinger en Arends het land opgelicht.

Dat de vennootschappen in kwestie na verkoop van de aandelen aan serieuze ontwikkelaars en na het vertrek van Arends de ontwikkeling van de percelen ter hand hebben genomen, doet aan het bedrieglijk handelen van de verdachten niet af.

Land is een professionele partij

De vraag is voorts of het Land als professionele partij de oplichting, voor zover daar sprake van zou zijn, had moeten voorzien.

In zijn algemeenheid geldt, naar vaste rechtspraak, dat bij beantwoording van de vraag of sprake is van oplichting mede van belang is of het slachtoffer de in het maatschappelijk verkeer vereiste omzichtigheid in acht heeft genomen (zie: ECLI:NL:HR:2011:BQ8600, NJ 2012/279). Daarbij kan ook een rol spelen, zoals aangevoerd, de eigen gedragingen en kennis van zaken van het slachtoffer (zie: ECLI:NL:HR:2016:2889, NJ 2016/157) die ertoe had(den) moeten leiden dat het slachtoffer de gegeven onjuiste voorstelling van zaken had moeten voorzien.

Het Hof overweegt dat het Land als professionele partij moet worden beschouwd en dat moet worden toegegeven dat het door het Land gecreëerde beleid ten

aanzien van de uitgifte van erfpachtrechten en de uitvoering daarvan ernstig tekortschoot. Wat daarvan verder ook zij; er is in het onderhavige geval geen sprake van dat het Land gelet op de in het algemeen in het maatschappelijk verkeer vereiste omzichtigheid de onjuiste voorstelling van zaken had moeten doorzien. Het Land mag er immers op vertrouwen dat de minister integer handelt op grond van onder meer de ambtseed die hij heeft afgelegd. De verdachten hebben echter misbruik gemaakt van dat vertrouwen en op slinkse en listige wijze het Land opgelicht, zoals hiervoor is overwogen. Daarbij heeft Arends andere personen gebruikt om als directeur van de vennootschappen te fungeren teneinde te verhullen dat zijzelf de aanvragen voor de erfpachtrechten indiende. Kortom, de verdachten hebben er naar het oordeel van het Hof alles aan gedaan om het Land te misleiden en, gelet op alle omstandigheden, kan niet worden gezegd dat het Land de oplichting had moeten doorzien.

Het Land is niet benadeeld

Ten aanzien van de benadeling van het Land wordt het volgende overwogen.

De oplichtingsbepaling beschermt niet alleen het vermogen van degene die wordt opgelicht, maar ook het vertrouwen dat men mag en moet kunnen hebben in het maatschappelijk en economisch verkeer en de oprechtheid waarmee anderen aan dit verkeer deelnemen (zie: HR ECLI:NL:HR:2016:2889, NJ 2016/157). Gelet hierop hoeft naar het oordeel van het Hof niet vast komen te staan dat het Land of een ander financieel nadeel heeft ondervonden als gevolg van de door verdachten gegeven onjuiste voorstelling van zaken. Arends heeft in samenwerking met de minister op listige wijze een verkeerde voorstelling van zaken gegeven teneinde het Land te bewegen tot afgifte van een optie-/erfpachtrecht. Door aldus te handelen hebben de verdachten het vertrouwen dat men mag hebben in het maatschappelijk en economisch verkeer geschaad. Gelet op de hiervoor aangehaalde rechtspraak is hiermee het in de sleutel van de oplichtingsbepaling bedoelde "nadeel" gegeven.

10.2 Feit 3 partieel (passieve omkoping) en feit 4 partieel (misbruik van functie) inzake zaaksdossier Susebeek

De verdachte en Susebeek onderhielden in de ten laste gelegde periode een vriendschappelijke relatie met elkaar. Daarnaast onderhielden zij een zakelijke relatie met elkaar: Susebeek werd aangesteld als adviseur van Sevinger nadat hij in 2009 aantrad als minister.

Susebeek heeft met aan hem gelieerde rechtspersonen aanvragen ingediend voor het verkrijgen van (commerciële) erfpachtrechten. In een aantal gevallen heeft dat geleid tot (een optie op) een overeenkomst tot vestiging van erfpacht tussen het Land Aruba en de verdachte en/of een aan hem gelieerde rechtspersoon.

Op grond van het (financieel) onderzoek door de politie en uit verklaringen van de verdachte en de medeverdachte Susebeek blijkt dat Susebeek diverse betalingen heeft verricht voor Sevinger.

Giften

L.A. Ornamental

Vast staat dat Sevinger op 31 augustus 2014 een e-mail heeft gestuurd naar het bedrijf L.A. Ornamental (hierna: Ornamental) over de aankoop van een hekwerk voor zijn woning. In de e-mail schreef Sevinger dat hij een aanbetaling aan Ornamental zou doen van USD 5.000,- via het bedrijf La Hacienda, een bedrijf van Susebeek.

Het Hof stelt voorts vast dat uit de bankgegevens van Pats Property Management N.V. - een ander bedrijf van Susebeek - blijkt dat die aanbetaling op 9 september 2014 is gedaan door middel van een bankoverschrijving van een bedrag van Afl. 9.000,- (omgerekend ongeveer USD 5.000) naar Ornamental.

Op 4 februari 2015 wordt door Susebeek via zijn bedrijf Pats Property Management nog een bedrag van USD 3.000,- (omgerekend ongeveer Afl. 5.400,-) aan Ornamental overgemaakt voor het hekwerk van Sevinger.

De verdediging stelt zich op het standpunt dat Sevinger het geld contant aan Susebeek heeft terugbetaald. Deze stelling acht het Hof ongeloofwaardig en overweegt daartoe als volgt.

Het Hof stelt eerst vast dat de verdachten wisselend hebben verklaard. Zo heeft Susebeek aanvankelijk verklaard dat Sevinger het hekwerk rond zijn huis bij Ornamental heeft gekocht, maar dat Sevinger zijn eigen zaken regelt en dat hij Sevinger alleen heeft geattendeerd op dat bedrijf. Pas als Susebeek wordt geconfronteerd met de e-mail die Sevinger naar Ornamental heeft gestuurd, verklaart Susebeek dat Sevinger hem geld heeft gegeven, dat dit geld is gestort op de bankrekening van zijn bedrijf, waarna het geld is overgemaakt naar Ornamental. Daarnaast heeft Sevinger aanvankelijk verklaard dat hij alleen geld aan Susebeek heeft gegeven om de aanbetaling te doen en dat hij de rest van de betaling zelf heeft gedaan bij Ornamental in Miami⁴, hetgeen niet overeenkomt met de bevindingen in het dossier dat via de bankrekening van het bedrijf van Susebeek na de aanbetaling nog een geldbedrag naar Ornamental is overgemaakt ten behoeve van het hekwerk voor Sevinger.

Pas ter terechtzitting in eerste aanleg is door de verdediging een (financieel) rapport overgelegd, dat in hoger beroep is aangevuld. In deze rapporten staat - kort samengevat - dat de contante geldbedragen (Afl. 10.000,- en Afl. 11.416,50) die op 22 januari 2015 op de rekening van Pats Development N.V. zijn gestort, afkomstig zijn van Sevinger ter dekking van de aanbetaling van Afl. 9.000,- en een vooruitbetaling van het bedrag van Afl. 5.400,-, alsmede de transportkosten van het hekwerk ter hoogte van in totaal Afl. 8.016,95.

⁴ Proces-verbaal 6^e verhoor verdachte Sevinger, persoonsdossier Sevinger, p. 2092-2093.

Het Hof stelt voorop dat de betalingen aan Ornamental zijn overgeschreven vanaf de bankrekening van Pats Property Management, zodat niet valt in te zien waarom de contante geldbedragen die volgens de verklaring van Susebeek van Sevinger afkomstig zouden zijn, zouden zijn gestort op de bankrekening van een ander bedrijf van Susebeek, namelijk Pats Development.

Het Hof constateert voorts dat de inhoud van het rapport in een schril contrast staat met de eerdere verklaringen van de verdachten. Zo komt het moment waarop de contante geldbedragen zijn gestort niet overeen met de eerder genoemde verklaringen van de verdachten, waarbij het Hof ook in aanmerking neemt dat de verdachten ook op geen enkel moment bij de Landsrecherche hebben verklaard dat Sevinger een deel van het bedrag van het hekwerk en de volledige transportkosten vooruit heeft betaald. Daar komt nog bij dat de gestorte contante geldbedragen op de bankrekening van Pats Development niet overeenkomen met het totale bedrag dat door Pats Property is betaald voor het hekwerk en de transportkosten, terwijl het verschil tussen deze bedragen zelfs nog groter is als in aanmerking wordt genomen dat de door de verdediging overgelegde facturen à Afl. 1.151,90 en Afl. 1.523,92 blijkens hun inhoud niet zien op het transport van het hekwerk.

Voorts acht het Hof de verklaringen van getuige Arends - de administratief medewerkster van Susebeek - ten aanzien van de betalingen aan Ornamental onbetrouwbaar. Zo heeft zij bij de Landsrecherche verklaard dat Sevinger het geld voor het hekwerk contant aan Susebeek heeft gegeven en dat Susebeek ook had gezegd dat dat geld afkomstig was van Sevinger, terwijl zij aanvankelijk heeft verklaard dat Susebeek nooit heeft gezegd dat contant geld dat gestort moest worden afkomstig was van Sevinger.⁵ Daar komt bij dat zij zowel bij de Landsrecherche als de rechter-commissaris slechts heeft verklaard over één betaling, terwijl ook zij op geen enkel moment naar voren heeft gebracht dat Sevinger een deel vooruit zou hebben betaald. In tegendeel, zij heeft bij de Landsrecherche juist verklaard dat zij de transportkosten achteraf heeft berekend en dat deze daarna door Sevinger contant zijn betaald waarna dat bedrag vervolgens is gestort⁶, terwijl ook daarvoor in het dossier geen enkele ondersteuning te vinden is. Gelet op het vorenstaande schuift het Hof de verklaringen van Arends als ongeloofwaardig terzijde.

Tot slot weegt het Hof mee dat deze gang van zaken - het via de bankrekening van een bedrijf van een vriend aankopen van goederen en vervolgens in contanten terugbetalen - bevreemding opwekt, die zeer dringend vraagt om een aannemelijke verklaring. De verdachten hebben die uitleg niet gegeven. Zo heeft Susebeek bij de Landsrecherche eerst verklaard dat hij niet weet waarom ervoor is gekozen om de aanbetaling via zijn bedrijf te doen en dat hij het geld heeft overgemaakt omdat Sevinger hem dat 'gewoon' had gevraagd om te doen.⁷ Ook Sevinger heeft bij de Landsrecherche verklaard dat hij het niet normaal vindt om iemand contant geld te geven die dan vervolgens zijn rekening betaalt, en dat hij normaal gesproken zijn

⁵ Proces-verbaal verhoor getuige R.F.C. Arends, getuigendossier, map 1, p. 43.

⁶ Proces-verbaal verhoor getuige R.F.C. Arends, getuigendossier, map 1, p. 43.

⁷ Proces-verbaal 4^e verhoor verdachte Sussebeek, persoonsdossier Susebeek, p. 2756.

eigen rekeningen betaalt.⁸ Gelet hierop acht het Hof de verklaring van de verdachten – die pas ter terechtzitting in hoger beroep naar voren is gebracht – dat het om een bijzondere betaling ging, namelijk een Swift-betaling, en Sevinger die betaling niet zelf kon doen omdat hij ‘niet met banken werkt’, niet aannemelijk geworden.

Gelet op het vorenstaande is op geen enkele wijze aannemelijk geworden dat Sevinger de geldbedragen van USD 5.000,- en USD 3.000,- voor het hekwerk in zijn tuin contant aan Susebeek heeft betaald. Het Hof concludeert dan ook dat deze betalingen door (het bedrijf van) Susebeek aan Ornamental moeten worden aangemerkt als giften van Susebeek aan Sevinger.

Fantastic Gardens

Vast staat dat Susebeek een offerte van Fantastic Gardens op naam van Sevinger heeft betaald voor het aanleggen van de voortuin en het dripsysteem van de woning van Sevinger. Het totaalbedrag van de offerte was Afl. 25.201,64. De betaling vond plaats door middel van drie cheques, uitgegeven door Pats Development en ondertekend door Susebeek.

Uit het dossier blijkt dat op de data waarop de betreffende cheques zijn verzilverd contante geldbedragen, gelijk aan de waarde van de cheques, zijn gestort op de bankrekening van Pats Development.⁹

Het Hof overweegt als volgt.

De verdediging stelt zich op het standpunt dat Sevinger het geld contant aan Susebeek heeft terugbetaald. Deze stelling acht het Hof ongeloofwaardig en overweegt daartoe als volgt.

Het Hof stelt eerst vast dat de verdachten wisselend hebben verklaard. Sevinger heeft aanvankelijk verklaard dat hij zelf met contant geld heeft betaald bij Fantastic Gardens.¹⁰ Pas als hij wordt geconfronteerd met de cheques van Pats Development aan het bedrijf Fantastic Gardens, verklaart hij dat hij geld aan Susebeek heeft gegeven om te betalen. Volgens Susebeek heeft Sevinger het geld aan hem gegeven of heeft Sevinger het geld zelf op het kantoor van Susebeek gebracht.¹¹ Als Susebeek vervolgens wordt gevraagd hoe dat is gegaan en waarom het geld van Sevinger op de rekening van Pats wordt gestort, verklaart hij dat de administratie het geld per ongeluk heeft gestort.¹² Eerst ter terechtzitting in hoger beroep hebben Sevinger en Susebeek verklaard dat de vrouw van Sevinger het contante geld naar het kantoor van Susebeek heeft gebracht. Ter onderbouwing verwijzen zij naar de verklaring van getuige Arends, die heeft verklaard dat zij contant geld heeft ontvangen van de vrouw van Sevinger voor de betaling van

⁸ Proces-verbaal 6^e verhoor verdachte Sevinger, persoonsdossier Sevinger, p. 2096.

⁹ Proces-verbaal zaaksdossier Susebeek, p. 61.

¹⁰ Proces-verbaal 6^e verhoor verdachte Sevinger, persoonsdossier Sevinger, p. 2095.

¹¹ Proces-verbaal 8ste verhoor verdachte Susebeek, persoonsdossier Susebeek, p. 3006.

¹² Proces-verbaal 8ste verhoor verdachte Susebeek, persoonsdossier Susebeek, p. 3011.

Fantastic Gardens. Het Hof hecht geen geloof aan deze verklaring, nu Arends deze verklaring pas bij de rechter-commissaris naar voren heeft gebracht, terwijl zij bij haar verhoor bij de Landsrecherche heeft verklaard dat zij – los van de betaling van het hekwerk van Sevinger – geen wetenschap heeft van andere betalingen door het bedrijf van Susebeek voor Sevinger.¹³ Daarbij valt ook op dat Arends bij de rechter-commissaris heeft verklaard over slechts één storting/cheque. Bovendien heeft Susebeek bij de Landsrecherche aanvankelijk zelf verklaard dat de vrouw van Sevinger nooit bij hem op kantoor is geweest.¹⁴ Gelet op het vorenstaande schuift het Hof de verklaring van de verdachten dat de vrouw van Sevinger het contante geld op het kantoor van Susebeek heeft gebracht als ongeloofwaardig terzijde.

Daarnaast weegt het Hof mee dat de verdachten geen aannemelijke verklaring hebben gegeven voor de gang van zaken rondom de betaling aan Fantastic Gardens.

Zo heeft Sevinger bij de Landsrecherche verklaard dat hij niet weet waarom hij de betaling van de offerte van Fantastic Gardens via (het bedrijf van) Susebeek heeft gedaan.¹⁵ Dit klemmt te meer nu de woning van Sevinger zéér dichtbij Fantastic Gardens is gelegen, terwijl het kantoor en de woning van Susebeek verder weg zijn. Dit roept de vraag op waarom niet direct bij Fantastic Gardens is betaald. De verklaring van Sevinger, die hij pas ter terechtzitting in hoger beroep naar voren heeft gebracht, dat zijn vrouw in die periode erg werd lastig gevallen op straat en daarom niet naar Fantastic Gardens kon gaan, acht het Hof – mede gelet op hetgeen hiervoor is overwogen – ongeloofwaardig.

Ook Susebeek heeft op geen enkel moment een aannemelijke verklaring gegeven waarom het contante geld dat Sevinger zou hebben gegeven of gebracht niet is gebruikt om de offerte van Fantastic Gardens te betalen, maar op rekening van zijn bedrijf is gestort. Zo heeft hij bij de Landsrecherche eerst verklaard dat de administratie het misschien per ongeluk heeft gestort op de bankrekening van Pats¹⁶, terwijl hij ter terechtzitting in hoger beroep heeft verklaard dat hij achteraf van de administratie heeft gehoord dat zij ervoor hebben gekozen om het zo te doen. Het komt het Hof echter volstrekt ongeloofwaardig voor dat een groot contant geldbedrag bij het kantoor van Susebeek wordt gebracht voor het betalen van de offerte van Sevinger en dat de administratie – op eigen houtje en tot driemaal toe – het geld vervolgens op de bankrekening van het bedrijf van Susebeek stort, om daarna een cheque op te maken, die ook steeds door Susebeek wordt ondertekend, waarna alle drie de keren iemand naar Fantastic Gardens is gegaan om de offerte van Sevinger met die cheques te betalen, zonder dat Susebeek daar wetenschap van heeft gehad.

Gelet op het vorenstaande is op geen enkele wijze aannemelijk geworden dat Sevinger de offerte van Fantastic Gardens à Afl. 25.201,64 voor het aanleggen van zijn voortuin en een dripsysteem contant aan Susebeek heeft betaald. Het Hof

¹³ Proces-verbaal verhoor getuige R.F.C. Arends, getuigendossier, map 1, p. 50.

¹⁴ Proces-verbaal 5e verhoor verdachte Susebeek, persoonsdossier Susebeek, p. 2791.

¹⁵ Proces-verbaal 6^e verhoor verdachte Sevinger, persoonsdossier Sevinger, p. 2096.

¹⁶ Proces-verbaal 8ste verhoor verdachte Susebeek, persoonsdossier Susebeek, p. 3011.

concludeert dan ook dat de betalingen door (het bedrijf van) Susebeek aan Fantastic Gardens moeten worden aangemerkt als giften van Susebeek aan Sevinger.

Vectra gym

Vast staat dat de offerte van de Vectra gym op naam van Sevinger staat, dat deze door Sevinger is uitgekozen, dat de Vectra gym in januari/februari 2017 direct bij Sevinger thuis is afgeleverd en dat deze in oktober 2019 tijdens de doorzoeking in diens woning door de politie is aangetroffen. Het Hof stelt verder vast dat Susebeek de factuur met betrekking tot de Vectra gym à USD 11.054,- via de bankrekening van zijn bedrijf Pats Property Management heeft betaald.

Het Hof overweegt als volgt.

Sevinger en Susebeek hebben beiden verklaard dat Susebeek de Vectra gym heeft betaald en dat hij daar ook de eigenaar van is, maar dat Sevinger de Vectra gym voor Susebeek in bewaring heeft, omdat de daarvoor bestemde ruimte in de woning van Susebeek te klein bleek te zijn.

Het Hof hecht geen geloof aan de verklaringen van Sevinger en Susebeek met betrekking tot het eigenaarschap van de gym en neemt daarbij de volgende omstandigheden in aanmerking.

Susebeek heeft verklaard dat hij een klein apparaat voor krachttraining in zijn gym had, dat dat voor hem voldoende was, omdat hij meer van het fietsen en rennen is, maar dat Sevinger, die meer van de krachttraining is¹⁷, het apparaat voor krachttraining in de gym van Susebeek veel te klein en ouderwets vond.¹⁸ Vervolgens heeft Sevinger – die volgens Susebeek op dat moment overigens een nagenoeg lege gymruimte had¹⁹ – een groot apparaat voor krachttraining uitgekozen (de Vectra gym) dat door Susebeek is betaald. Nog afgezien van het feit dat het Hof zeer onaannemelijk voorkomt dat Susebeek de Vectra gym voor zijn eigen gymruimte heeft gekocht – voor een bedrag van ruim USD 11.000,00 – zonder rekening te houden met de afmetingen van het apparaat, terwijl dit blijkens de verklaring van Susebeek véél te groot was voor zijn eigen gymruimte en het bovendien wel paste in de gymruimte in de woning van Sevinger, waar het ook direct is afgeleverd, blijkt uit de verklaring van Susebeek dat hij – zeer kort nadat de Vectra gym bij Sevinger was afgeleverd – niet meer naar de gymruimte van Sevinger is gegaan, hetgeen er ook op duidt dat Susebeek de Vectra gym niet voor zichzelf maar voor Sevinger heeft gekocht.²⁰

Sevinger en Susebeek hebben bovendien tegenstrijdige verklaringen afgelegd op de vraag wat zij hadden afgesproken met betrekking tot de Vectra gym. Zo blijkt uit de verklaring van Sevinger dat is besloten om de Vectra gym bij hem thuis te zetten

¹⁷ Proces-verbaal 6^e verhoor verdachte Susebeek, persoonsdossier Susebeek, p. 2854.

¹⁸ Proces-verbaal 6^e verhoor verdachte Susebeek, persoonsdossier Susebeek, p. 2845.

¹⁹ Proces-verbaal 6^e verhoor verdachte Susebeek, persoonsdossier Susebeek, p. 2860.

²⁰ Proces-verbaal 6e verhoor verdachte Susebeek, persoonsdossier Susebeek, p. 2860.

tot Susebeek zijn gymruimte had uitgebreid, hetgeen niet meer is gebeurd.²¹ Susebeek heeft daarentegen van meet af aan verklaard dat de Vectra gym naar één van de woningen van zijn kinderen zal worden verplaatst als die woning klaar is en dat Sevinger destijds heeft voorgesteld om de Vectra gym (tijdelijk) bij hem thuis neer te zetten.²² Daarbij valt op dat Susebeek ter terechtzitting in hoger beroep heeft verklaard dat de woningen van zijn kinderen thans – en dus ruim zeven jaar later – nog slechts ‘tot’ 70 procent af zijn, wat afdoet aan de geloofwaardigheid van zijn verklaring.

Vornoemde omstandigheden maken het ongeloofwaardig dat Sevinger de Vectra gym slechts in bewaring heeft genomen voor Susebeek. Het Hof hecht geen waarde aan de verklaringen van de getuigen Barges en Fowler, inhoudend dat Sevinger de gym zou uitkiezen “zodat Susebeek deze kon kopen”, respectievelijk dat de gym bij Susebeek thuis zou worden geplaatst, reeds omdat deze verklaringen niets inhouden over het eigenaarschap van de Vectra. Daarnaast zijn deze verklaringen afgelegd op een zodanig laat tijdstip in de procedure, en ook zo vaag, dat zij de indruk wekken te zijn afgelegd om, zonder in harde leugens te vervallen, de zaak toch zoveel mogelijk een wending te geven ten voordele van Sevinger en Susebeek. Reden waarom het Hof deze verklaringen onbetrouwbaar acht. Het Hof merkt de Vectra gym daarom aan als een gift van Susebeek aan Sevinger.

Gelet op het voorgaande komt het Hof tot het oordeel dat wordt bewezen verklaard dat Sevinger de volgende giften van Susebeek heeft aangenomen: het aanleggen van de voortuin en een dripsysteem (in totaal Afl. 25.201,64), een hekwerk (in totaal USD 8.000,00) en een Vectra gym (ad USD 11.054,-).

Deze giften heeft Susebeek gedaan in een periode waarin hij meerdere verzoeken met aan hem gelieerde rechtspersonen heeft ingediend ter verkrijging van erfpachtrechten. Het Hof acht het volstrekt ongeloofwaardig dat de verdachte er niet van op de hoogte was dat Susebeek met zijn bedrijven verzoeken voor commerciële erfpachtrechten indiende. Uit de verklaringen van Sevinger en Susebeek blijkt dat zij elkaar als broers zagen, dat zij veel spraken over bouwen en dat Susebeek bovendien als adviseur van Sevinger was aangesteld om Sevinger als minister over projectontwikkeling te adviseren. Daar komt bij dat de verzoeken van de bedrijven van Susebeek bij Sevinger rechtstreeks werden ingediend, terwijl uit de verzoeken blijkt dat de bedrijven van Susebeek werden vertegenwoordigd door zijn (aangetrouwde) familieleden. Daarnaast wordt in de aanvraagbrief van 12 juli 2010, ingediend door Dinand Susebeek (broer van de medeverdachte Susebeek) en gericht aan de minister, waarin Susebeeks bedrijf Pats Development N.V. verzoekt om erfpachtgrond, het organogram van de bedrijven van Susebeek beschreven.²³ In deze aanvraagbrief wordt uiteengezet dat Hersus Pats Development N.V. (hierna: Hersus) de moedermaatschappij is van de zustermaatschappijen El Bohio Holding N.V., La Hacienda Hersus N.V., Pats Development N.V. en BDP Development N.V. Ook in de optieaanvraag van 4 augustus 2010, ingediend door Pats Development

²¹ Proces-verbaal 10^e verhoor verdachte Sevinger, persoonsdossier Sevinger, p. 2307.

²² Proces-verbaal 6^e verhoor verdachte Susebeek, persoonsdossier Susebeek, p. 2854.

²³ Zaaksdossier Susebeek, p. 107.

gericht aan minister Sevinger, wordt vermeld dat de verzochte erfpacht is bedoeld voor de opslag van La Hacienda.²⁴ Nu uit de verklaring van Sevinger blijkt dat hij wist dat La Hacienda een bedrijf van Susebeek was en Sevinger degene is die het gevraagde erfpachtrecht aan Pats Development heeft verstrekt (op basis van de aanvraag waarin de organogram van de bedrijven van Susebeek is beschreven), gaat het Hof ervan uit dat Sevinger ook op grond van dit organogram (dus naast het feit dat hij een hechte relatie had met Susebeek en zij spraken over bouwprojecten) heeft geweten dat de in de aanvraagbrief genoemde bedrijven van Susebeek waren. De blote ontkenning van de verdachte acht het Hof niet geloofwaardig. Uit het dossier blijkt ook dat Hersus de moedermaatschappij is van alle bedrijven van Susebeek die in de ten laste gelegde periode verzoeken met betrekking tot erfpachtgronden bij Sevinger hebben ingediend. Dat de verdachte niet wist dat Susebeek erfpachtgronden heeft aangevraagd, acht het Hof gelet op het vorenstaande onvoorstelbaar.

Het Hof is van oordeel dat het aannemen van giften van dergelijke omvang met de wetenschap dat die persoon ook aanvragen heeft ingediend met betrekking tot erfpachtrechten, zich niet verdraagt met hetgeen de omkopingsartikelen beogen te beschermen. De verdachte moet hebben geweten dat Susebeek de giften deed met als doel een voorkeursbehandeling te krijgen bij zijn ingediende verzoeken. Door met wetenschap die giften aan te nemen, heeft de verdachte zich schuldig gemaakt aan passieve ambtelijke omkoping met plichtsverzuim.

10.3 Feit 5 (verduistering) inzake zaaksdossier Fundacion Curason Berde

Het Hof neemt de volgende bewijsoverwegingen van het Gerecht over en maakt deze tot de zijne:

Ten aanzien van de verdenking ter zake van verduistering zij vooraf het volgende opgemerkt. De tenlastelegging lijkt in te houden dat verdachte wordt verweten meerdere geldbedragen van de stichting FCB te hebben verduisterd. In de tenlastelegging is evenwel één geldbedrag, in de vorm van een cheque uitgeschreven ten behoeve van Nautilus Travel & Trading ter waarde van AWG. 11.375,50, gespecificeerd. Uit de inhoud van het requisitoir volgt dat de tenlastelegging zo moet worden gelezen dat aan verdachte uitsluitend het verwijt wordt gemaakt de hiervoor genoemde cheque te hebben verduisterd. Het Gerecht zal daar dan ook bij de beoordeling van de tenlastelegging van uitgaan.

De Stichting Fundacion Curason Berde is op 17 maart 2009 opgericht. Uit de inschrijving bij de Kamer van Koophandel volgt dat de stichting als doelstelling heeft:

“Het bijeenbrengen, administreren, beheren en aanwenden van de fondsen die bestemd zijn voor de verkiezingscampagne van de heer Oslin Benito Sevinger.”

Met ingang van 1 mei 2015 waren de bestuursleden van de stichting: Freddy Every (president/voorzitter), Lydia Piementa (secretaris) en Franklin Maduro (penningmeester).

²⁴ Zaaksdossier Susebeek, p. 109.

Uit de administratie van de stichting is gebleken dat de voorzitter van de stichting, F. Every, op 9 juni 2015 een cheque ter waarde van AWG. 11.375,50 heeft uitgeschreven ten behoeve van Nautilus Travel & Trading. Ook is uit die administratie gebleken dat deze cheque bedoeld was voor het boeken van een reis van de vrouw van verdachte naar onder andere Nederland, Martinique en Miami.

De raadsman heeft bepleit dat niet wettig en overtuigend bewezen kan worden dat verdachte zich schuldig heeft gemaakt aan verduistering van de evenbedoelde cheque. Zijn betoog steunt op de volgende verweren:

- *indien wordt aangenomen dat verdachte de ultimate beneficiary owner was van de stichting FCB behoorden de gelden van de stichting toe aan verdachte en kan geen sprake zijn van verduistering;*
- *indien niet wordt aangenomen dat verdachte de ultimate beneficiary owner was van de stichting kan evenmin sprake zijn van verduistering, omdat verdachte geen bestuurder was van de stichting, niet namens de stichting kon handelen en verdachte de gelden van de stichting dus niet anders dan door misdrijf onder zich had;*
- *de wederrechtelijkheid ontbreekt, omdat verdachte een rekening-courant had met de stichting en het verzilveren van de cheque moet worden gezien als het verrekenen met door verdachte ten behoeve van de stichting gemaakte kosten.*

Het Gerecht overweegt als volgt.

Uit het dossier volgt naar het oordeel van het Gerecht genoegzaam dat verdachte de feitelijk beheerder/uiteindelijk belanghebbende was van de stichting. Onder meer uit de verklaringen van Every en Pimienta blijkt dat verdachte, hoewel hij geen bestuurder was van de stichting, feitelijk de zeggenschap had over de stichting.

Every verklaarde hierover, voor zover relevant:

“Deze stichting wordt gebruikt door de minister om zijn campagne te voeren. Pimienta en ik werden door minister Sevinger gevraagd om met al de administratie en bankaangelegenheden rond te stichting te attenderen, waaronder cheques uitschrijven.”

...

“Hij (het Gerecht begrijpt: verdachte) gaf aan mij aan dat indien iets betaald moest worden, dit door mij en Pimienta op zijn instructies moest gebeuren.”

...

“Pimienta en ik werden door minister Sevinger geïnstrueerd voor het uitschrijven van cheques”

In de verklaring van Pimienta kan eveneens steun worden gevonden voor de vaststelling dat verdachte feitelijk de beheerder was van de stichting. Zij verklaarde, voor zover relevant:

“Het akkoord tot betaling ging altijd via Benny (het Gerecht begrijpt: Sevinger). Benny gaf de opdracht aan Freddy dat iets betaald moest worden en als er een verzoek tot betaling bij Freddy terecht kwam moest hij er eerst mee naar Benny voor accordering voor de betaling.”

Ten aanzien van de ten laste gelegde cheque heeft Every verklaard dat verdachte hem opdracht heeft gegeven om de cheque uit te schrijven. Daarmee staat, mede gelet op de hiervoor aangehaalde verklaringen, naar het oordeel van het Gerecht voldoende vast dat verdachte als feitelijk beheerder van de stichting opdracht heeft gegeven tot het uitschrijven van de cheque aan Nautilus Travel & Trading.

De raadsman heeft aangevoerd dat als wordt aangenomen dat verdachte de feitelijk beheerder/begunstigde van de stichting was, de gelden van de stichting toebehoorden aan verdachte. Deze opvatting van de raadsman vindt geen steun in het recht. Anders dan de raadsman lijkt te menen kan het privévermogen van een uiteindelijk belanghebbende van een stichting niet gelijk worden gesteld, of worden vermengd, met het vermogen van de stichting. Daarbij speelt bij een stichting een gewichtige rol dat de gelden van een stichting zijn bedoeld om te worden aangewend voor het stichtingsdoel, zoals omschreven in de inschrijving bij de Kamer van Koophandel. Het Gerecht verwerpt daarom dit verweer van de raadsman.

Het verweer van de raadsman dat verdachte de gelden niet (anders dan door misdrijf) onder zich had, slaagt evenmin. Het bestanddeel ‘anders dan door misdrijf’ moet aldus worden uitgelegd dat niet enig door verdachte begaan misdrijf ertoe heeft geleid dat hij het desbetreffende goed onder zich heeft gekregen (vgl. ECLI:NL:HR:2001:AD4573). Uit de eerder aangehaalde verklaringen van Every en Pimienta blijkt immers dat verdachte instructies en opdrachten gaf voor betalingen van de stichting. Verdachte heeft het goed onder zich gekregen door een rechtshandeling van de stichting, die daarbij, althans formeel, vertegenwoordigd werd door haar voorzitter, Every. Die overdracht is niet een door verdachte begaan misdrijf. Het verweer faalt derhalve.

Het Gerecht dient vervolgens de vraag te beantwoorden of verdachte zich de cheque ten behoeve van Nautilus Travel & Trading wederrechtelijk heeft toegeëigend. Daarover overweegt het Gerecht als volgt. Verdachte heeft de opdracht gegeven de cheque uit te laten schrijven. Het Gerecht stelt vast dat de bestemming van deze cheque, het laten boeken van een privéreis voor de vrouw van verdachte, zich niet verdraagt met de doelstelling van de stichting: Het bijeenbrengen, administreren, beheren en aanwenden van de fondsen die bestemd zijn voor de verkiezingscampagne van de heer Oslin Benito Sevinger. Niet gesteld, noch is aannemelijk geworden dat de reis van de vrouw in enige relatie staat tot deze doelstelling. Het Gerecht is aldus van oordeel dat deze betaling buiten het stichtingsdoel valt en dat verdachte het stichtingsvermogen naar eigen inzicht heeft besteed.

De stelling van verdachte dat hij kosten heeft gemaakt ten behoeve van de stichting en dat met de betreffende cheque de door hem gemaakte kosten zijn verrekend, is naar het oordeel van het Gerecht onvoldoende controleerbaar. Uit het door mevrouw Oosterwijk opgemaakte financieel rapport zou volgens de verdediging moeten blijken dat verdachte huurpenningen ten behoeve van de stichting heeft voorgeschoten. Een onderbouwing met (bijvoorbeeld) kwitanties ontbreekt echter. Evenmin is in de administratie van FCB terug te vinden dat de stichting geld schuldig is/was aan verdachte. Bij deze stand van zaken houdt het Gerecht het ervoor dat een vordering van de stichting op verdachte niet aannemelijk is geworden, zodat

ook het verweer van de raadsman met betrekking tot het ontbreken van de wederrechtelijkheid van het toe-eigenen wordt verworpen.

Gelet op al het vorenstaande komt het Gerecht tot de conclusie dat verdachte als uiteindelijk belanghebbende van de stichting een geldbedrag, in de vorm van een cheque ter waarde van AWG. 11.375,50, zich wederrechtelijk heeft toegeëigend.

Strafbaarheid en kwalificatie van het bewezen verklaarde

Het onder 1 bewezen verklaarde is voorzien bij en strafbaar gesteld in artikel 2:305 juncto artikel 1:123 van het Wetboek van Strafrecht van Aruba. Het wordt als volgt gekwalificeerd:

medeplegen van oplichting, meermalen gepleegd.

Het onder 3 bewezen verklaarde is voorzien bij en strafbaar gesteld in artikel 2:351 van het Wetboek van Strafrecht van Aruba. Het wordt als volgt gekwalificeerd:

als ambtenaar een gift aannemen wetende of redelijkerwijs vermoedende dat deze hem of een ander gedaan, verleend of aangeboden wordt teneinde hem te bewegen om, in strijd met zijn plicht, in zijn bediening iets te doen of na te laten, meermalen gepleegd,

en

als ambtenaar een gift aannemen wetende of redelijkerwijs vermoedende dat deze hem of een ander gedaan, verleend of aangeboden wordt naar aanleiding van hetgeen door hem, in strijd met zijn plicht, in zijn huidige bediening is gedaan, meermalen gepleegd.

Het onder 4 bewezen verklaarde is voorzien bij en strafbaar gesteld in artikel 2:354 van het Wetboek van Strafrecht van Aruba. Het wordt als volgt gekwalificeerd:

als ambtenaar opzettelijk met misbruik van zijn functie of positie iets doen of nalaten iets te doen ten einde enig voordeel voor hem of een ander te verkrijgen, meermalen gepleegd.

Het onder 5 bewezen verklaarde is voorzien bij en strafbaar gesteld in artikel 2:298 van het Wetboek van Strafrecht van Aruba. Het wordt als volgt gekwalificeerd:

verduistering.

Er zijn geen feiten of omstandigheden aannemelijk geworden die de strafbaarheid van het bewezen verklaarde uitsluiten.

Strafbaarheid van de verdachte

Er zijn geen feiten of omstandigheden aannemelijk geworden die de strafbaarheid van de verdachte uitsluiten. De verdachte is daarom strafbaar voor het hiervoor bewezen verklaarde.

Oplegging van straffen

Bij de bepaling van de op te leggen straffen wordt gelet op de aard en de ernst van wat bewezen is verklaard, op de omstandigheden waaronder dat is begaan, op de mate waarin de gedraging aan de verdachte te verwijten is en op de persoon van de verdachte, zoals een en ander bij het onderzoek ter terechtzitting naar voren is gekomen. Daarbij wordt rekening gehouden met de ernst van het bewezen verklaarde in verhouding tot andere strafbare feiten, zoals die onder meer tot uitdrukking komt in de hierop gestelde wettelijke strafmaxima en in de straffen die voor soortgelijke feiten door de rechter worden opgelegd.

De verdachte heeft samen met Arends het Land opgelicht. Daarnaast heeft de verdachte zich schuldige gemaakt aan passieve ambtelijke omkoping door giften aan te nemen van die Arends, alsmede van zijn goede vriend Susebeek. Door aldus te handelen heeft de verdachte tevens misbruik gemaakt van zijn functie. Verder acht het Hof bewezen dat de verdachte zich schuldig heeft gemaakt aan verduistering van een geldbedrag van Afl. 11.375,50. Hij heeft dit geldbedrag onttrokken aan zijn politieke stichting en voor privé aangelegenheden aangewend.

De verdachte heeft door het Land op te lichten en zich om te laten kopen het vertrouwen in een integer handelende overheid, welk vertrouwen al onder grote druk staat, ernstig beschaamd en ondergraven. Het bekend worden van deze omkoping levert bovendien ernstige imagoschade op voor het Land Aruba, waardoor (toekomstige) investeerders en anderen kunnen worden afgeschrikt om met Aruba zaken te doen. Daarmee heeft het handelen van de verdachte ook een ondermijnende invloed op de samenleving als geheel. Daarnaast heeft de verdachte zijn politieke stichting misbruikt voor eigen financieel gewin. Dit geeft een negatieve kleuring aan de bedragen die donateurs aan de stichting gaven. Zij mochten ervan uitgaan dat het geld conform het stichtingsdoel besteed zou worden, terwijl de verdachte van mening was dat hij zich dit geld in privé kon toe-eigenen. Opnieuw tast de verdachte met zijn handelen aldus het publieke vertrouwen in politici aan.

Naar het oordeel van het Hof kan gelet op de ernst van het bewezen verklaarde niet worden volstaan met een andere of lichtere straf dan een onvoorwaardelijke gevangenisstraf van aanzienlijke duur.

In het kader van generale preventie wil het Hof middels de strafmaat een duidelijk signaal geven aan politici en aan de maatschappij in bredere zin, dat corruptie onaanvaardbaar is en tot strenge bestraffing leidt.

In het voordeel van de verdachte wordt rekening gehouden met de omstandigheid dat de bewezen verklaarde feiten zich langere tijd geleden hebben afgespeeld en dat de verdachte onderdeel is en is geweest van een massieve publiciteitsstroom.

De aard en ernst van de feiten rechtvaardigen de bijkomende straffen van ontzetting van het passieve kiesrecht en het recht om enig ambt te bekleden. Daarbij neemt het Hof in aanmerking dat de verdachte ernstig misbruik heeft gemaakt van zijn positie als minister en van het in hem gestelde vertrouwen. Deze langdurige en ernstige integriteitsschending is onvereenigbaar met het optreden als overheidsdienaar, in welke hoedanigheid ook.

Het Hof is, na dit een en ander te hebben afgewogen, tot de slotsom gekomen dat een gevangenisstraf van 48 maanden, met aftrek van voorarrest, waarvan 12 maanden voorwaardelijk en met een proeftijd van drie jaren, passend en geboden is. Daarnaast zal de verdachte worden ontzet van het passieve kiesrecht en het recht om het ambt van ambtenaar te bekleden voor de duur van 6 jaren. Dit laatste betekent ook dat de verdachte ingevolge artikel 1:205, derde lid, Sr zijn Statenlidmaatschap zal dienen op te geven bij het onherroepelijk worden van dit vonnis.

Toepasselijke wettelijke voorschriften

De op te leggen straffen zijn, behalve op de reeds aangehaalde wettelijke voorschriften, gegrond op de artikelen 1:19, 1:20, 1:21, 1:64, 1:65, 1:123 en 1:136, zoals deze luiden ten tijde van het bewezen verklaarde.

BESLISSING

Het Hof:

verklaart het openbaar ministerie en de verdachte niet-ontvankelijk in het door hen ingestelde hoger beroep voor zover dit ziet op het ten laste gelegde onder 3 partieel, 4 partieel en 6, zoals in hoofdstuk 2 van dit vonnis is weergegeven;

verklaart het openbaar ministerie niet-ontvankelijk in de vervolging van verdachte ter zake het onder 3 ten laste gelegde voor zover dat ziet op overtreding van artikel 378 (oud) Sr, gepleegd vóór 2 oktober 2019;

vernietigt het vonnis van het Gerecht voor zover aan het oordeel van het Hof onderworpen en doet in zoverre opnieuw recht;

verklaart niet bewezen hetgeen aan de verdachte onder 2, 3 partieel en 4 partieel ten laste is gelegd en spreekt hem daarvan vrij;

verklaart wettig en overtuigend bewezen dat de verdachte de onder 1, 3 partieel, 4 partieel en 5 ten laste gelegde feiten heeft begaan;

verklaart niet bewezen hetgeen de verdachte meer of anders ten laste is gelegd dan hierboven bewezen is verklaard en spreekt hem daarvan vrij;

kwalificeert het bewezen verklaarde als hiervoor omschreven;

verklaart het bewezen verklaarde strafbaar en de verdachte daarvoor strafbaar;

veroordeelt de verdachte tot een **gevangenisstraf** voor de duur van **48 maanden**;

beveelt dat de tijd die de verdachte voor de tenuitvoerlegging van deze uitspraak in verzekering en in voorlopige hechtenis heeft doorgebracht, bij de tenuitvoerlegging van de opgelegde gevangenisstraf in mindering wordt gebracht;

bepaalt dat van deze straf een gedeelte, groot **12 maanden**, niet ten uitvoer zal worden gelegd, tenzij de rechter later anders mocht gelasten omdat de verdachte zich voor het einde van een proeftijd, van **3 jaren** aan een strafbaar feit heeft schuldig gemaakt;

ontzet de verdachte van het recht om het ambt van ambtenaar te bekleden voor de duur van **6 jaren**;

ontzet de verdachte van het recht om verkozen te worden als lid van de algemeen vertegenwoordigde organen voor de duur van **6 jaren**.

Dit vonnis is gewezen door mr. drs. S.M. van Lieshout, voorzitter, mr. S. Verheijen en mr. M.L.A. Angela, leden van het Hof, bijgestaan door mr. E.P. Versluis, (zittings)griffier, en op 12 juli 2024 uitgesproken in tegenwoordigheid van de griffier ter openbare terechtzitting van het Hof in Curaçao met een directe beeld- en geluidsverbinding met het gerechtshuis in Aruba.

uitspraakgriffier:

Bijlage 1 (tekst van de gewijzigde tenlastelegging)

1.

Oplichting (artikel 2:305 Wetboek van Strafrecht) zaaksdossier Deshaun en Elenath

hij op een of meer tijdstippen in of omstreeks de periode van 15 februari 2014 tot en met maart 2017 te Aruba tezamen en in vereniging met een of meer anderen, althans alleen, meermalen, althans eenmaal met het oogmerk om zich en/of een ander wederrechtelijk te bevoordelen door het aannemen van een valse hoedanigheid en/of door listige kunstgrepen en/of door een samenweefsel van verdichtfels, het land Aruba, althans een ander, heeft bewogen tot de afgifte van enig goed en/of het verlenen van een dienst en/of het ter beschikking stellen van gegevens en/of het aangaan van een schuld, te weten:

(zaaksdossier Deshaun)

- de afgifte van een Ministeriële Beschikking waarbij een optierecht op twee percelen domeingrond gelegen te Wayaca, kadastraal bekend als T-2312 en T-2314, wordt verleend en/of
- het aangaan van een overeenkomst met Deshaun tot vestiging van erfpacht op de percelen gelegen te Wayaca, kadastraal bekend als T-2312 en T-2314,

(zaaksdossier Elenath)

- de afgifte van een Ministeriële Beschikking waarbij een optierecht op het perceel, kadastraal bekend als K-3866 te Eagle Beach, wordt verleend en/of
- het aangaan van een overeenkomst met Elenath tot vestiging van erfpacht op het perceel, kadastraal bekend als K-3866 te Eagle Beach,

hebbende hij, verdachte en/of zijn medeverdachte(n), (telkens) met bovenomschreven oogmerk, zakelijk weergegeven, valselijk en/of listiglijk en/of bedrieglijk en/of in strijd met de waarheid als volgt gehandeld:

- door en/of namens Deshaun en/of Elenath en/of medeverdachte(n) Winterdal en/of Arends en/of Richardson is een aanvraag voor het verlenen van een optierecht en/of het verkrijgen van een erfpacht op genoemde percelen ingediend en/of
- door en/of namens Deshaun en/of Elenath en/of medeverdachte(n) Winterdal en/of Arends en/of Richardson zijn stukken ingediend ter onderbouwing van deze aanvraag waarmee zij valselijk de intentie heeft / hebben gewekt dat zij zelf als directeur en/of eigenaar van Deshaun en/of Elenath een project op de genoemde percelen wilde(n) en/of gingen ontwikkelen en/of
- verdachte heeft geld ontvangen van medeverdachte(n) Winterdal en/of Arends en/of
- door medeverdachte(n) Every en/of Abath en/of de Directie infrastructuur & Planning (DIP) werd niet onderzocht of door deze aanvra(a)g(en) en/of door deze aanvragers werd voldaan aan de voorwaarden, zoals omschreven in het destijds geldende beleid althans zoals omschreven in de brochure

“optie ten behoeve van projecten voor commerciële, toeristische en industriële doeleinden” die daarvoor door de DIP was opgesteld en/of werd(en) genoemde aanvragen vervolgens doorgezet aan verdachte ter accordering en/of

- door verdachte werd niet onderzocht of getoetst of deze aanvragen voldeden aan genoemde voorwaarden voor de optieverlening en/of erfpachtvestiging en/of werden deze aanvragen op dezelfde dag althans zeer korte tijd na binnenkomst van de aanvragen geaccordeerd door verdachte en ter verdere afhandeling naar medeverdachte Abath gestuurd en/of
- door medeverdachte Abath werd vervolgens medewerking verleend aan het akkoord geven door verdachte op genoemde aanvragen en/of een Ministeriële Beschikking voor een optierecht en/of een overeenkomst tot vestiging van erfpacht opgesteld met betrekking tot genoemde percelen en ter accordering en/of ondertekening aan verdachte voorgelegd, en/of,
- door verdachte werd een Ministeriële Beschikking voor een optierecht verleend aan en/of namens het land Aruba een overeenkomst tot vestiging erfpacht aangaan met Deshaun en/of Elenath en/of medeverdachte(n) Winterdal en/of Arends en/of Richardson met betrekking tot genoemde percelen,

waardoor de aandelen in en/of de waarde van het/de bedrij(f)(ven) Deshaun en/of Elenath van medeverdachte(n) Winterdal en/of Arends en/of Richardson aanzienlijk ste(e)g(en) en/of medeverdachte(n) Winterdal en/of Arends en/of Richardson aanzienlijk werd(en) verrijkt terwijl medeverdachte(n) Winterdal en/of Arends en/of Richardson nimmer de intentie heeft / hadden het/de project(en) zelf uit te voeren en/of het/de perce(e)l(en) zelf te ontwikkelen en/of het/de perce(e)l(en) ook nimmer zelf hebben ontwikkeld en/of verdachte en/of medeverdachte(n) Abath en/of Every nimmer heeft/hebben gecontroleerd en/of onderzocht of aan de genoemde voorwaarden werd voldaan, en aldus doende heeft verdachte zich voorgedaan als een betrouwbare en integere Minister van Ruimtelijke Ontwikkeling, Integratie en Infrastructuur, waardoor het land Aruba en/of (een) ander(en) werd bewogen tot de afgifte van bovengenoemd goed en/of aangaan van een schuld en/of verlening van een dienst.

2.

Oplichting (artikel 2:305 Wetboek van Strafrecht) zaaksdossier Damira/Lizner

hij op een of meer tijdstippen in of omstreeks de periode van 1 december 2014 tot en met 31 december 2016 te Aruba tezamen en in vereniging met een of meer anderen, althans alleen, meermalen, althans eenmaal met het oogmerk om zich en/of een ander wederrechtelijk te bevoordelen door het aannemen van een valse hoedanigheid en/of door listige kunstgrepen en/of door een samenweefsel van verdichtfels, het land Aruba, althans een ander, heeft bewogen tot de afgifte van enig goed en/of het verlenen van een dienst en/of het ter beschikking stellen van gegevens en/of het aangaan van een schuld, te weten:

- de afgifte van (een) of meer Ministeriële Beschikking(en) waarbij een optierecht op het/de perce(e)l(en), kadastraal bekend als KV-1 en/of KV-2 en/of KV-3 te Eagle Beach, wordt/worden verleend en/of verlengd en/of

-
- de afgifte van een of meer Ministeriële Beschikking(en) waarbij de optierechten van Damira met betrekking tot de percelen, kadastraal bekend als KV-1 en/of KV-2 te Eagle Beach, en het optierecht Lizner voor het perceel, kadastraal bekend als KV-3 te Eagle Beach, werden gesynchroniseerd en/of samen gevoegd en/of
 - de afgifte van een overeenkomst waarbij een uitbreiding van de bouwlagen en/of een hogere bebouwingsdichtheid werd toegestaan voor de percelen kadastraal, bekend als KV-1 en/of KV-2 en/of KV-3 te Eagle Beach, en/of
 - het aangaan van (een) overeenkomst(en) met Damira en/of Lizner tot vestiging van erfpacht op het/de perce(e)l(en), kadastraal bekend als KV-1 en/of KV-2 en/of KV-3 te Eagle Beach,

hebbende hij, verdachte en/of zijn medeverdachte(n), (telkens) met bovenomschreven oogmerk, zakelijk weergegeven, valselijk en/of listiglijk en/of bedrieglijk en/of in strijd met de waarheid als volgt gehandeld:

- door en/of namens Damira en/of Lizner en/of medeverdachte(n) Werleman en/of Nunez en/of Mansur is een aanvraag en/of verzoek voor het verlenen en/of verlengen van een optierecht en/of het verkrijgen van een erfpacht op genoemde percelen ingediend en/of
- door en/of namens Damira en/of Lizner en/of medeverdachte(n) Werleman en/of Nunez en/of Mansur werd een aanvraag en/of verzoek ingediend voor synchronisatie en/of samenvoeging van de optierechten op genoemde percelen en/of
- door en/of namens Damira en/of Lizner en/of medeverdachte(n) Werleman en/of Nunez en/of Mansur werd een aanvraag en/of verzoek ingediend voor uitbreiding van de bouwlagen en/of verhoging van de bebouwingsdichtheid op de genoemde percelen en/of
- door medeverdachte(n) Werleman en/of Nunez en/of Mansur zijn stukken ingediend ter onderbouwing van deze aanvraag waarmee hij/zij valselijk de intentie heeft / hebben gewekt dat hij/zij zelf als directeur en/of eigenaar van Damira en/of Lizner een project op de genoemde percelen wilde(n) ontwikkelen en/of
- door medeverdachte Abath en/of de Directie infrastructuur & Planning (DIP) werd niet onderzocht of door deze aanvragen en/of door deze aanvragers werd voldaan aan de voorwaarden, zoals omschreven in het destijds geldende beleid althans zoals omschreven in de brochure "optie ten behoeve van projecten voor commerciële, toeristische en industriële doeleinden" die daarvoor door de DIP was opgesteld en/of aan de voorwaarden genoemd in het Ruimtelijk ontwikkelingsplan en/of werd(en) genoemde aanvragen vervolgens doorgezet aan verdachte ter accordering en/of
- door verdachte werd niet onderzocht of getoetst of deze aanvragen voldeden aan genoemde voorwaarden voor de optieverlening en/of erfpachtvestiging en/of werden deze aanvragen op dezelfde dag althans zeer korte tijd na binnenkomst van de aanvragen geaccordeerd door verdachte en ter verdere afhandeling naar medeverdachte Abath gestuurd en/of

- door medeverdachte Abath werd vervolgens medewerking verleend aan het akkoord geven door verdachte op genoemde aanvragen en/of een Ministeriele Beschikking voor een optierecht en/of voor het samenvoegen en/of synchroniseren van de optierechten en/of een overeenkomst voor een uitbreiding van de bouwlagen en/of een verhoging van de bebouwingsdichtheid en/of een overeenkomst tot vestiging van erfpacht opgesteld met betrekking tot genoemde percelen en ter accordering en/of ondertekening aan verdachte voorgelegd, en/of,
- door of namens verdachte werd een Ministeriële Beschikking voor een optierecht verleend aan en/of een Ministeriële Beschikking voor een synchronisatie en samenvoeging van de optierechten verleend aan en/of een overeenkomst waarbij een uitbreiding van de bouwlagen en/of een hogere bebouwingsdichtheid werd toegestaan verleend aan en/of namens het land Aruba een overeenkomst tot vestiging erfpacht aangegaan met Damira en/of Lizner en/of medeverdachte(n) Werleman en/of Nunez en/of Mansur met betrekking tot genoemde percelen,

waardoor de aandelen in en/of de waarde van het/de bedrij(f)(ven) Damira en/of Lizner van medeverdachte(n) Werleman en/of Nunez en/of Mansur aanzienlijk ste(e)g(en) en/of medeverdachten Werleman en/of Nunez en/of Mansur aanzienlijk werden verrijkt, terwijl medeverdachte(n) Werleman en/of Nunez en/of Mansur nimmer de intentie heeft / hadden het project zelf uit te voeren en/of de percelen zelf te ontwikkelen en/of de percelen ook nimmer zelf hebben ontwikkeld en/of verdachte en/of medeverdachte Abath nimmer heeft / hebben gecontroleerd en/of onderzocht of aan de voorwaarden werd voldaan, en aldus doende heeft verdachte zich voorgedaan als een betrouwbare en integere Minister van Ruimtelijke Ontwikkeling, Integratie en Infrastructuur, waardoor het land Aruba en/of (een) ander(en) werd bewogen tot de afgifte bovengenoemd goed en/of aangaan van een schuld en/of verlening van een dienst.

3.

Passieve omkoping (artikelen 378/379 (oud) Wetboek van Strafrecht)

hij op een of meer tijdstippen in of omstreeks de periode van 8 maart 2010 tot en met 14 februari 2014 te Aruba tezamen en in vereniging met een of meer anderen, althans alleen, in zijn hoedanigheid van Minister van Infrastructuur, Integratie en Ruimtelijke Ordening van/aan een of meer (rechts)personen, namelijk:

Zaaksdossier Susebeek

P.T.A. Susebeek en/of D. Susebeek en/of Pats Development NV en/of Berkem Development NV en/of White Fin Estates NV en/of BPD Development NV en/of Mahogany Residences N.V en/of Nusadua Corporation NV en/of

Zaaksdossier Fundacion Curason Berde

C.D. Harms en/of Milero Investments NV en/of Island Estates NV en/of Zenwave Development NV en/of Pristine Estates NV en/of

Zaaksdossier Bucuti Hotel

E.K. Biemans en/of Aruba Bucuti Beach Hotel NV,

een of meer giften en/of beloften namelijk,

een of meer geldbedragen, en/of betalingen, aan verdachte (al dan niet aan/middels de stichting Fundacion Curason Berde) en/of F.F. Abath en/of een (verjaardags)feest in het Holiday Inn op 21 januari 2012 en/of (korting op de) aanleg/bouw van een sportschool en/of een toegangshek en/of diverse (andere) verbouwingen aan in zijn woning (waaronder de tuin) aan de Paradijs 14A,

heeft aangenomen en/of voor zichzelf en/of een of meer anderen heeft gevraagd,

terwijl hij en zijn medeverdachte(n) (telkens) wisten dat deze giften en/of beloften hem en/of hen werden gedaan, en/of aangeboden teneinde hem en/of hen te bewegen om, in strijd met zijn en/of hun plicht, in zijn en/of hun bediening iets te doen en/of na te laten en/of ten gevolge en/of naar aanleiding van hetgeen door hem en/of hen, al dan niet in strijd met zijn en/of hun plicht, in zijn en/of hun huidige en/of vroegere bediening is gedaan en/of nagelaten

namelijk (telkens)

(a)

het verstrekken dan wel wijzigen van opties op (commerciële) erfpachtrechten en/of het uitvaardigen van Ministeriele beschikking waarbij een optie voor een erfpacht wordt verstrekt en/of het aangaan van een overeenkomst tot vestiging van een erfpacht door verdachte als Minister van Infrastructuur, Integratie en Ruimtelijke Ordening, althans het Land Aruba,

en/of

(b)

het (anders dan om zakelijke redenen) begunstigen en/of het geven van een voorkeursbehandeling aan voormelde (rechts)personen en/of het laten ontstaan, in stand houden, onderhouden en/of verbeteren van een relatie tussen hem en/of zijn medeverdachte(n) en voormelde (rechts)personen waarin hij en/of zijn medeverdachte(n) niet meer zo vrij, onbeïnvloed, onafhankelijk en/of objectief waren/konden zijn bij het nemen van beslissingen in relatie tot voormelde (rechts)personen als in het geval dat hij en/of zijn medeverdachte(n) die giften, beloften en/of diensten niet hadden aangenomen of gevraagd;

en

Passieve omkoping (artikelen 2:350/2:351 (nieuw) Wetboek van Strafrecht)

hij op een of meer tijdstippen in of omstreeks de periode van 15 februari 2014 tot en met 19 oktober 2019 te Aruba tezamen en in vereniging met een of meer anderen, althans alleen, in zijn hoedanigheid van Minister van Infrastructuur, Integratie en Ruimtelijke Ordening van/aan een of meer (rechts)personen, namelijk:

Zaaksdossier Deshaun

Deshaun en/of M.L. Arends en/of M.J. Winterdal en/of

Zaaksdossier Susebeek

P.T.A. Susebeek en/of D. Susebeek en/of Pats Development NV en/of Berkem Development NV en/of White Fin Estates NV en/of BPD Development NV en/of Mahagony Residences N.V en/of Nusadua Corporation NV en/of

Zaaksdossier Fundacion Curason Berde

C.D. Harms en/of Milero Investments NV en/of Island Estates NV en/of Zenwave Development NV en/of Pristine Estates NV en/of

Zaaksdossier Bucuti Hotel

E.K. Biemans en/of Aruba Bucuti Beach Hotel NV,

een of meer giften en/of beloften, namelijk,

een of meer geldbedragen, en/of betalingen, aan verdachte en/of de stichting Fundacion Curason Berde en/of F.F. Abath en/of een (verjaardags)feest in het Holiday Inn op 21 januari 2012 en/of (korting op de) aanleg/bouw van een sportschool en/of een toegangshek en/of diverse (andere) verbouwingen aan in zijn woning (waaronder de tuin) aan de Paradijs 14A,

en/of diensten, namelijk,

het laten storten van contant geld op een bankrekening en/of het laten omwisselen van contant geld naar cheques teneinde daarmee betalingen te laten verrichten aan Fatastic Gardens,

heeft aangenomen en/of voor zichzelf en/of een of meer anderen heeft gevraagd,

terwijl hij en zijn medeverdachte(n) (telkens) wisten, althans redelijkerwijs moesten vermoeden dat deze giften, beloften en/of diensten hem en/of hen werden gedaan, verleend en/of aangeboden teneinde hem en/of hen te bewegen om, al dan niet in strijd met zijn en/of hun plicht, in zijn en/of hun bediening iets te doen en/of na te laten en/of ten gevolge en/of naar aanleiding van hetgeen door hem en/of hen, al dan niet in strijd met zijn en/of hun plicht, in zijn en/of hun huidige en/of vroegere bediening is gedaan en/of nagelaten

namelijk (telkens)

(a)

het verstrekken dan wel wijzigen van opties op (commerciële) erfpachtrechten en/of het uitvaardigen van Ministeriele beschikking waarbij een optie voor een erfpacht wordt verstrekt en/of het aangaan van een overeenkomst tot vestiging van een erfpacht door verdachte als Minister van Infrastructuur, Integratie en Ruimtelijke Ordening, althans het Land Aruba,

en/of

(b)

het (anders dan om zakelijke redenen) begunstigen en/of het geven van een voorkeursbehandeling aan voormelde (rechts)personen en/of het laten ontstaan, in stand houden, onderhouden en/of verbeteren van een relatie tussen hem en/of zijn medeverdachte(n) en voormelde (rechts)personen waarin hij en/of zijn medeverdachte(n) niet meer zo vrij, onbeïnvloed, onafhankelijk en/of objectief waren/konden zijn bij het nemen van beslissingen in relatie tot voormelde (rechts)personen als in het geval dat hij en/of zijn medeverdachte(n) die giften, beloften en/of diensten niet hadden aangenomen of gevraagd.

4.

Misbruik van functie (artikel 2:354 Wetboek van Strafrecht)

hij op een of meer tijdstippen in of omstreeks de periode van 15 februari 2014 tot en met 1 september 2017 te Aruba tezamen en in vereniging met een of meer anderen, althans alleen, in zijn hoedanigheid van Minister van Ruimtelijke Ontwikkeling, Integratie en Infrastructuur, opzettelijk met misbruik van zijn functie en/of positie iets heeft gedaan en/of heeft nagelaten te doen teneinde enig voordeel voor hem en/of een ander te verkrijgen, namelijk:

- Giften en/of diensten aangenomen van Pristine en/of M.L. Arends en/of C.D. Harms en/of P.T.A. Susebeek en/of PATS Development NV en/of anderen die hem werden gegeven en/of verleend met de bedoeling een voorkeursbehandeling te krijgen bij het verlenen en/of wijzigen van optierechten en/of erfpachtrechten

en/of

- een voorkeursbehandeling gegeven door een aanvraagbrief en/of een Ministeriele Beschikking voor het verlenen en/of wijzigen van een optierecht van erfpacht op de aangevraagde percelen zonder (enige) controle en/of (enig) onderzoek te (laten) verrichten om te controleren of deze aanvragen voldeden aan de in de (pre)optiefase gestelde voorwaarden geaccordeerd en/of ondertekend ten gunste van en/of
- een overeenkomst tot vestiging en/of wijziging van een erfpacht op de verzochte percelen aangegaan met

Zaaksdossier Deshaun

Deshaun en/of M.L. Arends en/of M.J. Winterdal en/of

Zaaksdossier Elenath

Elanath en/of M.L. Arends en/of R.R. Richardson en/of

Zaaksdossier Damira

Damira en/of Lizner en/of E.R. Werleman en/of N.D. Nunez en/of C.R. Mansur

Zaaksdossier Susebeek

P.T.A. Susebeek en/of D. Susebeek en/of Pats Development NV en/of Berkem Development NV en/of White Fin Estates en/of BPD Development en/of Mahagony Residences N.V en/of Nusadua Corporation NV en/of

Zaaksdossier Fundacion Curason Berde

C.D. Harms en/of Milero Investments NV en/of Island Estates NV en/of Zenwave Development NV en/of Pristine Estates NV en/of

Zaaksdossier Bucuti Hotel

E.K. Biemans en/of Aruba Bucuti Beach Hotel NV,

waardoor aan genoemde perso(o)n(en) en/of bedrij(f)(ven) en/of andere medeverdachte(n) telkens een of meer optierecht(en) werd(en) verleend en/of gewijzigd en/of een erfpachtrecht werd(en) verstrekt en/of waardoor deze perso(o)n(en) en/of bedrijven onrechtvaardig en/of aanzienlijk werd(en) verrijkt.

5.

Verduistering (artikelen 2:298 jo. 2:301 jo. 1:116 Wetboek van Strafrecht)

dat hij op een of meerdere tijdstip(pen) in of omstreeks de periode van 01 januari 2015 tot en met 01 januari 2016 te Aruba, opzettelijk enig(e) geldbedrag(en), geheel of ten dele toebehorende aan de stichting Fundacion Curason Berde, in elk geval aan een ander of anderen dan aan verdachte, welk(e) geldbedrag(en) verdachte als bestuurder en/of als beheerder van die Stichting en/of als (feitelijk) beleidsbepaler/beheerder, althans (uiteindelijk) belanghebbende van die Stichting, althans in elk geval anders dan door misdrijf onder zich heeft, wederrechtelijk zich heeft toegeëigend, waaronder:

- Een cheque d.d. 9 juni 2015 uitgeschreven ten behoeve van Nautilus Travel & Trading a AWG 11.375,50.

6.

Witwassen (artikelen 430b/430c (oud) Wetboek van Strafrecht)

dat hij op een of meerdere tijdstip(pen) in of omstreeks de periode van 1 oktober 2012 tot en met 14 februari 2014 te Aruba, tezamen en in vereniging met een of meer ander(en), althans alleen, meermalen, althans eenmaal, (telkens) van het plegen van witwassen een gewoonte heeft gemaakt, althans zich schuldig heeft gemaakt aan witwassen, immers heeft/hebben verdachte en/of zijn mededader(s) (telkens) (van) een of meer voorwerp(en), t(e) weten (een) geldbedrag(en))

de werkelijke aard en/of herkomst en/of vervreemding en/of verplaatsing verborgen en/of verhuld, en/of verborgen en/of verhuld wie de rechthebbende(n) op dat/die voorwerp(en)/geldbedrag(en) was/waren en/of wie dat/die voorwerp(en)/ geldbedrag(en) voorhanden (heeft/hebben ge)had(den)

door (telkens) verschillende goederen, te weten diverse ramen en/of deuren afkomstig van het bedrijf Island's Best Windows and Doors te Aruba alsmede diverse ramen en/of deuren afkomstig van het bedrijf Mexim Aluminium & Glass

te Aruba, alsmede (aan)betalingen met betrekking tot de aankoop van deze goederen en diensten voor (de woning van) verdachte,

te kopen, dan wel te bestellen, op (andere) naam,

door welke handelwijze niet zichtbaar was aan wie dat/die voorwerpen daadwerkelijk toebehoorden, terwijl hij wist dat dat/deze voorwerp(en), onmiddellijk of middellijk, afkomstig is/zijn uit enig misdrijf

en

Witwassen (artikelen 2:404/2:405 (nieuw) Wetboek van Strafrecht)

dat hij op een of meerdere tijdstip(pen) in of omstreeks de periode van 15 februari 2014 tot en met 28 maart 2017 te Aruba, tezamen en in vereniging met een of meer ander(en), althans alleen, meermalen, althans eenmaal, (telkens) van het plegen van witwassen een gewoonte heeft gemaakt, althans zich schuldig heeft gemaakt aan witwassen, immers heeft/hebben verdachte en/of zijn mededader(s) (telkens) (van) een of meer voorwerp(en), (te weten (een) geldbedrag(en))

de werkelijke aard en/of herkomst en/of vervreemding en/of verplaatsing verborgen en/of verhuld, en/of verborgen en/of verhuld wie de rechthebbende(n) op dat/die voorwerp(en)/geldbedrag(en) was/waren en/of wie dat/die voorwerp(en)/ geldbedrag(en) voorhanden (heeft/hebben ge)had(den)

door (telkens) verschillende goederen, waaronder een hekwerk, tegels, dakpannen (apparaten behorende bij) een sportschool, (auto)onderdelen, alsmede (aan)betalingen met betrekking tot de aankoop van deze goederen en diensten voor (de woning van) verdachte, te kopen, dan wel te bestellen, op (andere) naam,

door welke handelwijze niet zichtbaar was aan wie dat/die voorwerp(en) daadwerkelijk toebehoorden, terwijl hij wist of begreep dat dat/deze voorwerp(en), onmiddellijk of middellijk, afkomstig is/zijn uit enig misdrijf.

Bijlage 2: de bewijsmiddelen

Ten aanzien van zaaksdossiers Elenath en Deshaun:

1. Schriftelijk bescheiden

1.1 Geschrift, zijnde een brochure van de DIP: optie ten behoeve van projecten voor commerciële, toeristische en industriële doeleinden (DOC-325):

Optie

De verkrijging van het recht van erfpacht op een perceel domeingrond voor de uitvoering van projecten voor commerciële, toeristische of industriële doeleinden verloopt via een optieprocedure. Het optierecht geeft de optiehouder het recht een eerste keuze te hebben om een erfpachtovereenkomst met het Land te sluiten m.b.t. een bepaald perceel voor een bepaald project onder bepaalde voorwaarden. Optie is geregeld in hoofdstuk IA van de Landsverordening Uitgifte Eigendommen (AB 1989 no, GT 21) en geschiedt bij ministeriele beschikking.

Optieverlening

Verzoeker dient allereerst een verzoek te richten aan de minister van Onderwijs, Sociale Zaken en Infrastructuur door tussenkomst van de directeur van de Directie Infrastructuur en Planning ter verkrijging van het recht van erfpacht. In eerdergenoemd verzoek dienen de volgende punten te worden geadresseerd;

1. Een beschrijving van het project (op twee A4-tjes);
2. Type project (houtverwerkingsbedrijf, supermarkt, condominium, hotel etc.);
3. De grootte van het benodigde terrein (in vierkante meters);
4. Locatie voorkeur (twee alternatieven);
5. Gemoeide investering (in Arubaanse Florin);
6. Wijze van financiering (bereidheidsverklaring van een lokale bank);
7. Eventuele schetstekeningen.

Na de indiening van het verzoek vindt de evaluatie en administratieve controle plaats welke geschiedt volgens het fifo-systeem (volgorde van behandeling naar datum van de aanvraag) aan de hand van de informatie in het verzoekschrift. Na de evaluatie en administratieve controle wordt bepaald of de aanvraag voor toewijzing vatbaar is. Hierop volgt de ministeriële beschikking van optieverlening.

Duur Optie

Het recht van optie is verbonden aan een bepaalde termijn teneinde de optiehouder in de gelegenheid te stellen haar plannen uit te werken en zich voor te bereiden. De ministeriële beschikking waarbij optie wordt verleend, vermeldt de duur van de optie. De optieperiode is in principe zes (6) maanden. Aansluitende verlenging van de optieperiode met maximaal twee (2) keer zes (6) maanden is slechts mogelijk afhankelijk van het project en indien de verlenging geschiedt vóór het verstrijken van de eerste en/of tweede optieperiode.

Voorwaarden voor het vestigen van erfpacht door optiehouder

Op grond van artikel 25a e.v. van de Landsverordening Uitgifte Eigendommen (LUE) AB 1989 no. GT 21, is de minister belast met infrastructuur bevoegd tot het verlenen van optie op de uitgifte van gronden in erfpacht onder de door hem te bepalen voorwaarden in elk afzonderlijk geval. Bij niet nakoming van de voorwaarden/vereisten²⁵ vervalt het recht van optie en zal het erfpachtrecht niet worden gevestigd.

Benodigde documenten

Binnen de eerste optietermijn dienen de volgende documenten ter goedkeuring aan de minister van Onderwijs, Sociale Zaken en Infrastructuur te worden overgelegd:

- a. een situatie-indeling (lay-out) van het project;
- b. de gedetailleerde bouwtekeningen die benodigd zijn voor de aanvraag van een bouwvergunning waaruit onder andere moet blijken dat het desbetreffende project in de omgeving past, een en ander in overleg met de Dienst Openbare Werken (DOW) (zie ook andere vereisten);
- c. een haalbaarheidsstudie ('feasibility study') van het project;
- d. een specificatie van de investering die met het project gemoeid is;
- e. een omschrijving van de wijze waarop de financiering van het project zal geschieden en authentieke bewijsstukken dat deze financiering gegarandeerd is*;
- f. een bouwtijschema waaruit duidelijk blijkt wanneer met de bouw zal worden aangevangen en wanneer deze voltooid zal zijn;
- g. een Milieu Effecten rapport (MER)**;
- h. een Social Economic Impact Assessment (SEIA)**.

* buitenlandse financieringen worden niet geaccepteerd;

** van toepassing voor grote projecten zoals hotels, condominium, afvalverwerkingsbedrijven etc.²⁶

²⁵ Zaaksdossier Elenath, p. 68.

²⁶ Zaaksdossier Elenath, p. 69.

1.2 Geschrift, zijnde een formulier optie/erfpachtrecht van de DIP namens Elenath van 15 november 2014:

Aan: de Minister van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Integratie

Ondergetekende, verzoekt u hierbij om hem/haar in erfpacht uit te geven een perceel grond, zoals aangegeven op bijgaande situatietekening, voor commerciële doeleinden gecombineerd met luxe appartementen.

Naam en voornamen: Reina Rebecca Richardson
Handelende voor en namens: Elenath Development & Contractor

Oranjestad, 15 november 2014

Handtekening ondergetekende

(Het Hof begrijpt: ondertekend door Richardson)

Nota: conform het beleid inzake de uitgifte van terreinen voor commerciële doeleinden dient u naast het invullen van dit formulier tevens een verzoekschrift te richten aan de minister van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Integratie door tussenkomst van de directeur van de Directie Infrastructuur en Planning, binnen 30 dagen na dagtekening van dit formulier*, met de volgende gegevens van uw project:

1. Een beschrijving van het project (op twee A4-tjes);
2. Type project (houtverwerkingsbedrijf, supermarkt, condominium, hotel etc.);
3. De grootte van het benodigde terrein (in vierkante meters);
4. Locatie voorkeur (twee alternatieven);
5. Gemoeide investering (in Arubaanse Florin);
6. Wijze van financiering (bereidheidverklaring van een lokale bank);
7. Eventuele schetstekeningen,

* Indien u de gevraagde gegevens niet binnen 30 dagen na dagtekening van dit formulier aan de minister van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Integratie door tussenkomst van de directeur van de Directie Infrastructuur en Planning inlevert, zal uw verzoek als afgedaan worden beschouwd en worden gedeponereerd.²⁷

1.3 Geschrift, zijnde een krant met daarin gelekte e-mailberichten:

Freddy Every <fredericevery@gmail.com>
To
Leoncita Arends
12/03/14

²⁷ Zaaksdossier Elenath, p. 122.

Leoncita conta?

Adjunto, e concept Ministeriele Beschikking (MB) optieverlening op erfpachtgrond.

Saludos.

Freddy Every <fredericevery@gmail.com>

To

Leoncita Arends

09/18/14

Leoncita,

Terreno nan cu ta available ta:

nr. 143, 144, 145 y 156. Cada un ta ongeveer 5000m2 segun mi.

Mi a bisa Benny y Franklin pa warda nr. 143 pa bo. Laga mi sa si ta bon, y cuminsa cu traha bo carta y haci un peticion oficial na DIP.

Saludos.

From: Frederic Every fredericevery@gmail.com

Date: 23 januari 2015

To: Leoncita Arends leoncitaarends@yahoo.com

Subject: MB van Optieverlening en Verlening Optierecht Brief

Voila madama!

Met name ten aanzien van Elenath:

1.4 Geschrift, zijnde een aanvraagbrief voor een erfpachtrecht d.d. 8 februari 2013 namens Elenath Development:

Oranjestad, 8 Februari, 2013

Aan de Minister van Integratie, Infrastructuur en Milieu

Betreft: aanvraag commercieel terrein voor Horeca projecten

Zijne Excellentie,

Vriendelijk verzoek ik Uw medewerking tot mijn aanvraag tot het verkrijgen van een commercieel terrein voor Horeca projecten aan de Sazakiweg perceel nummer 3867.

Deze terreinen zijn bestemd voor Horeca activiteiten.

Te zijner tijd zal de ondergetekende een gedetailleerde business plan indienen met een schetsontwerp

Met de hoogste waardering dank ik U bij voorbaat voor Uw aandacht aan mijn verzoek.

Met hoogachting,

Pieter J. Franken
Directeur
Elenath Development & Contractor

Ondertekend door Franken

Met stempel: "Ing.: 10 MAR 2014"

Met opschrift: "Dir Dip, akkoord cfm, gaarne uw medewerking" en "10-maart-2014". Handtekening van *(het Hof begrijpt: de minister ROII, dhr. O.B. Sevinger) Sevinger*.²⁸

1.5 Geschrift, zijnde de akte van oprichting van Elenath:

OPRICHTING

Heden, twee mei tweeduizend en dertien, verschenen voor mij, mr Tromp, notaris ter standplaats Aruba, in tegenwoordigheid van de beide na te noemen getuigen:

de heer Pieter Jefferson Franken.

De comparant verklaarde dat hij bij deze akte een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid opricht waarvan de statuten als volgt luiden:

1. De vennootschap draagt de naam: "ELENATH DEVELOPMENT & CONTRACTOR VBA"²⁹

Tenslotte verklaarde de comparant:

- dat bij de oprichting eenhonderd (100) aandelen zijn geplaatst en zullen worden volgestort;
- dat in gemeld geplaatste kapitaal van de vennootschap wordt deelgenomen door de comparant, de heer Pieter Jefferson Franken;
- dat voor de eerste keer tot directeur wordt benoemd de heer Pieter Jefferson Franken voornoemd.³⁰

1.6 Geschrift, zijnde een 'share purchase agreement' van 22 januari 2014, overdracht aandelen in Elenath aan verdachte Arends:

THE UNDERSIGNED:

1. Peter Jefferson FRANKEN hereinafter referred to as the "Seller"
2. Pos Abao SAS., hereinafter referred to as "Seller"

AND

²⁸ Zaaksdossier Elenath, p. 71.

²⁹ Zaaksdossier Elenath, p. 72.

³⁰ Zaaksdossier Elenath, p. 84.

3. Maria Leoncita Arends, born on 15 September 1956 in Aruba and hereinafter referred to as the "Purchaser".

- a) Pursuant to article incorporation of Elenath Development & Contractor VBA, the Company was incorporated on 2 May 2013 by the Sellers.
- b) Seller 1 is the owner and holder of 60 of the issued and outstanding shares, each at a nominal value of AWG 100,00 per share
- c) Seller 2 is the owner and holder of 40 of the issued and outstanding shares, each at a nominal value of AWG 100,00 per share
- d) Purchaser wishes to acquire 100% of the shares in the Company Company, numbered 1 up to 100 (the "Shares");³¹

1.1 The Sellers hereby sell the Shares to the Purchaser and the Purchaser hereby Purchases the Shares from the Sellers.

1.2 The transfer of the Shares is effected on 23 January 2014 ("the Closing Date").³²

Ondertekend op 22 januari 2014 door: P.J. Franken, R.C. Uribe en G.O. Preciado namens Pos Abou S.A.S. en Maria Leoncita Arends.³³

1.7 Geschrift, zijnde een aanvraagbrief voor een erfpachtrecht d.d. 15 maart 2014 namens Elenath Development:

Oranjestad, 15 Maart,2014

Aan Zijne Excellentie,
Minister Dhr. O.B. Sevinger
Minister van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Integratie

Betreft: aanvraag commercieel terrein.

Zijne Excellentie,

Vriendelijk verzoek ik Uw medewerking tot mijn aanvraag tot het verkrijgen van een commercieel terrein aan de Sazakiweg perceel nummer 3867

Dit terrein is bestemd voor commerciële ruimtes

Te zijner tijd zal ondergetekende een gedetailleerde business plan indienen met een schetsontwerp.

Met de hoogste waardering dank ik U bij voorbaat voor Uw aandacht aan mijn verzoek.

³¹ Zaaksdossier Elenath, p. 89.

³² Zaaksdossier Elenath, p. 90.

³³ Zaaksdossier Elenath, p. 92.

Met hoogachting,

Reina Rebeca Richardson
Directeur
Elenath Development & Contractor

Ondertekend door Richardson

Met stempel: "Ing.: 11 NOV 2014"

Met opschrift: "Dir Dip, akkoord cfm, gaarne uw medewerking" en "11-nov-2014". Handtekening van *(het Hof begrijpt: de minister ROIL, dhr. O.B. Sevinger) Sevinger*.³⁴

1.8 **Geschrift, zijnde een aanvraagbrief voor een erfpachtrecht d.d. 8 april 2014, ingediend door Van Heusden als directeur van Stredegalik N.V.:**

Oranjestad, 8 April, 2014

Aan Zijne Excellentie
Minister Dhr. O.B. Sevinger
Minister van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Integratie
Alhier

Betreft: aanvraag commercieel terrein

Zijne Excellentie,

Vriendelijk verzoek Uw medewerking tot mijn aanvraag tot het verkrijgen van een commercieel terrein aan de Sasakiweg perceel nummer 3867

Dit terrein is bestemd voor commerciële ruimtes

Te zijner tijd zal ondergetekende een gedetailleerde business plan indienen met een schetsontwerp.

Met de hoogste waardering dank ik U bij voorbaat voor Uw aandacht aan mijn verzoek.

Met hoogachting,

Dick Mathijs van Heusden
Directeur
Stredegalik N.V.

³⁴ Zaaksdossier Elenath, p. 235.

Ondertekend door Van Heusden³⁵

1.9 Geschrift, zijnde een 'Finder Fee Agreement' d.d. 25 september 2014:

Date: September 25, 2014

Elenath Development & Contractor VBA or one of her limited liability companies, incorporated and doing business worldwide, hereinafter called "the seller"

and

Mrs. Mildred Padilla
hereinafter "the finder"

Whereas:

The seller is interested in the sale of the long lease land, situated at Sasakiweg cadastral known as Land Aruba 1-K-3867,

The seller intended to sell the plot of land or option to be granted the plot of land.³⁶

1.10 Geschrift, zijnde een uittreksel uit de Kamer van Koophandel en Nijverheid van 26 september 2014:

In het Handelsregister van de Kamer van Koophandel en Nijverheid te ARUBA is sedert 6 MEI 2013 de zaak ingeschreven met de handelsnaam:

Rechtsvorm: VENNOOTSCHAP MET BEPERKTE AANSPRAKELIJKHEID
Naam der vennootschap: ELENATH DEVELOPMENT & CONTRACTOR VBA

Bestuurders: Richardson, Reina Rebecca
Datum infunctietreding: 4 augustus 2014³⁷

1.11 Geschrift, zijnde een 'non-disclosure agreement' van 7 oktober 2014, gesloten tussen Elenath, Arends, Stredgalik en Van Heusden:

Non-Disclosure Agreement

THIS AGREEMENT BETWEEN:

1. Elenath Development N.V., a limited liability company, established and doing business in, Oranjestad, Aruba, and its associates, officers and representatives.

2. Maria Leoncita Arends born in Aruba and residing at Seroe Blanco 540, the holder of all shares in the issued capital of Elenath Development N.V.

3. Stredgalik V.B.A, a limited liability company, established and doing business in, Oranjestad, Aruba, and its associates, officers and representatives.

³⁵ Zaaksdossier Elenath, p. 119.

³⁶ Zaaksdossier Elenath, p. 101.

³⁷ Zaaksdossier Elenath, p. 100.

4. Dick Mathijs van Heusden born in Curacao and residing at Opal 51, Aruba, the holder of all shares in the issued capital of Stredegalik N.V.

WHEREAS ELANATH DEVELOPMENT COMPANY N.V. has obtained the option right from the Government Aruba to enter into an agreement with the Government of Aruba to establish a right of long lease (erfpachtrecht) on the certain property located at Sasaki;

WHEREAS THE SHAREHOLDER of ELANATH DEVELOPMENT COMPANY N.V,
Wishes to sell its shares.³⁸

Op 7 oktober 2014 ondertekend door:

- Elenath Development N.V. vertegenwoordigd door R.R. Richardson, directeur
- Shareholder Elenath Development Company N.V., Maria Leoncita Arends
- Stredegalik V.B.A. vertegenwoordigd door D.M. van Heusden, directeur
- Shareholder Stredegalik V.B.A., Dick van Heusden³⁹

1.12 Geschrift, zijnde een aanvraagbrief voor een erfpachtrecht d.d. 15 november 2014, namens Elenath Development:

Oranjestad, 15 November, 2014

Aan Zijne Excellentie,
Minister Dhr. O.B. Sevinger
Minister van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Integratie

Betreft: aanvraag commercieel terrein.

Zijne Excellentie,

Vriendelijk verzoek ik Uw medewerking tot mijn aanvraag tot het verkrijgen van een commercieel terrein aan de Sazakiweg perceel nummer 3867. Dit terrein is bestemd voor commerciële doeleinde gecombineerd met luxe appartementen.

Te zijner tijd zal ondergetekende een gedetailleerde business plan indienen met een schetsontwerp.

Met de hoogste waardering dank ik U bij voorbaat voor Uw aandacht aan mijn verzoek.

Met hoogachting,

³⁸ Zaaksdossier Elenath, p. 108.

³⁹ Zaaksdossier Elenath, p. 111.

Reina Rebeca Richardson
Directeur
Elenath Development & Contractor

Ondertekend door Richardson

Met stempel: "Ing: 29 dec 2014
Verz.: 29 dec 2014
Volgnr IIR/" (met opschrift:) "4592-2014"

Met opschrift: "Dir Dip, akkoord cfm, gaarne uw medewerking" en "29-dec-2014". Handtekening van (*het Hof begrijpt: de minister ROII, dhr. O.B. Sevinger*) Sevinger.⁴⁰

1.13 Geschrift, zijnde een 'Arrangement Fee Agreement' d.d. 19 november 2014:

Mrs. Maria Leoncita Arends, born in Aruba and residing at Seroe Blanco 52-G, Aruba (hereinafter referred to as "Seller").

and

Mrs. Mildred E.M. Barenó, Modanza 11-B, Paradera, Aruba, hereinafter "the Arranger"

Whereas:

Seller is the sole owner of 100% of the shares in the capital of Elenath Development & Contractor V.B.A., a limited liability company incorporated under the laws of Aruba and established at (.....), hereinafter the "Company"

~~The Seller is interested in the Sale of property in Aruba,~~

The Company Seller has been granted by Land Aruba, is the owner of to the long lease land in Aruba, measuring 5,154 square meters, located at Sasakiweg and registered in the land registry of Aruba under 1st Division, section K nr. 3867 an option to enter into an agreement with to establish a long lease on behalf of Seller; as per attached;

Seller wishes to sell all its shares in the Company⁴¹

November 19, 2014⁴²

1.14 Geschrift, zijnde een brief van Every aan Abath van 14 januari 2015:

Aan de directie van Directie Infrastructuur en Planning
t.a.v. dhr. Franklin Abath MT DIP

⁴⁰ Zaaksdossier Elenath, p. 121.

⁴¹ Zaaksdossier Elenath, p. 102.

⁴² Zaaksdossier Elenath, p. 103.

Ons kenmerk: IIR/4592-2014

Oranjestad, 14 januari 2015

onderwerp: verzoek tot intrekking eerder verzonden documentatie en aanbidding uitvoering van wijziging

met verzoek: intrekking van het eerder verzonden verzoek van Elenath Development & Contractor met akkoord ter uitvoering van de minister d.d. 29-12-2014, kenmerk nr. IIR/4592-2014, verzonden op 29-DEC-2014, en tevens de nieuwe brief en akkoord van de minister d.d. 14-JAN-2015 af te handelen, kenmerk nr. IIR/4592-2014.

Ondertekend op 14 januari 2015 door Frederic P. Every, Chieff of Staff van Bureau van de minister van ROII.⁴³

1.15 Geschrift, zijnde een brief van Abath aan minister Sevinger van 22 januari 2015:

Met stempel: "SPOED"

Met stempel: "Ing.: 23 jan 2015

Verz.: 27 jan 2015

Volgnr IIR/" (met opschrift:) "4592-2014"

Aan: de Minister van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Integratie

Onderwerp: erfpachtsaanvraag t.n.v. Elenath Development & Contractor V.B.A. perceel gelegen te Eagle.

Datum: 22 januari, 2015

Excellentie,

de vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Elenath Development & Contractor V.B.A. (Elenath) heeft middels een schrijven van 15 november 2014 en middels een erfpachtaanvraagformulier gedateerd 22 december 2014 een perceel domeingrond aan de Sasakiweg of Barcadera in erfpacht aangevraagd voor commerciële doeleinden en luxe appartementen.

U hebt mij op 29 december 2014 geïnstrueerd Elenath de mogelijkheid te bieden tot het realiseren van haar plannen op een perceel domeingrond gelegen aan de Sasakiweg, kadastraal bekend als Land Aruba Eerste Afdeling Sectie K nummer 3866.

Middels dit schrijven doe ik u een concept-optiebeschikking t.n.v. Elenath toekomen, betreffende het perceel domeingrond kadastraal bekend als Land Aruba Eerste Afdeling Sectie K genummerd 3866, gelegen aan de Sasakiweg te Eagle.

⁴³ Zaaksdossier Elenath, p. 125.

Anders dan door Elenath verzocht, is de bestemming tot het moge bouwen van luxe appartementen op het bewuste perceel niet overgenomen.

het Managementteam van de Directie Infrastructuur en Planning

Met handtekening van F.F.A. Abath.

Opschrift: "Dir dip, akkoord cfm", met handtekening van (*het Hof begrijpt: handtekening van de minister van ROII, dhr. Sevinger*) Sevinger op datum 27 januari 2015⁴⁴

1.16 Geschrift, zijnde een Ministerie Beschikking (optiebeschikking t.b.v. Elenath) d.d. 27 januari 2015:

Gelezen:

het verzoek van de vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Elenath Development & Contractor V.B.A. gedateerd 22 december 2014; het schrijven d.d. 15 november 2014 met het verzoek tot het verkrijgen van een perceel domeingrond kadastraal bekend als Land Aruba Eerste Afdeling Sectie K genummerd 3866.

Gelet op:

De instructie van de minister van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Integratie, gedateerd 14 januari 2015., n.a.v. het schrijven d.d. 15 november 2014 mevrouw Reina R. Richardson, handelende als directeur van de vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Elenath Development & Contractor V.B.A..

HEEFT BESLOTEN:

Aan de vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Elenath Development & Contractor V.B.A. het recht van optie te verlenen op een perceel domeingrond gelegen te Eagle aan de Sasakiweg, Aruba Eerste Afdeling Sectie K genummerd 3866.⁴⁵

Ondertekend door de minister van ROII (*het Hof begrijpt: dhr. O.B. Sevinger*) op 27 januari 2015.⁴⁶

1.17 Geschrift, zijnde een 'share purchase agreement' van 30 januari 2015, gesloten tussen verdachte Arends als seller en Dianleri Holding als purchaser en Crystal Financial Advisory als agent:

The undersigned,

1. Maria Leoncita Arends, "Seller"

⁴⁴ Zaaksdossier Elenath, p. 133.

⁴⁵ Zaaksdossier Elenath, p. 137.

⁴⁶ Zaaksdossier Elenath, p. 140.

AND

2. Dianleri Holding and Real Estate N.V. represented by its director and sole shareholder Diana Andrea Helder Lerma Rios "Purchaser"

AND

2. Crystal Financia Advisory N.V. "Agent"

Whereas:

- a. Elenath Development & Contractor VBA, is company incorporated under the laws of Aruba hereinafter referred to as the (the "Company").
- b. Seller is the owner and holder of all of the issued and outstanding shares each at a nominal value of AWG 100.- per share, numbered 1 up to 100 in the capital⁴⁷ of the Company.
- c. The Company had acquired the option from the government of Aruba to obtain the right of a long lease (recht van erfpacht) on the property located at Sasaki.
- d. Purchaser wishes to acquire 100% of the shares in the Company, numbered 1 up to 100.
- e. The Seller have offered the shares in the Company to Purchases who wishes to purchase them from the Seller.

1.1 The transfer of the shares is effected on 30 January 2015.⁴⁸

2.2 The Purchase Price in the amount of AWG 555.000,- shall be paid by Purchaser to the Seller in the following manner:

- AWG. 10.000,- by means of a deposit into the Aruba Bank account in the name of the Seller
- AWG. 60.000,- in cash
- AWG 485.000,- by means of a deposit on the bank account number 82353301 held at Banco di Caribe in the name of Maria Leoncita Arends⁴⁹

IN WITNESS WHEREOF the parties hereto have executed this Agreement in three copies in Aruba on 30 January 2015⁵⁰

Ondertekend door Maria Leoncita Arends, Diana Helder Lerma Rios en Alwyn Lin.⁵¹

1.18 Geschrift, zijnde een overeenkomst van erfpacht (ongedateerd) gesloten tussen het Land Aruba en Elenath VBA:

⁴⁷ Zaaksdossier Elenath, p. 147.

⁴⁸ Zaaksdossier Elenath, p. 148.

⁴⁹ Zaaksdossier Elenath, p. 149.

⁵⁰ Zaaksdossier Elenath, p. 152.

⁵¹ Zaaksdossier Elenath, p. 153.

1. De publiekrechtelijke rechtspersoon Land Aruba, ten deze vertegenwoordigd door de minister van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Integratie

en

2. De naamloze vennootschap Elenath Development & Contractor V.B.A

komen overeen:⁵²

Verlening en aanvaarding van de erfpacht

1. Land Aruba zal, met inachtneming van het verder in deze Overeenkomst bepaalde, aan Contractant, die dit zal aanvaarden, een recht van erfpacht verlenen.

2. Het recht van erfpacht wordt gevestigd op een perceel domeingrond, kadastraal bekend als Land Aruba, Eerste Afdeling, Sectie K, nummer 3866, te Eagle.⁵³

Deze overeenkomst wordt geacht te zijn ingegaan op 1 december 2016.

Ondertekend door O.B. Sevinger namens het Land en Diana Heder-Lerma Rios, namens Elenath⁵⁴

Met name ten aanzien van Deshaun

1.19 Geschrift, zijnde een akte van oprichting van de rechtspersoon Deshaun d.d. 30 september 2015:

GEEFT MET VERSCHULDIGDE EERBIED TE KENNEN:
Mevrouw Mary Jacinta WINTERDAL,

HET VOLGENDE

Bij akte op 30 september 2015 verleden voor de heer R.E. Yarzagaray, notaris te Aruba, is door mevrouw Maria Leoncita Arends, opgericht een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, genaamd: "Deshaun Development VBA".⁵⁵

Vervolgens verklaarde de comparante:

- dat bij deze voor de eerste keer tot directeur der vennootschap wordt benoemd mevrouw Mary Jacinta WINTERDAL, klerke,⁵⁶
- dat eenhonderd (100) aandelen zijn geplaatst en zullen worden volgestort; en

⁵² Zaaksdossier Elenath, p. 199.

⁵³ Zaaksdossier Elenath, p. 200.

⁵⁴ Zaaksdossier Elenath, p. 207.

⁵⁵ Zaaksdossier Deshaun, p. 49.

⁵⁶ Zaaksdossier Deshaun, p. 58.

-
- dat in het geplaatste kapitaal wordt deelgenomen door mevrouw Maria Leoncita ARENDS voornoemd voor eenhonderd (100) aandelen.⁵⁷

1.20 Geschrift, zijnde een uittreksel van de Kamer van Koophandel van 15 oktober 2015 met betrekking tot Deshaun Development VBA:

In het Handelsregister van de Kamer van Koophandel en Nijverheid te ARUBA is sedert 6 oktober 2015 ingeschreven met de handelsnaam:

DESHAUN DEVELOPMENT

Rechtsvorm: vennootschap met beperkte aansprakelijkheid
Naam der vennootschap: Deshaun Development VBA
Bestuurder: WINTERDAL, MARY JACINTA
Functie/titel: DIRECTEUR
Datum infunctietreding: 30 SEPTEMBER 2015⁵⁸

1.21 Geschrift, zijnde een aanvraagbrief voor een erfpachtrecht d.d. 20 augustus 2015 namens Deshaun Development:

Oranjestad, 20 Augustus, 2015

Aan Zijne Excellentie
Minister Dhr. O.B. Sevinger
Minister van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en
Integratie.

Betreft: aanvraag commercieel terrein tegenover Wayaca Mall

Zijne Excellentie,

Vriendelijk verzoek ik Uw medewerking tot mijn aanvraag tot het verkrijgen van een commercieel terrein in de buurt van de airport tegenover Wayaca Mall.

Dit terrein is bestemd voor commerciële doeleinde.

Te zijner tijd zal ondergetekende een gedetailleerde businessplan indienen met een schetsontwerp.

Met de hoogste waardering dank ik U bij voorbaat voor Uw aandacht aan mijn verzoek.

Met hoogachting,
Mary Yacintha Winterdal

⁵⁷ Zaaksdossier Deshaun, p. 59.

⁵⁸ Zaaksdossier Deshaun, p. 60.

Directeur
Deshaun Development

Ondertekend door Winterdal.

Opschrift: "Dir dip, akkoord cfm, gaarne uw medewerking" met handtekening (*het Hof begrijpt: minister van ROII, verdachte Sevinger*) en datum 14 augustus 2015

Stempel van Minister van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Integratie:
Ing.: 7 AUG 2015
Verz.: 14 AUG 2015

Stempel van Dir. Infrastruct. & Planning
Datum Ingek. AUG 18 2015⁵⁹

1.22 Geschrift, zijnde een brief van Abath aan minister Sevinger d.d. 30 oktober 2015:

Team/Unit: MT/FFA

Excellentie,
middels deze doe ik u een concept-optiebeschikking ten name van de vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Deshaun Development V.B.A. (Deshaun) voor het nodige toekomen.

Deshaun Development V.BA heeft middels een schrijven van 20 augustus 2015 een perceel domeingrond in erfpacht aangevraagd voor de bouw van een commercieel project. In een gesprek met mevrouw Winterdal is het verzoek nader gespecificeerd waarbij is gebleken dat het zal gaan om een complex appartementen en winkelruimten. U hebt ook in uw instructies ter zake twee percelen aangegeven welke in optie kan worden verleend. De betreffende percelen zijn kadastraal bekend als Land Aruba Sectie T nummer 2312 en 2314.

Indien u zich kunt verenigen met de bijgevoegde concept-beschikking, ware deze te formaliseren en aan mij voor de verdere afhandeling te doen toekomen.

Ondertekend door (*Het Hof begrijpt: Abath, mede gelet op de vermelding in de brief van MT/FFA*) Abath.

Opschrift: "Dir DIP, akkoord cfm." met handtekening van (*het Hof begrijpt minister van ROII: Sevinger*) Sevinger met datum 30 oktober 2015.

⁵⁹ Zaaksdossier Deshaun, p. 45.

Stempel: "SPOED"⁶⁰

1.23 Geschrift, zijnde een Ministeriële Beschikking van 30 oktober 2015, inhoudende een optiebeschikking ten behoeve van Deshaun VBA:

MINISTERIELE BESCHIKKING VAN DE MINISTER VAN RUIMTELIJKE
ONTWIKKELING, INFRASTRUCTUUR EN INTEGRATIE

Gelezen:

het schrijven d.d. 20 augustus 2015 van mevrouw Mary Y. Winterdal, handelende namens de vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Deshaun Development V.B.A.

HEEFT BESLOTEN:

Aan de vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Deshaun Development V.B.A. het recht van optie te verlenen op twee percelen domeingrond ter hoogte van Wayaca, kadastraal bekend als Land Aruba, Eerste Afdeling, Sectie T nummer 2312 en 2314.

1. Het recht van optie wordt verleend tot het verkrijgen van het recht van erfpacht op vermelde percelen domeingrond met het doel het bouwen en hebben van appartementengebouw annex winkels.
3. Voor het hebben van het recht van optie is een bedrag van Afl. 1.082 verschuldigd, te voldoen binnen één maand na dagtekening van de beschikking.⁶¹

Ondertekend op 30 oktober 2015 door (*het Hof begrijpt: minister van ROII, verdachte Sevinger*) Sevinger.⁶²

1.24 Geschrift, zijnde een share purchase agreement d.d. 11 november 2015 betreffende de verkoop van de aandelen in Deshaun VBA, gesloten tussen M.L. Arends (verkoper) en Francesco Porco Gallina (koper):

SHARE PURCHASE AGREEMENT

The undersigned,

1. MARIA LEONCITA ARENDS, hereinafter referred to as "Seller";

and

1. FRANCESCO PORCO GALLINA, hereinafter referred to as the "Purchaser".

⁶⁰ Zaaksdossier Deshaun, p. 63

⁶¹ Zaaksdossier Deshaun, p. 79.

⁶² Zaaksdossier Deshaun, p. 82.

WHEREAS:

- a. DESHAUN DEVELOPMENT (the "Company");
- b. Seller is the owner and holder of the issued and outstanding shares, numbered 1 up to Including 100 in the capital of the Company, each at a nominal value of AWG 1,00 share ("Shares"). The Shares, represent 100% of the issued outstanding shares in the Company;
- c. The Company has acquired the option from the government of Aruba to obtain the right of a long lease (recht van erfpacht) on the property located at Wayaca (the "option")
- d. The Seller wishes to sell and transfer the Shares to the Purchaser and the Purchaser wishes to purchase and to accept ownership of the Shares.⁶³

Artikel 2 Purchase Price commission and mannser of payment

2.1 The purchase price for the Shares, which constitutes 100% of the shares in the Company, shall be a sum of AWG 356.000,00 ("the Purchase Price").

2.2 The Purchase Price shall be paid to the Seller by means of transfer to the following account (the "Account") (except for the payment of AWG 84.000,00 (US\$ 47,191,00) mentioned at 2.4,1);

Bank: Branch Banking & Trust Company (BB&T)
Beneficiary: Maria L. Arends
Account no.: 240 481 049

2.3 Of the Purchase Price AWG 71.200,00 (US\$ 40.000,00) shall be on the Account mentioned in article 2.2 upon execution of this agreement ("Purchase Price A"). Purchase Price A shall be made available to the Seller upon the execution here of and once the transfer has been perfected in accordance to article 9 of this agreement.⁶⁴ Upon payment of Purchase Price A, 100% of the shares will be transferred to the Purchaser.

2.4.1 The remainder of the Purchase Price AWG 284.800,00 (US\$ 160.000,00) ("the Purchase Price B") shall be partly paid on the account of the Seller mentioned in article 2.2. hereabove being AWG 200.800,00 (US\$ 112.809,00) and the other part being AWG 84.000,00 (US\$ 47,191,00) on the bankaccount of Crystal Financial Advisory when the Company obtains the right of long lease (recht van erfpacht) on the property located at Wayaca.⁶⁵

3.2 The Seller will make every effort through her contacts⁶⁶ with the government and/or the Minister Involved to assist and collaborate with

⁶³ Zaaksdossier Deshaun, p. 138.

⁶⁴ Zaaksdossier Deshaun, p. 139.

⁶⁵ Zaaksdossier Deshaun, p. 140.

⁶⁶ Zaaksdossier Deshaun, p. 141.

obtaining the necessary permits such as the building permit and (if necessary) an extension of the option right.⁶⁷

9. Effective date of the Transfer of the Shares

The transfer of the Shares will be effective as of the date of acknowledgement by the Company.⁶⁸

Ondertekend op 11 november 2015 door "seller" Maria Leoncita Arends, title: sole shareholder en "purchaser" Fransesco Porco Gallina.⁶⁹

Bijlage: de ministeriële beschikking van 30 oktober 2015, ondertekend door (het Hof begrijpt: minister van ROIL, verdachte Sevinger") Sevinger.⁷⁰

1.25 Geschrift, zijnde een factuur van de DIP van 19 november 2015:

Deshaun Development VBA
Factuurdatum: 19-11-2015
Vervaldatum: 19-12-2015

Omschrijving	Bedrag
Administratiekosten	300,00
Zegelkosten	8,00
Retributies & Leges	30,00
Optiekosten	1.082,00
Ligging: 1-T-2312, 1-T-2314 Grootte: 812m2 en 991m2 DAICTRN/Optieverlening/DIP/6077-A	
Te betalen	1.420,00

Stempel: "betaald per kas 11 feb 2016"⁷¹

1.26 Geschrift, zijnde een verklaring van architectenbureau Archioasa van 28 januari 2016, opgesteld door Leo A. Ponson:

Stempel van de DIP: "FEB 18 2016"

Directie Infrastructuur en Planning
28 januari 2016

Betreft: Bouwkosten en -tijd project Carwash te Wayaca

Geachte heer/mevrouw,

⁶⁷ Zaaksdossier Deshaun, p. 142.

⁶⁸ Zaaksdossier Deshaun, p. 143.

⁶⁹ Zaaksdossier Deshaun, p. 144.

⁷⁰ Zaaksdossier Deshaun, p. 145-148.

⁷¹ Zaaksdossier Deshaun, p. 74.

Hierbij deel ik U mede dat de geprojecteerde bouwkosten voor het vermelde project Awg. 1.185.900,00 bedragen. Dit houdt in, de bouwkundige (gebouwen) en civiele (infrastructuur) kosten, gemoeid met het project.

De geprojecteerde bouwtijd bedraagt 12 maanden. De aanvang is op dit moment moeilijk aan te geven, gezien het project in de voorbereidingsfase (vergunningen) verkeert.

Vertrouwende u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Leo A. Ponson, Meester-Architect⁷²

1.27 Geschrift, zijnde een businessplan van Deshaun Development voor het ontwikkelen van een carwash te Wayaca:

Stempel van de DIP: "FEB 18 2016"

Deshaun Development Business plan⁷³

Deshaun Development VBA (DD) was founded in Aruba in 2015. It's young and ambitious and is planning for all intents and purposes to grow into the absolute market leader within its space in a timespan of six years, according to our estimates. At the inception of the operations the company is planning on relying on four revenue streams:

- Automatic car wash (CW)
- Automatic vacuum (VAC)
- Underbody treatment (UT)
- Real estate retail (RE)⁷⁴

(het Hof: in de bijgevoegde situatietekening⁷⁵ blijkt dat de plannen zijn een carwash te ontwikkelen te Wayaca)

1.28 Geschrift, zijnde de brief van Abath aan de minister van 24 maart 2016:

Aan: de Minister van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Integratie
De heer O.B. Sevinger

Onderwerp: overeenkomst van erfpachtsverlening op twee percelen domeingrond gelegen aan de zuid-westzijde van de hoofdverkeersweg, ter hoogte van Wayaca, t.n.v. Deshaun Development V.B.A.

Datum: 24 maart 2016

⁷² Zaaksdossier Deshaun, p. 86.

⁷³ Zaaksdossier Deshaun, p. 89.

⁷⁴ Zaaksdossier Deshaun, p. 96.

⁷⁵ Zaaksdossier Deshaun, p. 95.

Excellentie,

Onder aanbieding van het verzoek tot het verkrijgen van een perceel in erfpacht t.n.v. mevrouw Mary Jacinta Winterdal, d.d. 20 augustus 2015, handelende namens de vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Deshaun Development V.B.A., bericht ik u geen bezwaren te hebben tegen de verlening van het recht van erfpacht op twee percelen domeingrond gelegen aan de zuid-westzijde van de hoofdverkeersweg van Oranjestad naar San Nicolas, ter hoogte van Wayaca, k.b.a. Land Aruba, Eerste Afdeling, Sectie T nummer 2312 en 2314, groot resp. 812 en 991 m², met als bestemming "...daarop optrekken, hebben en exploiteren van een appartementengebouw annex winkels, conform een door de Dienst Openbare Werken af te geven bouwvergunning".

Naar aanleiding van het verzoek zoals hierboven vermeld is aan de vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Deshaun Development V.B.A. het optierecht bij beschikking gekenmerkt DIP/6077-A d.d. 30 oktober 2015 verleend op twee percelen gelegen te Wayaca, teneinde haar in de gelegenheid te stellen het project voor te bereiden.

Deshaun Development V.B.A. heelt inmiddels voldaan aan de voorwaarden zoals gesteld in genoemde beschikking en kan naar dezerzijdse mening overgegaan worden tot het aanbieden van de overeenkomst van erfpachtsverlening.

Indien u zich kunt verenigen met de inhoud van dit schrijven verzoek ik u de bijgevoegde concept-overeenkomst van erfpachtverlening te formaliseren en deze te retourneren voor de verdere afhandeling.

Ondertekend door (*Het Hof begrijpt: Abath, mede gelet op de vermelding in de brief van MT/FFA*) Abath.

Opschrift: "Dir DIP, akkoord cfm." met handtekening van (*het Hof begrijpt minister van ROII: Sevinger*) Sevinger met datum 24 maart 2016.

Stempel: "Ing.: 24 MAR 2016"⁷⁶

1.29 Geschrift, zijnde een overeenkomst van erfpacht van 1 april 2016:

OVEREENKOMST TOT VESTIGING VAN ERFPACHT (COMMERCIEEL)

1. De publiekrechtelijke rechtspersoon Land Aruba, ten deze vertegenwoordigd door de minister van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Integratie;

⁷⁶ Zaaksdossier Deshaun, p. 108.

2. De vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Deshaun Development V.B.A. in deze vertegenwoordigd door mevrouw Mary Jacinta Winterdal, hierna te noemen Contractant⁷⁷

Artikel 2

Verlening en aanvaarding van het recht van erfpacht

1. Land Aruba zal, met inachtneming van het verder in deze Overeenkomst bepaalde, aan Contractant, die dit zal aanvaarden, een recht van erfpacht verlenen.

2. Het recht van erfpacht wordt gevestigd op twee percelen domeingrond gelegen ter hoogte van Wayaca, kadastraal bekend als Land Aruba, sectie T nummer 2312 en 2314.⁷⁸

Artikel 6

Bestemming

De in erfpacht uitgegeven percelen domeingrond mogen zonder nader verkregen toestemming van de Minister voor geen ander doel worden bestemd dan voor het daarop optrekken, hebben en exploiteren van een appartementengebouw annex winkels, conform een door de Dienst Openbare Werken af te geven bouwvergunning.⁷⁹

Artikel 22

Geldigheid van deze overeenkomst

1. Deze Overeenkomst wordt geacht te zijn ingegaan op 1 april 2016.⁸⁰

Ondertekend op 1 april 2016 door (*het Hof begrijpt: minister van ROII, verdachte Sevinger*) Sevinger en contractant (*het Hof begrijpt: M.Y. Winterdal*)⁸¹

2. Processen-verbaal

2.1 Proces-verbaal relatie M.L. Arends en diverse verdachten:

In een inbeslaggenomen computer uit de woning van Sevinger kwam naar voren dat Leoncita Arends, samen met haar familie, bestaande uit haar dochter Richardson, haar broer Dario en zijn familie, samen met Sevinger en zijn familie, tussen 12 en 18 mei 2010 naar Miami reisden en in New York waren. Uit onderzoek naar de opgevraagde reisgegevens bleek dat Sevinger en zijn gezin en Leoncita en haar dochter tussen 12 en 18 mei 2010 naar en van Miami reisden. Zij zaten namelijk op dezelfde vlucht met de vlieglijn American Airlines. Hierna bleek dat allen op dezelfde vlucht, m.u.v. Sevinger die een dag eerder naar Aruba terugreisde, op 18 mei 2010 met de American Airlines naar Aruba terugreisden. In de computer werden

⁷⁷ Zaaksdossier Deshaun, p. 116.

⁷⁸ Zaaksdossier Deshaun, p. 117.

⁷⁹ Zaaksdossier Deshaun, p. 118.

⁸⁰ Zaaksdossier Deshaun, p. 122.

⁸¹ Zaaksdossier Deshaun, p. 123.

meerdere foto's aangetroffen waarop de Sevinger en zijn gezin samen met Leoncita, haar dochter en Dario staan afgebeeld in Manhattan te New York. Uit een in de woning van Sevinger inbeslaggenomen telefoon vermoedelijk in gebruik bij Castano, bleek dat van 5 t/m 12 oktober 2013 Sevinger en zijn gezin, Leoncita en haar familie, op vakantie waren op een cruiseschip genaamd 'Oasis of the Seas'. Op foto's van deze cruise in deze telefoon waren Castano en Leoncita te zien. Uit opgevraagde reisgegevens bleek ook dat zij in die periode reisden naar en van Miami. In de contactlijst van deze telefoon stond Leoncita/6900990 ingedeeld onder de groep 'vrienden'.⁸²

Met name ten aanzien van Elenath:

2.2 Proces-verbaal relaas zaaksdossier Elenath:

Sevinger is lid van de politieke partij 'Arubaanse Volks Partij (AVP)'.⁸³

Aanvraag terrein d.d. 8 februari 2013

De verzoekbrief was voorzien van een stempel van het bureau van de MROII met daarin een datumstempel bij 'ingekomen': 10 maart 2014. Er was geen datum bij 'verzonden' gestempeld en geen volgnummer 'IIR' ingevuld. Dit was de enige stempel op de brief. De aanvraag was niet voorzien van stempels van DIP en/of BID.⁸⁴

Op 2 oktober 2019 bij de huiszoeking te Sero Blanco 54-D, zijnde de woning van Leoncita

Arends, werd de originele en identieke versie van de aanvraagbrief d.d. 8 februari 2013 van Elenath aangetroffen en in beslag genomen.

In het beslag van de DIP werd geen kopie van de aanvraagbrief d.d. 8 februari 2013 van Elenath, ondertekend door Franken, aangetroffen. Ook werd geen document bij de DIP aangetroffen, gelinkt met deze aanvraagbrief.⁸⁵

Aanvraag optierecht d.d. 15 maart 2014

De aanvraagbrief was voorzien van een stempel van het bureau van de MROII met daarin een datumstempel bij 'ingekomen': 11 november 2014. Er was geen datum van 'verzonden' gestempeld en geen volgnummer 'IIR' genoteerd. De aanvraag was niet voorzien van stempels van DIP en/of BID.⁸⁶

Uit onderzoek in het beslag van de DIP naar specifiek de aanvraagbrief d.d. 15 maart 2014

⁸² Proces-verbaal relatie M.L. Arends en diverse verdachten, ambtshandelingendossier, map 4, p. 1655.

⁸³ Zaaksdossier Elenath, p. 10.

⁸⁴ Zaaksdossier Elenath, p. 11.

⁸⁵ Zaaksdossier Elenath, p. 12.

⁸⁶ Zaaksdossier Elenath, p. 14.

van Elenath ondertekend door Richardson werd geen kopie en/of origineel van deze brief aldaar aangetroffen. Ook werd geen document bij de DIP aangetroffen dat gelinkt was met deze aanvraagbrief.⁸⁷

Aanvraag d.d. 15 november 2014

De aanvraagbrief was voorzien van een stempel van het bureau van de MROII met daarin een datumstempel bij 'ingekomen': 29 december 2014. De datum van 'verzonden' was ook 29 december 2014. De brief werd bij het bureau van MROII handmatig geregistreerd met volg(registratie)nummer: IIR/4592-2014.⁸⁸

Aantreffen MB d.d. 27-1-2015

Bij haar verhoor overhandigde Lacle aan het onderzoeksteam een afschrift van de MB d.d. 27 januari 2015 en de aanbiedingsbrief aan Elenath met kenmerknummer 217-A, beiden getekend door Sevinger. Deze MB was niet voorzien van leges, plakzegels en dienststempels van de DIP.⁸⁹

Aanbetaling verkoop

Uit onderzoek bij Arubabank bleek dat op 28 januari 2015 een bedrag van Awg. 10.000,- op de bankrekening 801907 van Leoncita Arends werd gestort. Dit bedrag werd door Lerma Rios overgemaakt met als omschrijving 'aanbetaling op factuur'.

Betaling verkoop

Op 30 januari 2015 werd door Lerma Rios de bedragen Awg. 330.000,- en Awg. 150.000,- overgemaakt naar de bankrekening 823533-01 bij de Banco di Caribe.⁹⁰

Contante betaling verkoop

Uit onderzoek bij Arubabank bleek dat Lemia Rios op 3 februari 2015, middels een cheque nummer 4913 ten name van Emma Lacle, Awg. 65.000,- liet opnemen.⁹¹

Met name ten aanzien van Deshaun

2.3 Proces-verbaal relaas zaakdossier Deshaun:

Onderzoeksbevindingen BB&T Bank

Uit onderzoek bij de BB&T bank in Miami, middels een rechtshulpverzoek opgevraagd, bleek dat Leoncita Arends inderdaad over twee bankrekeningen beschikte waarvan een werd opgevoerd in de SPA m.b.t. Deshaun, zijnde nummer 240481049.

⁸⁷ Zaaksdossier Elenath, p. 16.

⁸⁸ Zaaksdossier Elenath, p. 17.

⁸⁹ Zaaksdossier Elenath, p. 24.

⁹⁰ Zaaksdossier Elenath, p. 33.

⁹¹ Zaaksdossier Elenath, p. 34.

Op de rekeningoverzichten van dit bankrekeningnummer bleek dat onder andere het volgende werd bijgeboekt:

- \$ 40.000,- d.d. 13-11-2015 bijschrift: pago decompra de compania y opcion de terreno
- \$ 110.955,50 d.d. 11-5-2016 bijschrift: pago de terreno para carwash ubicado en Aruba⁹²

2.4 Proces-verbaal van ontvangst en bevindingen gegevens BB&T rekeningen van Arends in VS:

In onderstaande tabel zijn afboekingen in verband met de verkoop van aandelen van Deshaun opgenomen.

Datum	BIJ	AF	VORM	TEGENREKENING	BIJSCHRIFT
13-nov-15	\$40.000,00			FMH Investment Group Inc	Pago de compra de compania y opcion de terreno
13-nov-15		\$1.800,00	afboeking	Helen Alexandra Aranibar Vega	Sending money to friend
13-nov-15		\$10.000,00	cheque	nvt	Contante opname
16-nov-15		\$10.000,00	cheque	nvt	Contante opname
16-nov-15		\$4.000,00	cheque	nvt	Contante opname

2.5 Proces-verbaal van bevindingen onderzoek historische printgegevens aan de hand van verklaring getuige Roga:

Uit de analyse van de verkregen historische printgegevens van de drie telefoonnummers, bleek dat op 21 januari 2016, tussen 12:10 uur en 12:21 uur, diverse telefonische contacten werden geregistreerd tussen het nummer van getuige L.L. Roga (7426440) en twee aansluitingsnummers van M.L. Arends, namelijk 5949390 en 5882870 en kort hierna tussen het aansluitingsnummer 5882870 en 5922717 te 12:23 uur. Het mobiele telefoonnummer 5922717 was/is vermoedelijk in gebruik bij de echtgenote van de toenmalig Minister Sevinger en tevens verdachte in onderzoek Avestrus, Claudia Milena Castano Henao e.v. Sevinger.⁹⁴

7426440	5882870		01/21/2016 12:21:14	46
5882870	5922717		01/21/2016 12:23:52	209

95

3. De eigen waarneming van het Hof:

Het Hof neemt waar dat de eerste (8 februari 2013), tweede (15 maart 2014) en derde (15 november 2014) aanvraagbrieven namens Elenath en de aanvraagbrief namens Stredegalik qua inhoud, indeling, stijl, lettertype en zinsconstructie grotendeels met elkaar overeenkomen.

⁹² Zaaksdossier Deshaun, p. 16.

⁹³ Methodiekendossier, map 3, p. 1167.

⁹⁴ Ambtshandelingen, map 1, p. 139.

⁹⁵ Ambtshandelingen, map 1, p. 142.

4. Verklaringen van getuigen

4.1 Proces-verbaal 1ste verhoor getuige Tsu:

A: Ik ben bij de DIP begonnen in 2001 als beleidsadviseur.⁹⁶

V: Waarom bent u bij de DIP vertrokken?

A: Ik heb met verschillende ministers gewerkt, ik weet hoe zij denken en wat zij proberen te doen. Met minister SEVINGER had ik het gevoel dat hij niet voor het volk werkte, maar voor een groep mensen. Door de jaren heen zag ik telkens dat we echter alleen zijn mensen moesten helpen. Ik was vanaf 2010 tot april 2014 belast met de commerciële terreinen.

Op een gegeven moment heb ik aangegeven dat ik niet kon werken op de manier dat ABATH wilde. Op een gegeven moment kreeg ik het gevoel dat het niet goed ging. Ik ben toen gaan klagen. Ik moest bijvoorbeeld ook een advies schrijven terwijl ik de stukken niet had ingezien. Ik kreeg toen geen⁹⁷ projecten meer en werd in de hoek gezet.⁹⁸

Als ik weigerde een positief advies uit te geven, kon ABATH dit zelf ook doen, want hij wist ook hoe het moest.⁹⁹ ABATH zei mij dan, stuur mij alle stukken en dan zou hij het zelf wel doen. In het algemeen stelde ABATH dan een positief advies op als ik het niet wilde doen. Hij was de enige persoon die dit kon doen, naast mij. Ik heb nooit positieve adviezen opgesteld als de zaken niet klopten, maar ABATH wel.

Soms zag ik ook adviezen die alleen ABATH tekende, dat snapte ik dan niet. De adviezen moesten eigenlijk getekend worden door het gehele managementteam. Soms vroeg ik bijvoorbeeld ook aan DAMMERS over een zaak en dan zei zij dat zij er niets vanaf wist en dat ik ABATH moest vragen. ABATH werkte dus ook soms apart van het managementteam.¹⁰⁰

O: Aan de getuige werd een brochure van de DIP getoond (D-325), voor de uitgifte van een optie ten behoeve van projecten voor commerciële, toeristische en industriële doeleinden.

V: Wat kunt u hierover vertellen?

A: Dit is een korte versie van het beleid dat gold toen ik bij de DIP werkte. De aanvrager moet die zeven genoemde punten indienen. We kijken dan of het past binnen het overheidsbeleid en binnen het ROP qua locatie.¹⁰¹ Het grote struikelblok was de financiering. Bij commerciële erfpachten moesten wij zeker weten dat de optiehouder wel een financiering zou krijgen. We

⁹⁶ Getuigendossier, map 3, p. 1377.

⁹⁷ Getuigendossier, map 3, p. 1378.

⁹⁸ Getuigendossier, map 3, p. 1379.

⁹⁹ Getuigendossier, map 3, p. 1380.

¹⁰⁰ Getuigendossier, map 3, p. 1382.

¹⁰¹ Getuigendossier, map 3, p. 1383.

wilden grondspeculatie voorkomen, daarom had ik dit beleid ook opgesteld.¹⁰²

V: Hoe was de relatie tussen ABATH en minister SEVINGER?

A: ABATH bepaalde alles binnen het DIP gebeurde. Ik weet wel dat zij een goede afstemming hadden. Ik kan bijvoorbeeld de conclusie trekken over snelheid van de toestemming van de minister. Normaal gesproken, bij een positief advies, duurde het minimaal een week om de toestemming van de minister te krijgen. Bij ABATH gebeurde dit echter nog op dezelfde dag soms binnen een paar uur. Daarvoor moest ABATH wel close zijn met de minister en weten hoe zijn schema was, want ministers zijn erg druk.¹⁰³

4.2 Proces-verbaal 2^e verhoor getuige Tsu:

V: In hoeverre waren er vergaderingen omtrent aanvragen of projecten met betrekking tot commerciële terreinen tussen de DIP en SEVINGER?

A: Er waren vergaderingen, maar ik als teamcoördinator was daar niet bij, Er waren vergaderingen tussen ABATH en SEVINGER. ABATH was een liaison tussen het bureau van de minister en de DIP. ABATH was heer en meester bij de DIP, alles moest via hem. Af en toe waren er ook vergaderingen tussen de minister en het managementteam, maar meestal alleen met ABATH. Deze vergaderingen vonden plaats op het bureau van de minister.¹⁰⁴

Het duurt normaal gesproken lang om het akkoord van de minister te krijgen. Als je wilde dat jouw zaak snel zou gaan, moest je regelen dat je snel een handtekening en akkoord van de minister kon krijgen. Mensen probeerden daarvoor afspraken met de minister te krijgen. Maar een minister is erg druk, dus je hebt niet zomaar een afspraak met de minister.¹⁰⁵ Soms schreef SEVINGER echter aan het DIP "gaarne advies", dan wisten wij dat de minister advies wilde en dat wij moesten kijken of het overeenkwam met het ROP en dergelijke. Hierop staat echter al dat de minister akkoord geeft, dus hij wilde hier geen advies over.¹⁰⁶

4.3 Proces-verbaal 3^e verhoor getuige Tsu:

De instructie "akkoord conform" geeft ons geen ruimte om te toetsen aan het beleid. Als er niet "akkoord conform" zou staan zouden we negatief adviseren gezien het gebrek aan informatie. De accordering van de minister maakte het verschil in uitkomst.¹⁰⁷

¹⁰² Getuigendossier, map 3, p. 1384.

¹⁰³ Getuigendossier, map 3, p. 1391.

¹⁰⁴ Getuigendossier, map 3, p. 1398.

¹⁰⁵ Getuigendossier, map 3, p. 1400.

¹⁰⁶ Getuigendossier, map 3, p. 1403.

¹⁰⁷ Getuigendossier, map 3, p. 1471.

V: Zijn er voorwaarden verbonden om een positief advies/Ministeriele Beschikking met karakter van 'SPOED' te kunnen uitgegeven?

A: Op zich niet, maar als we wisten dat de minister het op dat moment wou doet onze administratie de stempel van SPOED erop. Maar nogmaals, snel voor ons is een week. Dezelfde dag is ook met SPOED niet normaal.

V: Dus zo'n SPOED stempel komt op instructie van de minister?

A: Ja hij is de enige die dat aan ons kon vragen.¹⁰⁸

4.4 Proces-verbaal verhoor getuige Tsu bij de rechter-commissaris:

De pre optiefase is een belangrijke fase, waarin serieuze en niet serieuze mensen worden gefilterd.¹⁰⁹

Voor mij betekende het "akkoord, gaarne uw medewerking" een instructie, ik moest daar dan wat mee doen. Voor mij was het wel degelijk een instructie en niet alleen kijken of hij geholpen kon worden. Bij "gaarne uw medewerking" was er ruimte voor mij om de aanvraag te toetsen. Bij "akkoord, gaarne uw medewerking" kon ik nog wel toetsen, maar dat was heel moeilijk. Ik zou een contra advies kunnen uitbrengen, maar dat was eigenlijk onbegonnen werk.¹¹⁰

4.5 Proces-verbaal verhoor getuige Sjak-Shie:

V: We willen het hebben over de procedures. Wat weet u over de reguliere procedure met betrekking tot gronduitgifte voor commerciële terreinen?

A: Het staat allemaal in de brochure die op onze website staat. Ik zie dat u de brochure voor u heeft. Het is eigenlijk een standaard beleid wat al jaren ingevoerd is, al in 2008. Het probleem is niet dat er geen beleid is, het probleem is dat men zich niet aan het beleid houdt.

De minister gaf in een dag een akkoord. De regels van behoorlijk bestuur geven aan dat hij op zijn minst diensten moet vragen om advies. Dat is ook de procedure. Abath, die toen werkte voor de DIP, maakte vervolgens de optie op.¹¹¹

4.6 Proces-verbaal 1ste verhoor getuige Croes:

Op 1 december 2018 ben ik directeur geworden bij de DIP.¹¹² Ik wil het over commerciële erfpacht hebben. Toen ik binnen kwam bij de DIP in 2018 ben ik gaan inventariseren. Ik kreeg een lijst met gevallen waarmee wij bezig zijn om terreinen in te trekken. Ik vroeg mij af waarom men terreinen wilde intrekken. Men vertelde mij dat veel van de terreinen niet op de juiste wijze waren gegeven aan personen. De terreinen waren leeg en er werd niet gebouwd. Dat heet 'het speculeren van terreinen'. Men wil het hebben om door te verkopen. Bij de DIP vertelden ze mij dus dat het plat was en de

¹⁰⁸ Getuigendossier, map 3, p. 1472.

¹⁰⁹ Los, p. 11.

¹¹⁰ Los, p. 13.

¹¹¹ Getuigendossier, map 3, p. 1340.

¹¹² Getuigendossier, map 1, p. 218.

terreinen werden gegeven aan mensen aan wie ze het wilden geven. Het ging allemaal om geld. Opvallend is dat er steeds bepaalde namen terugkomen. Dan heb ik het over de familie Arends en meneer Susebeek.¹¹³

Vroeger kon je een briefje sturen naar de minister. Op diezelfde dag was die brief bij de DIP en op dezelfde dag kreeg diegene een optie, een akkoord.¹¹⁴ In het verleden werd niet aan de optievoorwaarden voldaan en werd de grond doorverkocht. Ook kreeg men oneigenlijke verlengingen.¹¹⁵

O: In een folder van het DIP met de naam 'optie ten behoeve van projecten voor commerciële, toeristische en industriële doeleinden' staat het volgende over de optieverlening:

Verzoeker dient allereerst een verzoek te richten aan de minister van Onderwijs, Sociale zaken en Infrastructuur door tussenkomst van de directeur van de Directie Infrastructuur en Planning ter verkrijging van het recht van erfpacht.

V: Kunt u eens uitleggen wat hiermee bedoeld wordt en hoe dit gaat?

A: Klopt. Het verzoek, de aanvraagbrief, voor een terrein moet naar de minister van Infrastructuur. De directeur van de DIP krijgt ook de aanvraagbrief. Met tussenkomst bedoelen ze dat als ik (*het Hof begrijpt: als directeur van de DIP*) een aanvrager gesproken heb, ik diegene doorverwijs naar de minister. Zodat diegene daar zijn aanvraagbrief inlevert. Wat ze er ook mee bedoelen is dat de minister mijn advies vraagt. De aanvraag wordt ook bij de DIP geregistreerd. Dat is de reguliere procedure. Bij de vorige minister (*het Hof begrijpt: Sevinger*) werd er direct een akkoord gegeven. Dat is wat ik gezien heb op brieven. Er werd geen advies gevraagd. Dat kan niet. Tenminste, niet als je als minister werkt volgens de deugdelijkheidsbeginselen, de beginselen van behoorlijk bestuur.¹¹⁶

4.7 Proces-verbaal 2^e verhoor getuige Croes:

Het valt mij op dat op dit formulier door de minister handgeschreven staat dat hij akkoord is. De minister weet niet of alles is ingeleverd, want hij krijgt alleen het aanvraagformulier. Normaal zou je zeggen "gaarne advies", want je weet nog niet of alles klopt wat wordt of is aangeleverd en of het wel klopt met het ROP. Hij kon niet akkoord geven want hij wist de details niet. Er had moeten staan, gaarne advies.¹¹⁷

4.8 Proces-verbaal verhoor getuige E.D. Henriquez:

O: De getuige laat ons op zijn telefoon een aanvraag voor een terrein (optie/Erfpacht) zien van de dato 13 maart 2013.¹¹⁸

V: Op deze aanvraag staat wel dezelfde handtekening van Benny Sevinger als op de aanvraag van Deshaun van 20 augustus 2015.

¹¹³ Getuigendossier, map 1, p. 219.

¹¹⁴ Getuigendossier, map 1, p. 220.

¹¹⁵ Getuigendossier, map 1, p. 221.

¹¹⁶ Getuigendossier, map 1, p. 225.

¹¹⁷ Getuigendossier, map 1, p. 284.

¹¹⁸ Getuigendossier, map 2, p. 851.

A: Nee bij mij staat alleen "gaarne uw medewerking" dat is een bedrog in verkiezingstijd. Ik was hiermee naar de DIP gegaan en die jongen achter de balie zei "weet je hoeveel we van die hebben gezien" hij legde mij uit dat dit alleen wil zeggen dat zij moeten kijken of ze me kunnen helpen met de aanvraag. Ze lachten me ongeveer uit. Op de aanvraag van 20 augustus 2015 van WINTERDAL namens Deshaun staat "akkoord cfm, gaarne uw medewerking", dat woordje akkoord maakt het verschil.¹¹⁹

4.9 Proces-verbaal verhoor getuige Roga van 10 september 2020:

Ik werkte 6 jaar voor Maria Leoncita ARENDS.¹²⁰ Ik heb vanaf 2010 tot 2016 voor haar gewerkt. Ik was een soort 'personal assistent' van Leoncita.¹²¹

Ik zag al het gedoe met terreinen. Ik noemde het 'terreinenfeest' (fiesta di terreno). 'Terreinen feest' in die zin van dat ik documenten ophaalde waarin ik zag dat bepaalde meters vermeld stonden.¹²² Verder stond ook vermeld over hoeveel terreinen beschikbaar waren en voor hoeveel ze verkocht konden worden. Ik moet zeggen dat ik zelf geld zag binnenkomen. Ik heb ook zelf geld weggebracht. Het was namelijk een feest waarbij niet alleen Leoncita betrokken was maar ook meerdere mensen. Het grootste huis waar ik geweest was, was namelijk die van deze meneer, SEVINGER. Ik had namelijk een enveloppe met geld daar voor hem gebracht. De reden waarom ik dit zeg is omdat je geen document in een enveloppe stopt, in vieren vouwt en dichtmaakt. Het was namelijk een best wel dikke enveloppe. Ik zei van toen 'oké, er is een feest maar ik ben niet uitgenodigd.'

Het terrein dat aan mij werd gezegd dat ik deel zou nemen en dat mij geïllusioneerd heeft, was dat dat ten zuiden van Superfood lag. Het betrof een vrijwel groot terrein. Ik werd door Maria Leoncita benaderd met het verzoek om een bedrijf op mijn naam te richten. Ik vroeg aan haar wat dat was. Leoncita zei van nee, dat het een bedrijf is dat zij met spoed moest oprichten. Ik zei van 'oke, spoed, in welke zin? Wat is het?'. Zij antwoordde mij dat ik gewoon het bedrijf voor haar moest oprichten en klaar. Ik zei van 'nee, ik moet worden uitgelegd wat het precies inhoudt. Ik werd 25% door Leoncita aangeboden. Het zou dan 25% van de winst zijn. Maar op dat moment had ik mij bedacht dat als ik eigenaar ben van een bedrijf moest ik de helft daarvan krijgen. Ik heb hierna niets meer van haar gehoord. Het was in dezelfde periode dat de 'terreinen feest' gaande was. Dat was in de periode 2013-2014. Ja, want het was hetzelfde terrein waarvan gezegd werd dat ik een deel van zou krijgen.¹²³ Ik weet dat dat terrein zeker verkocht werd. Tevens was ik op dat terrein geweest. Het was dat ene ten zuiden-

¹¹⁹ Getuigendossier, map 2, p. 852.

¹²⁰ Getuigendossier, map 3, p. 1276.

¹²¹ Getuigendossier, map 3, p. 1277.

¹²² Getuigendossier, map 3, p. 1278.

¹²³ Getuigendossier, map 3, p. 1279.

oosten van Super Food. Als ik me niet vergis, staat de kledingwinkel D-Shop nu daarop.¹²⁴

Tevens herinner ik mij dat de naam 'Deshaun' veel in het kantoor genoemd werd. Ik herinner mij dat Leoncita aangaf dat zij een bouwbedrijf moet oprichten om terreinen te verkopen want anders zou het terrein niet verkocht worden. In zeer korte tijd werd het terrein verkocht.¹²⁵ Iemand heeft Elenath of Deshaun opgericht. Als ik me niet vergis, heeft Mary WINTERDAL een van ze opgericht. Mary vroeg mij wat het was en wat zij moest doen.¹²⁶

(...) Ik herinner mij ook dat later, als ik me niet vergis, een tweede terrein verkocht werd. Ik moest toen op verzoek van Leoncita een enveloppe naar het huis van SEVINGER brengen. Het was duidelijk dat geld daarin zat. De vrouw nam het over.¹²⁷

O: Oké, zo meteen komen we terug op dat gedeelte. Wij willen nog even over de eerste verkoop van het terrein van D-shop. Je werd voor datzelfde terrein benaderd en verzocht om een bedrijf op te richten.

V: Klopt dat?

A: Ja, want dat terrein werd ik door Leoncita beloofd dat als zij het zou verkopen dat bepaalde zaken geregeld zouden worden. Voor datzelfde terrein werd aan mij gevraagd om een bedrijf op te richten.

V: Hoe kwam zij aan dat terrein?

A: Nou ja, door documenten bij Benny SEVINGER op te halen. Ik heb zelf persoonlijk zo'n 5 keren bij het Bestuurskantoor geweest om documenten op te halen.

V: Wat voor documenten ging je ophalen?

A: Het waren handtekeningen. Je hebt wel de kennis dat het om documenten gingen die te maken hadden met terreinen. Je zag namelijk de stempel en de handtekening van Benny SEVINGER. Leoncita stuurde mij om deze documenten te gaan ophalen. Ik zag dat de documenten wat over meter en kilometer inhielden. Vandaar kon ik concluderen dat de documenten over terreinen gingen. Het kan meer zijn maar het zijn drie keren waarvan ik zeker van ben dat het over terreinen gingen.¹²⁸

V: Waar bij het Bestuurskantoor ging je precies om die documenten op te halen? Ging jij direct naar Benny SEVINGER?

A: Leoncita stuurde mij naar het Bestuurskantoor, bij de assistente om deze documenten op te halen. Ik weet de naam van de assistente echter niet. Het was in ieder geval een vrouw. Of wacht eventjes. (Opmerking verbalisanten: De getuige bleef stil. De getuige bleef nadenken) HSING. HSING correct? Ja. Zien jullie wel. Terwijl ik het verhaal vertel, komen de namen tevoorschijn.

¹²⁴ Getuigendossier, map 3, p. 1280.

¹²⁵ Getuigendossier, map 3, p. 1284.

¹²⁶ Getuigendossier, map 3, p. 1285.

¹²⁷ Getuigendossier, map 3, p. 1288.

¹²⁸ Getuigendossier, map 3, p. 1289.

Mary HSING, dat is haar naam. Mary HSING en Maria Leoncita ARENDS hadden regelmatig telefonische contacten met elkaar.¹²⁹

V: Wat allemaal had de dochter van Leoncita, Reina Rebecca RICHARDSON, precies aan jou gevraagd dat zij moest weten?

A: Zij vroeg aan mij wat zij als directeur van een bedrijf dat haar moeder had opgericht, allemaal inhield en of zij het geld dat op de rekening van de het bedrijf kon gebruiken. (...) Later kwam ik, tijdens een gesprek met haar, te weten dat zij directeur was van Elenath.¹³⁰

O: We gaan even terug naar het huis van Benny SEVINGER.

A: Ja, er moest een tweede terrein verkocht zijn. De reden waarom ik dit zeg, is dat ik door Leoncita verzocht werd om een enveloppe naar het huis van Benny weg te brengen. Ik vroeg aan haar waar hij woont. Zij legde mij het een en ander uit maar toen ik in de straat was, belde ik haar op. Leoncita legde mij toen precies uit waar ik moest rijden om bij het huis te komen. Daar aangekomen, kwam een vrouw naar buiten. Ik denk dat zij de echtgenote van Benny was. Zij was gekleed in huiskleding. Ik gaf die enveloppe aan haar en reed weg.

Leoncita zei alleen tegen mij om het thuis bij de minister af te leveren. Het was een enveloppe zo dik als een hamburger. Dus logischerwijze zou je gaan denken dat het geld was dat daarin zat.¹³¹

V: Waaraan koppel jij de enveloppe die je naar het huis van Benny SEVINGER moest brengen? In de zin, had het te maken met de verkoop van een terrein of iets anders?

A: Ja. Want toen het dienstmeisje tegen mij zij dat een ander verkocht werd, vroeg ik aan haar of zij er zeker van was. Zij antwoordde mij van ja, want aan haar werd een reis naar haar land beloofd.

Zodoende nadat het dienstmeisje tegen mij zei dat een ander verkocht werd, werd ik door Leoncita gevraagd of ik haar een gunst kon doen. Leoncita zei: 'Bo por hiba e enveloppe aki na cas di meneer, na minister SEVINGER?' (Kan je deze enveloppe naar het huis van¹³² meneer, bij minister SEVINGER brengen?'. Vrije vertaling MARCHENA). Ik zei tegen haar van oke, waar moest ik het brengen. Zij legde mij uit waar, dus in de buurt van Paradijs. Een vrouw kwam naar buiten. Ik denk dat zij de echtgenote was want een dienstmeisje zou niet zo gekleed zijn. De vrouw nam het geld en liep terug naar binnen.

V: Hoe weet jij dat in de enveloppe geld zat?

A: Want die enveloppe was echt dik gevouwen. Dikker dan een hamburger. Die enveloppe was een lichtbruine en gevouwen. Je moet rekening houden dat een stapel geld

¹²⁹ Getuigendossier, map 3, p. 1290.

¹³⁰ Getuigendossier, map 3, p. 1293.

¹³¹ Getuigendossier, map 3, p. 1300.

¹³² Getuigendossier, map 3, p. 1302.

een soort etui vorm krijgt. Als je dat in een enveloppe zet en vouwt, wordt het wat dikker.

De envelop was ook met elastiekjes omwikkeld. Ik hield het vast in mijn hand en was ongeveer 7cm. De enveloppe had ongeveer de lengte en breedte van onze bankbiljetten. Ik was buiten in de¹³³ auto met Leoncita aan de lijn. Ik toeterde maar niemand kwam naar buiten. Toen ik iemand binnen het huis zag bewegen, verzocht ik aan Leoncita om de persoon op te bellen dat ik buiten was.

Ik probeerde de enveloppe met inhoud wel met mijn handen op en neer te buigen die dan wat boog. Tevens rook het naar nieuwe bankbiljetten. Het had geld moeten zijn.¹³⁴

V: Met wie allemaal is/was Leoncita ARENDS goed bevriend?

A: Jeff FRANKEN. Hij was eentje die haar heel veel thuis bezocht.

V: Met wie nog meer was Leoncita bevriend die bij haar thuis op bezoek kwam?

A: Het was meer Jeff die bij haar op bezoek kwam. Leoncita is niet de type persoon die vrienden heeft.¹³⁵

V: Wat kan je over de relatie tussen Leoncita ARENDS en de AVP verklaren?

A: Leoncita wordt betaald om goed van het partij AVP op de radio te praten. Dus je wordt betaald om het volk te kopen en te overtuigen voor mij te stemmen. Dus telkens als er een gat is, moet je ervoor zorgen dit via de radio dicht te maken. Dus als oproeper moet je ongeacht wat gebeurde ervoor zorgen dat je het volk overtuigt om voor AVP te stemmen.¹³⁶ Dat deed zij ook. Zij verdedigde de politieke partij tegen alles.¹³⁷

A: Mary Hsing belde Leoncita heel veel thuis op.

V: Wat was dan het onderwerp van de gesprekken tussen HSING en Leoncita?

A: Terreinen.¹³⁸

V: Heeft deze twee bedrijven, Elenath en Deshaun, werkzaamheden op Aruba gedaan?

A: Nee. Zij werden blijkbaar opgericht met het doel die terreinen te verkopen. Dit werd namelijk door Leoncita geuit, dus dat zij een constructiebedrijf moest oprichten om terreinen te verkopen. Ik werd ook benaderd om dit te doen.¹³⁹

¹³³ Getuigendossier, map 3, p. 1303.

¹³⁴ Getuigendossier, map 3, p. 1304.

¹³⁵ Getuigendossier, map 3, p. 1313.

¹³⁶ Getuigendossier, map 3, p. 1321.

¹³⁷ Getuigendossier, map 3, p. 1322.

¹³⁸ Getuigendossier, map 3, p. 1323.

¹³⁹ Getuigendossier, map 3, p. 1324.

V: Wat voor deskundigheid, kennis en ervaring in de constructie van projecten met commerciële en/of toeristische doeleinden en investeringsmiddelen beschikte Leoncita ARENDS, Rebecca RICHARDSON en Mary WINTERDAL als eigenaar en directeur van de bedrijven Elenath en Deshuan om projecten op de verzochte terreinen destijds te gaan ontwikkelen?

A: Geen enkel kennis en/of ervaring. Geen van de drie want Mary is een gepensioneerde.

Zij weet niets over constructie en/of commercieel. Rebecca was een simpele student op school. Leoncita heeft ook geen kennis over projecten met een bepaald doel. Zij heeft geen kennis of deskundigheid om een commercieel winkelgebouw voor toeristen te bouwen.¹⁴⁰

O: Over die twee keren dat je het document bij het Bestuurskantoor bracht en kort daarna ondertekend terugkreeg.

V: Hoe wist je dat het document door Benny SEVINGER ondertekend werd?

A: Ik wist dat het document op dat moment ondertekend werd omdat ik hiervoor bij het

Bestuurskantoor moest blijven wachten. Ik had de enveloppe met documenten niet geopend maar ik wist al van vooraf dat het document over terrein ging. Ik bleef toen ongeveer 10 minuten op het document wachten. Aan de hand van de eerdere keren dat ik documenten bij het bestuurskantoor wegbracht die daarna door SEVINGER ondertekend werden, trok ik mijn¹⁴¹ conclusie dat die 2 keren ook documenten aangaande terreinen op dat moment ondertekend werden door SEVINGER.¹⁴²

4.10 Proces-verbaal verhoor getuige Roga bij de rechter-commissaris van 31 augustus 2022:

Opmerking rechter-commissaris: de getuige zit in een transitie. Hij zal hierna als zij aangeduid worden.¹⁴³

Ik kreeg de envelop van Arends en gaf de envelop aan de mevrouw die deur opendeed bij het huis van Sevinger, dat was de vrouw van Sevinger.

U vraagt mij hoe ik weet dat er geld in de envelop zat.

Ik zag die ochtend dat mevrouw Arends geld aan het tellen was en zij heeft toen aan mij gevraagd om het te brengen naar het adres van Sevinger. Ik wist dus dat ik met geld op pad ging. Arends had gezegd dat ik het aan de vrouw die de deur open zou doen moest geven. Dat was de vrouw van Sevinger, want een dienstmeisje ziet er echt niet zo mooi uit. Het was een pakket dat zo hoog was als de lange kant van een sedula.¹⁴⁴

U vraagt mij of mevrouw Sevinger wist dat ik zou komen.

¹⁴⁰ Getuigendossier, map 3, p. 1325.

¹⁴¹ Getuigendossier, map 3, p. 1327.

¹⁴² Getuigendossier, map 3, p. 1328.

¹⁴³ Los, p. 1.

¹⁴⁴ Los, p. 2.

Ik denk het niet, want het duurde lang voordat ze opendeed.
U vraagt mij of ik heb gezien dat er geld in de envelop
Nee. Ik zag dit in envelop iets zat wat precies de vorm en grootte van een geldbiljet heeft. Het was dus een dik pakket en er zat een elastiek omheen. Het zat in een normale envelop. Ik ben er zeker van dat er geld in zat, want ze waren die ochtend geld aan het tellen.¹⁴⁵

Met name ten aanzien van Elenath:

4.11 Proces-verbaal 1ste verhoor getuige Van Heusden:

A: Ik werk als consultancy om mensen te helpen bij het zoeken van een terrein om te bouwen. In casu heb ik het bedrijf Stredetalik opgericht voor een groep uit Curaçao voor een terrein. Wij waren bezig met een terrein van Leoncita ARENDS.¹⁴⁶

V: Wat houdt in opzetting of opgezet?

A: Als iemand mij vraagt om een NV op te zetten om te gebruiken om een terrein te kopen dat ze tevens dat bedrijf konden gebruiken om het gebouw neer te zetten en ermee te kunnen werken.

V: Wat kunt u ons over deze schriftelijke overeenkomst "Non-Disclosure Agreement" verklaren?

A: Ik herken dit document. Ik heb dit document ondertekend als directeur en aandeelhouder van de NV Stredetalik. Ik heb deze NV ook op mijn naam gezet voor de groep uit Curaçao. Deze groep wilde op dat terrein een shopping mall neerzetten. Maar dit project was niet¹⁴⁷ doorgegaan. Uiteindelijk is de koop van de aandelen van het bedrijf Elenath niet doorgegaan vanwege het geldbedrag dat de verkoper vroeg. Het bedrag was vrij hoog en de overheid wou daar nog geen asfaltweg voor leggen.

V: Welk terrein betrof het hier?

A: D-shop naast Superfood.

A: Voor 7 oktober 2014 heb ik Stredetalik opgericht. We zouden dat samen doen om een shopping mall op dit terrein te bouwen. Met samen doen, bedoel ik samen met de groep uit Curaçao. Omdat ze geen lokalen zijn, heb ik een NV, Stredetalik, geopend.¹⁴⁸ Ik weet wel dat alles via haar advocaat ging. Met haar bedoel ik Leoncita ARENDS die aandeelhouder was van Elenath.

O: Even terug naar de overeenkomst "Non-Disclosure Agreement" d.d. 7 oktober 2014 ondertekend door de directeur en aandeelhouder van Elenath Development Company N.V., respectievelijk Reina Rebecca RICHARDSON en Maria Leoncita ARENDS, en uw persoon als directeur en aandeelhouder van Stredetalik VBA.

V: Wie heeft dit document opgemaakt/opgesteld?

A: De advocaat van Leoncita heeft dit document opgemaakt.¹⁴⁹

¹⁴⁵ Los, p. 3.

¹⁴⁶ Getuigendossier, map 1, p. 1003.

¹⁴⁷ Getuigendossier, map 1, p. 1004.

¹⁴⁸ Getuigendossier, map 1, p. 1005.

¹⁴⁹ Getuigendossier, map 1, p. 1006.

V: Naast dit document, welke andere documenten werden ondertekend die betrekking hadden met terrein nummer 3867?

A: Niet veel omdat de aankoop verder niet is doorgegaan. Ik herinner me de advocaat wou hebben dat...ze vond ons te langzaam dat we hiermee bezig waren. Ging allemaal te langzaam voor haar. Zij moest weten want volgens haar waren er meerdere kopers.¹⁵⁰

V: Met welke bedoeling zou de aandelen van Elenath worden gekocht?

A: Stredegalik zou het bedrijf zijn die het project gaat bouwen en ontwikkelen. Dit (Elenath) was een schoon bedrijf toentertijd dat je gewoon 100% de shares (aandelen) kon overnemen.¹⁵¹

4.12 Proces-verbaal 2^e verhoor getuige Van Heusden:

V: Wie heeft deze aanvraagbriefd.d. 8 april 2014 opgemaakt?

A: Zoals ik al eerder aangaf, ik denk dat die brief door de advocaat (*Het Hof begrijpt: van Arends*) werd opgemaakt.

V: Waarom werd een aanvraagbrief aan de minister opgemaakt met het verzoek voor dat specifieke erfpachtterrein?

A: Ik denk dat deze brief een officiële aanvraag was dat we geïnteresseerd zijn op dat terrein.

V: Dus met andere woorden, u was al rond die datum van 8 april 2014, in contact geweest

met de advocaat regarderende de aankoop van Elenath?

A: Ik denk het wel.¹⁵²

4.13 Proces-verbaal verhoor getuige M.E.M. Bareño:

O: Als u dit document (het 'Arrangement Fee Agreement') goed bekijkt, ziet u dat er verschillende correcties zijn die geleid hebben naar een eindresultaat. (Het 'Finder Fee Agreement') Tevens staat de naam Mildred PADILLA vermeld.

V: Betreft de vermelde naam 'Mildred PADILLA' uw persoon?

A: Ja. Dat ben ik. Ik was getrouwd met PADILLA en gebruikte de achternaam PADILLA.

V: Waarom staat uw naam op dit document vermeld?

A: Daarover heeft mijn broer het een en ander aan mij uitgelegd want ik heb zelf geen deel hieraan genomen.¹⁵³

V: Hoe heet uw broer?

A: Urvin Bareno. Hij weet hoe alles in elkaar zit.

V: Waarom denkt u dan dat hij uw naam heeft vermeld?

A: Hij had mij wel iets gevraagd of ik iemand kan vinden die een terrein wenst te kopen en zo maar ik antwoordde hem dat ik niets daarover wist.¹⁵⁴

¹⁵⁰ Getuigendossier, map 1, p. 1011.

¹⁵¹ Getuigendossier, map 1, p. 1014.

¹⁵² Getuigendossier, map 1, p. 1032.

¹⁵³ Getuigendossier, map 1, p. 89.

¹⁵⁴ Getuigendossier, map 1, p. 90.

4.14 Proces-verbaal verhoor getuige U.R.L. Bareño:

Ik werd door haar Leoncita Arends voorgelegd dat zij enkele bedrijven te koop had die over een terrein beschikken.¹⁵⁵ Dit was die ene terrein gelegen op de Sasakiweg, van Elenath. Het was niet zover gekomen om verkocht te worden.¹⁵⁶ Wat heeft plaatsgevonden was gewoon dat zij aangaf dat zij ene eigendom heeft, ene bedrijf, zij vroeg een totaal bedrag hiervoor en indien de verkoop met succes heeft plaatsgevonden wordt een commissie hiervoor betaald. Deze gesprekken vonden in ieder geval plaats voor de datum van de Finder Fee Agreement, d.d. 25 september 2014.¹⁵⁷ Het bedrag dat zij voor dat ene terrein (op Sasakiweg) vroeg was te hoog. V: Waarom had u zelf niet uw naam gebruikt en op het document vermeld?

A: Door mijn baan. Ik mocht dat niet doen. Ik werkte destijds bij de RBC-bank.¹⁵⁸

4.15 Proces-verbaal verhoor getuige D.A. Lerma Rios d.d. 15 april 2021:

Ik had het nieuws op de lokale markt verspreid dat ik opzoek was naar een commercieel terrein. Ik herinner me ook dat ik hierover met Alwyn LIN had gesproken dat ik opzoek was naar een commercieel terrein. Alwyn was in die tijd bezig met het regelen van een businessplan voor mij. Ik herinner me dat Alwyn met een offerte van een terrein op een dag bij mij kwam. Het betrof het terrein waarop D-shop werd gebouwd. Alwyn kwam bij mij en zei tegen mij dat dit terrein een optie heeft van een hoeveelheid vierkante m2. Ik zei tegen Alwyn dat ik met zijn offerte zal doorgaan want ik kan de aanvraagprijs betalen. De aangeboden vraagprijs voor het terrein was Afl. 600.000 voor de hoeveelheid m2. Volgens mij is dit terrein ongeveer 5264 m2.¹⁵⁹

O: Uit onderzoek is gebleken dat u de Share Purchase Agreement op 30 januari 2015 ondertekende.

A: Ja, dan zijn de onderhandelingen voor de aankoop van de optie op dit terrein in december 2014 opgestart.

V: Kwam tijdens de onderhandelingen naar voren dat de N.V. (*het Hof begrijpt: VBA*) een optie op het terrein?

A: Zeker, anders had ik het bedrag van Afl. 600.000,00 niet hebben betaald.

V: Welke bedrijf had de optie op dit terrein?

A: Elenath, dat is wat ik had gekocht.¹⁶⁰

A: De hele familie van Leoncita werkte samen met Benny toen hij als minister fungeerde. Je wordt kwaad hierover omdat ik ook het recht heb om een terrein van de overheid te krijgen.¹⁶¹

¹⁵⁵ Getuigendossier, map 1, p. 99.

¹⁵⁶ Getuigendossier, map 1, p. 100.

¹⁵⁷ Getuigendossier, map 1, p. 101.

¹⁵⁸ Getuigendossier, map 1, p. 103.

¹⁵⁹ Getuigendossier, map 3, p. 1051.

¹⁶⁰ Getuigendossier, map 3, p. 1052.

V: Had Elenath c.q. Leoncita ARENDS toen als enig aandeelhouder, bij het overdragen van haar aandeelhouderschap aan u, de beschrijving van het project dat Elenath zou doen, type van project, de gemoeide investering, wijze van financiering en eventuele schetstekeningen aan u overhandigd of ter beschikking gesteld?

A: Nee, niks had dit bedrijf.¹⁶²

O: Uit onderzoek kwam naar voren dat voor het bewerkstelligen van de verlengingen dergelijke, optiekosten, administratiekosten zegel en legeskosten bij de DIP betaald moesten worden.

V: Wie heeft voor deze kosten betaald?

A: Ik had alles betaald.¹⁶³

4.16 Proces-verbaal 1ste verhoor getuige Lin:

O: Leoncita heeft aanvragen gedaan voor het verkrijgen van een commercieel terrein om een project te gaan ontwikkelen.

V: De vraag is of Leoncita feitelijk een commercieel project zoals op schrift gesteld zou gaan ontwikkelen.

A: Die indruk had ik niet. De onderhandelingen waren bedoeld om de aandelen van Leoncita te verkopen.¹⁶⁴

4.17 Proces-verbaal 3e verhoor getuige Lin:

Opmerking Hof: aan getuige Lin wordt door de Landsrecherche de verklaring van verdachte Arends voorgehouden, hieronder cursief weergegeven. De antwoorden van getuige Lin zijn niet cursief weergegeven.

“O: Met betrekking tot voorbereidingen om dit project te gaan ontwikkelen:

V: wat voor voorbereidingen had u allemaal gedaan om dit project te gaan ontwikkelen want bij u thuis, net in het geval van Elenath, hebben wij geen enkel document gevonden dal ons kon hebben getoond dat u bezig was met het gaan ontwikkelen van een project.

A: Crystal Advisory was daarmee belast.”

V: Wat kunt u hierover verklaren?

A: Zij heeft helemaal niets gedaan om het te ontwikkelen. Dit is gewoon onzin.¹⁶⁵

Zeer waarschijnlijk hebben wij deze MB gekregen van de verkoper, al dan niet met tussenkomst van de advocaat. Zoals ik net heb verklaard is de rol van de advocaat om te zorgen dat alle stukken, waaronder de MB, uiterlijk aanwezig zijn op de dag van de ondertekening.¹⁶⁶

¹⁶¹ Getuigendossier, map 3, p. 1054.

¹⁶² Getuigendossier, map 3, p. 1055.

¹⁶³ Getuigendossier, map 3, p. 1059.

¹⁶⁴ Getuigendossier, map 3, p. 1179.

¹⁶⁵ Getuigendossier, map 3, p. 1192.

¹⁶⁶ Getuigendossier, map 3, p. 1195.

4.18 Proces-verbaal verhoor getuige Gomes Baltazar e.v. Lacle:

V: Wat voor documenten heeft Diana gekregen aangaande het terrein zelf op het moment dat de Share Purchase Agreement ondertekend werd?

A: Deze documenten heeft Diana aan mij overhandigd. (Opmerking: Betrekking hebbende op de zwart/wit kopie van de brief d.d. 27 januari 2015 met kenmerk nr. DIP-217-A aan Elenath en de zwart/wit kopie van de Ministeriële Beschikking d.d. 27 januari 2015 nr. DIP/217.)

Op de dag dat Diana de overeenkomst ondertekend heeft, kwam zij met een filemap met daarin alle documenten aangaande Elenath.¹⁶⁷

4.19 Proces-verbaal 2^e verhoor getuige Tsu:

O: Wij tonen u BL7, dit is een brief van Diana Helder-Lerma namens Dianlere Holding and Real Estate NV aan de minister om te vragen of de optie op naam van Elenath verlengd mocht worden. d.d. 01-06-2015.

V: Wat kunt u hierover zeggen?

A: Ik neem aan dat mevrouw Helder-Lema nu aandeelhouder is geworden van Elenath, ik ga ervan uit dat er een aandelenoverdracht is geweest. Het had vragen op moeten roepen bij de DIP, want het is niet bekend wat mevrouw Helder-Lema nu met Elenath te maken heeft. Ook dit stuk is weer eerst naar de minister gegaan en daarna naar de DIP. Gezien de gewijzigde persoon die een aanvraag indient namens Elenath, had de minister om advies moeten vragen en erop had moeten schrijven "directeur DIP, gaarne advies".

Normaal gesproken moet toestemming van de minister gevraagd worden voor een aandelenoverdracht, tenzij hierover niets in de MB opgenomen was. Ik zie in de MB van Elenath niets staat hierover. Ook al was er geen toestemming nodig, dienen er wel vragen gesteld te worden als er ineens een andere persoon namens een vennootschap communiceert, want anders weet je niet wat de relatie is.¹⁶⁸

Met name ten aanzien van Deshaun

4.20 Proces-verbaal 1ste verhoor getuige Lin:

V: Wie was de verkoper in het geval van het terrein te Wayaca?

A: Dat was Leoncita ARENDS, via haar bedrijf Deshaun. Zij had de aandelen en zoals ik al heb gezegd, verkoop ik de aandelen.

V: Wie was de koper in dit geval?

A: Dat was een Venezolaan, via Errol HENRIQUEZ. Deze man heeft een vreemde naam. Iets met POLLO in de achternaam.¹⁶⁹

4.21 Proces-verbaal 2^e verhoor getuige Lin:

¹⁶⁷ Getuigendossier, map 2, p. 697.

¹⁶⁸ Getuigendossier, map 3, p. 1404.

¹⁶⁹ Getuigendossier, map 3, p. 1121.

V: Wie had u gecontacteerd/benaderd om als consultant/agent te fungeren voor Leoncita ARENDS?

A: Leoncita ARENDS zelf. Zij zei tegen mij dat zij een terrein te Wayaca had dat zij wilde verkopen.¹⁷⁰

V: Wanneer precies begon u met Francesco PORCO GALLINA en/of Errol HENRIQUEZ te onderhandelen voor de verkoop van de aandelen van Leoncita ARENDS in Deshaun?

A: Al vóór juni 2015 was ik hiermee begonnen.¹⁷¹

V: Vraag aan u of u hierop blijft volharden dat u al in juni 2015 opzoek ging naar een koper.

A: Ik kan me herinneren dat ik door Leoncita ARENDS al in juni/juli 2015 werd benaderd en zij tegen mij zei dat zij een optie op een terrein had. Zij zei tegen mij dat dit terrein te Wayaca ligt.¹⁷²

4.22 Proces-verbaal 3^e verhoor getuige Lin:

O: Wij tonen u een afschrift van een verzoekbrief d.d. 20 augustus 2015 die door de toenmalige directeur van Deshaun, mevrouw Mary WINTERDAL als directeur van het bedrijf Deshaun, werd ondertekend. Deze document werd door Erroll HENRIQUEZ aan het onderzoeksteam overlegd tijdens zijn verhoor (bijlage 1).

V: Wat kunt u over deze verzoekbrief verklaren?

A: Deze brief heb ik hoogstwaarschijnlijk aan Erroll gegeven. Deze brief heb ik van mevrouw Leoncita ARENDS gekregen. Deze brief betreft het begin van het proces. Ik zie dat de datum 20 augustus 2015 op de brief staat vermeld. Op de brief werd een stempel geplaatst van ingekomen stuk voorzien van de datum 7 augustus 2015. Ik ga ervan uit dat de datum 20 augustus 2015, een tikfout is. Logischerwijs moet het 2 augustus zijn. Ik heb deze brief aan Erroll gegeven zodat hij deze brief aan de advocaat Anthony RUIZ voor het filen in verband met de legal due diligence.¹⁷³

4.23 Proces-verbaal verhoor getuige E.D. Henriquez:

V: Wat is het verhaal achter Deshaun en wat was uw motivatie om Deshaun VBA over te nemen?

A: Wij zochten een stuk grond op Aruba om een investering te doen op een centrale locatie. Ik ben vanaf begin 2015, februari - maart, actief gaan zoeken naar een stuk grond om te investeren. Dat viel samen met mijn partnerschap met Francesco, die ik via mijn advocaat Anthony RUIZ begin 2015 heb leren kennen. In september, oktober 2015 werd Deshaun aan ons gepresenteerd dat ze een 'optie' hadden op een stuk grond in erfpacht bij de airport.¹⁷⁴

¹⁷⁰ Getuigendossier, map 3, p. 1172.

¹⁷¹ Getuigendossier, map 3, p. 1173.

¹⁷² Getuigendossier, map 3, p. 1176.

¹⁷³ Getuigendossier, map 3, p. 1188.

¹⁷⁴ Getuigendossier, map 2, p. 836.

V: Was er enige bouwstal op de gronden van Deshaun development VBA?

A: Nee. De gronden hadden geen enkele bouwstal. Ze waren helemaal leeg. Wij hebben hierna een businessplan opgesteld. Wij moesten ook een 'performancebond' (bankgarantie) bij de bank plaatsen, wij hebben de bouwtekeningen gedaan. Kortom wij hebben het hele proces gedaan.

V: Had het bedrijf Deshaun Development VBA dan geen eigen businessplan?

A: Nee.¹⁷⁵

V: Wie heeft het businessplan gemaakt?

A: Een contact van Francesco in Miami. Wij hebben dat bij Lin ingeleverd die het heeft aangepast aan de normen en regels van Aruba. Ik denk dat het businessplan vanuit LIN aan WINTERDAL werd gegeven voor indiening.

V: In het ingediende businessplan staat dat het om een carwash ging. Klopt dat?

A: Ja dat klopt, dat was het eerste plan.¹⁷⁶

V: Van de aankoopprijs, wat was voor de optie op grond en wat voor het bedrijf?

A: De optie op grond maakte de waarde van het bedrijf. Het was een nieuw bedrijf en had verder geen waarde of andere baten dan de optie. De optie is de waarde.

V: Hoe is het geld betaald?

A: Wij hebben het geld per bank overgemaakt naar de eigenaar van de aandelen, Leoncita ARENDS.¹⁷⁷

V: Kunt u aangeven wat jullie precies op Aruba allemaal hebben moeten betalen voor wat betreft de overname van Deshaun Development VBA op Aruba?

A: Alles aan de DIP, advocatenkosten, architecten, de indiening van de bouwtekening, accountantskosten en notariskosten.¹⁷⁸

4.24 Proces-verbaal 3^e verhoor getuige Tsu:

In de MB staat appartementencomplex met winkels maar in de brief van de architect wordt gesproken over een carwash. Dat is niet de bestemming waarvoor de optie is uitgegeven. Dat zou een probleem zijn. Een carwash is geen appartementencomplex en de bestemming is heel belangrijk. De bouwtekening moet dus gaan om een appartementencomplex met winkels. Dit zou niet worden goedgekeurd. Het bedrijf heeft dus niet voldaan aan de voorwaarden omdat de bestemming niet klopt.¹⁷⁹

5. Verklaringen van (mede)verdachten

5.1 Proces-verbaal 3^e verhoor verdachte Sevinger:

¹⁷⁵ Getuigendossier, map 2, p. 841.

¹⁷⁶ Getuigendossier, map 2, p. 842.

¹⁷⁷ Getuigendossier, map 2, p. 844.

¹⁷⁸ Getuigendossier, map 2, p. 846.

¹⁷⁹ Getuigendossier, map 3, p. 1472.

A: Er zijn twee manieren. Officieel bij DIP een verzoek indienen of rechtstreeks bij mij het verzoek indienen.¹⁸⁰

V: Met betrekking tot de stukken/verzoeken die bij u binnenkomen, controleert u zelf de aanvraag?

A: Ik neem deze stukken door en indien alles goed in elkaar zit, teken ik het verzoek voor dezerzijds akkoord en stuur ik deze door naar de DIP om er werk ervan te maken. De DIP moet dan gaan controleren of het project haalbaar is.¹⁸¹

V: U zei zonet dat alle stukken geregistreerd worden als ze binnenkomen. Wie was hiermee belast?

A: Dat was mevrouw HSING. Zij boekte de stukken in met het nummer dat van DIP of BID kwam. Zij stuurde deze vervolgens door naar mijn persoon. Afhankelijk van de inhoud van de stuk, stuurde ik deze door voor advies naar de desbetreffende persoon die voor mij werkt. Het kan voorkomen dat er personen met een afspraak bij mij komen en dat zij mij dan een verzoek overhandigen. In zo'n geval krijg ik als eerste dat stuk en ondertekende ik deze, waarna ik het stuk aan HSING gaf om het te registreren. Zij zorgde dan voor de verzending van het document naar of DIP, of DOW of DIMAS voor de verdere afhandeling.¹⁸²

5.2 Proces-verbaal 5^e verhoor verdachte Sevinger:

V: Sinds hoelang kent u Leoncita Arends?

A: Al heel lang. Meer dan 20 jaren al. Sinds ik in de politiek ben.¹⁸³

5.3 Proces-verbaal 7^e verhoor verdachte Sevinger:

V: Wie is Reina Rebeca RICHARDSON?

A: Zij is de dochter van Leoncita.¹⁸⁴

5.4 Proces-verbaal 3^e verhoor verdachte Castano Henao:

A: Leoncita heeft mij een keer bij haar thuis uitgenodigd voor een make-up cursus.

V: Naast de make-up cursus, ben je meerdere keren bij de woning van Leoncita geweest?

A: Ja, ik herinner mij niet meer of het een feest van haar was of van haar broer Dario. Toen waren Benny en ik bij haar thuis geweest.¹⁸⁵

V: Heb je Leoncita op andere momenten aangetroffen.

A: Ja, bij haar thuis. Het was kerstperiode en we hebben samen Ponche Crema gemaakt. In die periode schieten wij meer samen op, maar met de tijd is dat verwatert.

¹⁸⁰ Persoonsdossier Sevinger, p. 1974.

¹⁸¹ Persoonsdossier Sevinger, p. 1975.

¹⁸² Persoonsdossier Sevinger, p. 1971.

¹⁸³ Persoonsdossier Sevinger, p. 2054.

¹⁸⁴ Persoonsdossier Sevinger, p. 2128.

¹⁸⁵ Persoonsdossier Castano Henao, p. 715.

V: Is Leoncita weleens bij jou thuis geweest?

A: Ja.¹⁸⁶

5.5 Proces-verbaal 1ste verhoor verdachte Abath:

A: Ik ben gaan werken als lid van het managementteam van de DIP. Ik weet niet meer precies wanneer dit was, misschien in 2012. Ik had wekelijks contact met SEVINGER, indien dit nodig was, over commerciële erfpachtterreinen. Ik schreef hier documenten over die SEVINGER ontving, en we hadden ook persoonlijk contact hierover.¹⁸⁷

Als de aanvraag bij de DIP kwam, moest gekeken worden of er een terrein beschikbaar was. Er lagen echter veel aanvragen voor commerciële terreinen op de plank.

V: Dus er was een achterstand bij de erfpachtuitgifte voor commerciële terreinen?

A: Ja.

V: Was er een bepaalde procedure voor het oppakken van deze verzoeken, bijvoorbeeld first in en first out?

A: Nee, voor de overheid was het van belang dat de private sector projecten ging uitvoeren.¹⁸⁸

O: Op dit formulier staat dat naast dit formulier ook een verzoekschrift aan de minister moet worden gericht, door tussenkomst van de DIP, waarin verschillende gegevens dienen te worden aangeleverd, zoals de wijze van financiering.

V: Is dit aangeleverd in het geval van Damira?

A: Nee. Als de minister zijn akkoord heeft gegeven, zoals is gebeurd zoals u ziet op D-330 (*Het Hof begrijpt: Het aanvraagformulier bij de DIP van Damira d.d. 10 december 2014*), dan wordt de aanvraag gewoon in behandeling genomen. Na de optie dient de aanvrager namelijk ook al aan al deze voorwaarden te voldoen, dus dan komt dat gewoon later. Deze vereisten staan hier alleen op om alleen serieuze aanvragen te ontvangen.

O: Minister SEVINGER accordeerde de brief met de volgende handgeschreven tekst: "DIR DIP, Akkoord cfm, Gaarne uw medewerking"

V: Wat kunt u over deze accordering verklaren?

A: Dat geeft aan dat de minister geen problemen heeft met deze aanvraag en hij zegt hiermee dat wij hiermee aan de gang moeten gaan. De minister zegt hiermee: 'geef ze een optie'.¹⁸⁹

5.6 Proces-verbaal 5^e verhoor verdachte Abath:

A: Ik heb het advies (*Het Hof begrijpt: de brief van 22 januari 2015*) opgemaakt. Dat kunt u zien aan achter het veld Team/Unit mijn initialen staan. Dus MT/FFA. Ik heb eentje ondertekend en de andere voorzien van

¹⁸⁶ Persoonsdossier Castano Henao, p. 716.

¹⁸⁷ Persoonsdossier Abath, p. 60.

¹⁸⁸ Persoonsdossier Abath, p. 61.

¹⁸⁹ Persoonsdossier Abath, p. 65.

mijn paraaf. Het advies met mijn handtekening wordt naar de minister verzonden.¹⁹⁰

V: Is het de normale gang van zaken dat de Chief of Staff van een bureau van minister u kan verzoeken en/of instrueren wat te doen met betrekking tot de uitgifte en/of wijziging van terreinen?

A: Onder geen beding accepteer ik instructies van een Chief of Staff. Ik leg verantwoording af aan mijn minister. Ik hou mij scherp aan die regels. Voor mij geldt de accordering van de minister op de brief die jullie mij gisteren hebben laten zien. Dus dat hij akkoord ging met de aanvraag voor een stuk terrein voor Elenath.

V: Waarom in dit geval wel dat 3867 in 3866 voor het bedrijf van Leoncita ARENDS gewijzigd moest worden en door u gewijzigd werd?

A: Dat heb ik al een antwoord op gegeven. Ik volg alleen instructies van de minister. In dit geval was hij akkoord gegaan met een optie voor Elenath.¹⁹¹

A: Het is niet gebruikelijk dat er spoed op dat stuk (*Het Hof begrijpt: de brief van 22 januari 2015*) wordt geplaatst.¹⁹²

A: Als u zijn accordering op de aanvraagbrief leest: "DIR DIP akkoord cfm gaarne uw medewerking" is dat voor mij een duidelijke instructie.¹⁹³

V: Kan de optiehouder/verzoeker onmiddellijk een afschrift van de MB in handen krijgen nadat de minister de MB had ondertekend?

A: Bij de DIP zeker niet. Totdat zij aan hun betalingsplicht hebben voldaan en het bewijs bij de DIP hebben ingediend, kunnen zij over een exemplaar gaan beschikken.

V: U zegt bij de DIP zeker niet. Kan de MB wel door een andere instantie worden verschaft?

A: Dat kan altijd. In ieder geval als de verzoeker het via een ander instantie zou hebben gekregen, voordat aan de betalingsplicht werd voldaan, zal deze MB niet voorzien zijn van de nodige leges en zegels.¹⁹⁴

V: Hoe kwam het dat Leoncita ARENDS zo snel aan een terrein kwam terwijl het op Aruba algemeen bekend is dat om een terrein van de overheid te krijgen het jaren duurde?

A: Het is meer dan duidelijk. Als je naar al de stukken kijkt, de accordering/instructie van de minister kan je een conclusie trekken.¹⁹⁵

5.7 Proces-verbaal 11^e verhoor verdachte Abath:

O: U verklaarde eerder over een stempel met SPOED.

V: Weet u wie of welke afdeling deze stempel zette?

¹⁹⁰ Persoonsdossier Abath, p. 166.

¹⁹¹ Persoonsdossier Abath, p. 168.

¹⁹² Persoonsdossier Abath, p. 169.

¹⁹³ Persoonsdossier Abath, p. 171.

¹⁹⁴ Persoonsdossier Abath, p. 172.

¹⁹⁵ Persoonsdossier Abath, p. 176.

A: Als er een stuk vanuit de DIP vertrekt dan moet de stempel gezet zijn bij de DIP, door de postregistratie. Als er spoed gevraagd is dan zetten zij de stempel erop.¹⁹⁶

V: Wie heeft de bevoegdheid om te beslissen dat er een Spoed stempel op komt?

A: Als ik bijvoorbeeld benaderd word dat het Spoed is dan geef ik dat door aan de postregistratie.

V: Wie kan u vragen om die stempel te plaatsen?

A: Het kan afkomstig zijn van het Bureau van de minister of van de minister SEVINGER zelf.¹⁹⁷

A: Toen ik bij de DIP kwam, werkte TSU tegen. Daarmee bedoel ik dat hij de opdrachten niet uitvoerde. Op een gegeven moment was de sfeer zo slecht dat ik bepaalde werkzaamheden heb overgenomen van hem.

V: Welke opdrachten voerde hij niet uit?

A: De aanvragen met de accordering van de minister.¹⁹⁸

5.8 Proces-verbaal verhoor M.L. Arends als getuige bij de rechter-commissaris:

U vraagt mij waarom Richardson en Winterdal de directeurs van de vennootschappen waren.

Ik deed de marketing van de regering in die tijd. En ik wilde voorkomen dat ze mij zouden beschuldigen van corruptie omdat ik voor de overheid werkte in de marketing. Richardson is mijn dochter, en Winterdal een goede kennis die ik vertrouwde.¹⁹⁹

5.9 Proces-verbaal 2^e verhoor verdachte Every:

Aanvullend verklaarde de verdachte op 31 oktober 2019 het volgende:

"Zowel de aanhangers als andere personen kwamen bij mij en op kantoor en klaagden dat er terreinen alweer aan familie ARENDS werden afgegeven, terwijl zij ook²⁰⁰ aanvragen hebben gedaan op bepaalde terreinen. Over de klachten heb ik altijd dit doorgegeven aan de Minister".²⁰¹

O: U zegt dat het uit de hand loopt en dat er daarbinnen gesproken wordt over terreinen.

O: U refereerde naar dat het terrein worden uitgegeven aan personen en dat de familie zelf gaat ruziën.

A: Ja, omdat de ene komt en vraagt om terrein bij Seroe Colorado om een hotel te bouwen. Als je kijkt wie het is vraag je jezelf af, waarvan? Daarna hoor je dat de andere

¹⁹⁶ Persoonsdossier Abath, p. 290.

¹⁹⁷ Persoonsdossier Abath, p. 291.

¹⁹⁸ Persoonsdossier Abath, p. 298.

¹⁹⁹ Los, p. 3.

²⁰⁰ Persoonsdossier Every, p. 811.

²⁰¹ Persoonsdossier Every, p. 812.

terreinen krijgt naast Superfood en dat irriteert mij. Ik heb het vaak naar voren gebracht bij de Minister. Ik zei tegen hem dat dit niet kon. Waarom andere mensen niet, waarom moet zij al deze terreinen krijgen? Snapt u wat ik bedoel?²⁰²

5.10 Proces-verbaal 4^e verhoor verdachte Every:

V: Was minister SEVINGER op de hoogte van de verzoeken van Leoncita en handelingen dat u voor haar had gedaan aangaande de commerciële terreinen?

A: Ja, want ik communiceer altijd met hem alvorens iets uit te voeren.²⁰³

5.11 Proces-verbaal 5^e verhoor verdachte Every:

V: Wat kunt u over de nieuwe brief met akkoord van de minister, genoemd in uw verzoekbrief van 14 januari 2015 verklaren?

A: Het zou een verzoek van de minister zijn geweest om het in te trekken.

A: Ik had blijkbaar instructies van de minister gekregen om deze brief op te stellen en naar ABATH te sturen.

V: Aan de hand waarvan heeft u deze brief d.d. 14 januari 2015 opgemaakt?

A: Aan de hand van instructies van de minister.²⁰⁴

V: Op wiens verzoek/opdracht heeft u deze brief aan ABATH opgesteld en verstuurd?

A: Op verzoek van de minister SEVINGER.²⁰⁵

Ik heb tegen jullie gezegd dat ik telkens voor toestemming vroeg om een handeling uit te voeren. Ik deed niets op mijzelf. Minister SEVINGER was degene die mij toestemming gaf.²⁰⁶

5.12 Proces-verbaal 9^e verhoor verdachte Every:

O: Met betrekking tot de 2e aanvraagbrief (*Het Hof begrijpt: van Elenath*) voor een commercieel terrein aan de Sasakiweg nummer 3867 d.d. 15 maart 2014.²⁰⁷

A: Ik kan verklaren dat Sevinger de brief had ondertekend. Ik had de brief aan hem voorgesteld en hij heeft het ondertekend.

A: Hij bekijkt ze (e ta wak nan) omdat hij zijn handtekening plaatste. Indien ik een notitie heb geschreven en indien ik geen notitie heb geschreven, is omdat er dingen waren die besproken moesten worden hoe het opgepakt moest worden en dan wordt er een notitie geschreven als we

²⁰² Persoonsdossier Every, p. 816.

²⁰³ Persoonsdossier Every, p. 841.

²⁰⁴ Persoonsdossier Every, p. 875.

²⁰⁵ Persoonsdossier Every, p. 876.

²⁰⁶ Persoonsdossier Every, p. 891.

²⁰⁷ Persoonsdossier Every, p. 1058.

samen waren. Dus hij was weldegelijk op de hoogte. Hij heeft ze ondertekend. Je gaat niets zo blindelings ondertekenen. Zeker hij niet.

V: Op grond waarvan schreef u uw notities dan op?

A: Omdat ik het naar hem toe had genomen. Dus aan de hand van wat wij discussiëren plaatste hij dan zijn handtekening.

V: Wat allemaal discussiëren en bespreken jullie dan over?

A: Het geval van Leoncita bracht ik dan bij hem naar voren. "Hoe wil je het dan afhandelen?" "Moet het terug naar de DIP?" "Wat voor notities moet geschreven worden?" "Wat moeten ze ermee doen bij de DIP." Ik kon geen instructies aan de DIP geven omdat ik die bevoegdheid niet had. En hij is degene die de handtekening plaatste.²⁰⁸

O: Volgens SEVINGER heeft hij nooit met RICHARDSON noch LEONCITA over de inhoud van de deze aanvraagbrief van 15 maart 2014 gesproken.

V: Klopt wat SEVINGER verklaart?

A: Nee, omdat hij op de hoogte was. Hij had toen zelfs de opmerking gegeven dat: "Nu zet zij haar dochter".

V: Waarom had hij de opmerking gegeven: "Nu zet zij haar dochter"?²⁰⁹

A: Omdat hij de naam van de dochter van Leoncita op de brief had gezien. Zij had de brief ondertekend.²¹⁰

Ik heb die brief (*Het Hof begrijpt: de brief van 14 januari 2015*) opgesteld en ondertekend. Ik heb deze brief met een bijlage gestuurd en die bijlage moet voorzien zijn van een akkoord van de minister.

V: Heeft u die brief gezien?

A: Natuurlijk, want indien de DIP alleen deze instructiebrief heeft gekregen, dan zou de DIP de bijlage moeten aanvragen. Ik ben zeker van dat die brief bestaat anders zou ik die niet als bijlage in deze instructiebrief hebben vermeld²¹¹

V: Werd deze instructiebrief en de bijlage, met name het verzoek voor wijziging, met SEVINGER besproken?

A: Natuurlijk, want hij heeft het ondertekend.

V: Wat werd er dan allemaal daarover besproken?

A: Dat die van terrein veranderd werd.

A: Want hij moest de instructie ondertekenen voor wijziging van terrein. Hij had de bevoegdheid. Ik niet.²¹²

V: In hoeverre heeft u gesprekken gehouden met SEVINGER over wijziging van het terrein 3867 in 3866 voor Leoncita ARENDS?

A: Ik had aan hem voorgelegd wat de wensen waren van Leoncita om het terrein te wijzigen en ik ben er zeker van dat hij de verzoekbrief die als bijlage werd gevoegd, ondertekend heeft.

O: Had u aan SEVINGER voorgelegd wat de wensen van Leoncita waren aangaande de

²⁰⁸ Persoonsdossier Every, p. 1059.

²⁰⁹ Persoonsdossier Every, p. 1062.

²¹⁰ Persoonsdossier Every, p. 1063.

²¹¹ Persoonsdossier Every, p. 1067.

²¹² Persoonsdossier Every, p. 1068.

wijziging?

A: Ja, want hij heeft die bijlage ondertekend.

V: Dus met andere woorden, moeten wij hierbij begrijpen dat SEVINGER door middel van of via u, op de hoogte was dat Elenath van Leoncita ARENDS was?

A: Natuurlijk²¹³

5.13 Proces-verbaal 3^e verhoor verdachte Hsing:

V: Kwam het vaker voor dat EVERY zich bemoeide met documenten voor het aanvragen van terreinen?

A: Ja, in opdracht van de minister kon hij dit doen.²¹⁴

V: Wie heeft de bevoegdheid om de DIP c.q. in dit geval om aan ABATH opdracht te geven de aanmaak van documenten ten behoeve van een bedrijf, in dit geval ten behoeve van Elenath, met spoed te behandelen?

A: De minister.

V: Kon EVERY en/of u aan de DIP c.q. aan ABATH verzoeken of opdracht geven om documenten voor de uitgifte van optie op een terrein ten behoeve van een bedrijf met spoed te behandelen?

A: Ik zeker niet.

V: En EVERY?

A: Als de minister EVERY daar de opdracht voor gaf wel.²¹⁵

O: Wij tonen u een e-mailbericht d.d. 23 januari 2015 tussen Every en Leoncita. Op dezelfde datum dat de begeleidingsbrief, aanbiedingsbrief en concept optiebeschikking het bureau van Sevinger binnenkwamen en u de begeleidingsbrief geregistreerd en voorzien had van een volgnummer, mailde Every dit e-mailbericht naar Leoncita met onderwerp "MB van optieverlening en verlening optierecht brief".

V: Kwam het vaker voor dat EVERY kopie van de opties aan mensen gaf, nadat ze wel of niet door de minister getekend waren?

A: Dat kwam voor. Dat mocht na ondertekening van de minister.

V: Van wie mocht het?

A: Van minister SEVINGER.

V: Kwam het volgens u vaker voor dat aanvragers een kopie van hun MB verkregen vanuit het bureau van de minister?

A: Ja, de minister gaf deze MB's aan de aanvragers.

V: Wie gaf een kopie van de MB's aan de aanvragers?

A: De minister, en zoals ik ook afleid uit deze e-mail, EVERY.²¹⁶

5.14 Proces-verbaal 1ste verhoor verdachte Franken:

Nadat ik dit bedrijf, in 2012 of 2013, had opgericht, werd ik op een dag door Leoncita ARENDS benaderd die geïnteresseerd was om dit bedrijf

²¹³ Persoonsdossier Every, p. 1072.

²¹⁴ Persoonsdossier Hsing, p. 1499.

²¹⁵ Persoonsdossier Hsing, p. 1502.

²¹⁶ Persoonsdossier Hsing, p. 1503.

van mij te kopen. Dit bedrijf had²¹⁷ niets, geen enkele bezittingen. Ik had toen mijn aandelen aan haar verkocht.²¹⁸

5.15 Proces-verbaal 2^e verhoor verdachte Franken:

Ik herinner me nu dat ik op een gegeven moment 40 aandelen van mijn 100 aandelen in Elenath aan het bedrijf Pos Abou SAS verkocht. Ik had toen de 40 aandelen aan Pos Abou overgedragen. Dit bedrijf was van twee Colombiaanse mannen genaamd Roberto CALDERON en Guillermo OTERO.²¹⁹

5.16 Proces-verbaal 3^e verhoor verdachte Franken:

A: Ik herinner mij dat ik inderdaad een aanvraagbrief heb ondertekend op verzoek van Leoncita ARENDS. Het was net op een dag dat ik door Leoncita werd gebeld en verzocht om bij haar thuis langs te gaan om een aanvraagbrief te ondertekenen. Leoncita zei toen tegen mij dat deze aanvraagbrief betrekking heeft tot een nieuw beleid van de Minister en dat de brief een soort reservering is voor een terrein in afwachting van het behandelingsproces dat nog moest beginnen. Als jullie mijn file controleren, zullen jullie merken dat ik het bedrijf pas een paar maanden later heb opgericht.²²⁰

Ik heb deze brief inderdaad ondertekend. Ik heb deze brief niet opgesteld. Ik moest deze brief heel snel ondertekenen.

V: Wat was de rol van Leoncita toen u deze brief hebt ondertekend?

A: Leoncita was de persoon die de contacten had met Minister SEVINGER.²²¹

A: Voor mij valt op dat dit niet de manier is. Deze manier van aanvragen ken ik niet. Maar Leoncita zei tegen mij dat het nieuw beleid is. Ze hebben misbruik gemaakt van mijn vertrouwen door de handtekening te laten zetten en te zeggen dat het een nieuw beleid is.²²²

V: Maar waarom ging dit via Leoncita en niet via de DIP?

A: Zij zou het brengen en regelen. Leoncita heeft mij hiervoor benaderd. Voor het aanvragen van de optie. Dat was in 2013. Ik denk in de maand februari. Ze zei tegen mij om de brief te ondertekenen en dat zij het zal indienen.²²³

Ik heb GOTERO en CALDERON de 40 aandelen gegeven, omdat het vrienden van mij zijn. Ze hebben het mij later de aandelen teruggegeven omdat ze er niets mee konden.²²⁴

²¹⁷ Persoonsdossier Franken, p. 1117.

²¹⁸ Persoonsdossier Franken, p. 1118.

²¹⁹ Persoonsdossier Franken, p. 1128.

²²⁰ Persoonsdossier Franken, p. 1155.

²²¹ Persoonsdossier Franken, p. 1156.

²²² Persoonsdossier Franken, p. 1157.

²²³ Persoonsdossier Franken, p. 1158.

²²⁴ Persoonsdossier Franken, p. 1159.

Met name ten aanzien van Elenath:

5.17 Proces-verbaal 2^e verhoor verdachte Hsing:

Verzoekbrief (BL5)

V: Wat kunt u ons verklaren over de verzoekbrief d.d. 8 februari 2013 ondertekend door

Pieter Jefferson FRANKEN?

A: Ik zie dat de minister heeft deze brief op 10 maart 2014 geaccordeerd.²²⁵

V: Kan de minister hem van u hebben gekregen?

A: Nee, want ik zou het document pas aan de minister geven als ik hem had ingeboekt, en dit document is niet ingeboekt, want er ontbreekt een volgnummer.

V: Zonder in te boeken, kon het verzoek niet naar BID en DIP?

A: Nee, hij moest ingeboekt worden.²²⁶

V: Waar stond de ontvangststempel?

A: Op mijn bureau, iedereen kon erbij. Op mijn bureau stond ook een stempel van het bureau van de minister. Hier kon de minister ook bij, dus hij kan ook deze stempel erop gezet hebben. Ikzelf zette deze stempel gewoonlijk op de documenten als de minister getekend had, ik zette deze stempel dan een beetje in de handtekening van de minister.

Verzoekbrief (BL6)

V: Wat kunt u ons verklaren over de verzoekbrief d.d. 15 maart 2014 ondertekend door Reina RICHARDSON?

A: Ik zie dat de minister deze aanvraag op 11 november 2014 heeft goedgekeurd. Maar dit is het handschrift van EVERY.

V: Mocht EVERY de accordering van de minister op een verzoek schrijven?

A: Ja.

V: Op wie zijn verzoek kon EVERY dit doen?

A: De minister was de enige die dit kon verzoeken.

V: Wie heeft de dienststempel van het bureau van MROII met de datum van inkomen 10 maart 2014 op deze aanvraag gestempeld?

A: Dat kan zowel ik, EVERY of de minister gedaan hebben.

V: Waarom werd deze aanvraag niet van een volgnummer voorzien?

A: Na de accordering van de minister kon ik hem inboeken, indien de brief niet eerst bij mij was gekomen. Het kwam voor dat de brief eerst naar de minister ging en pas daarna bij mij kwam. Maar zodra hij mij kwam, voorzag ik de brief van volgnummer om hem in of uit te boeken.²²⁷

Verzoekbrief (BL7)

²²⁵ Persoonsdossier Hsing, p. 1478.

²²⁶ Persoonsdossier Hsing, p. 1479.

²²⁷ Persoonsdossier Hsing, p. 1481.

O: Wij tonen u de verzoekbrief d.d. 15 november 2014 ondertekend door Reina Richardson.

A: Ik heb deze brief ingeboekt op 29 december 2014, de minister heeft hem op dezelfde dag geaccordeerd. Ik heb deze brief ingeboekt, het is mijn handschrift. De brief is ook op 29 december 2014 uitgeboekt.

V: Wie heeft de dienststempel van het bureau van MROII met de datum van inkomen 29 december 2014 op deze aanvraag gestempeld?

A: Dat kan de minister, EVERY of ik gedaan hebben. De datumstempel van uitboeking is een aparte stempel op mijn bureau, die heb ik erop gezet. Het volgnummer is door mij erop gezet, het is mijn handschrift. De stempel onderaan van het bureau van de minister heb ik er niet op gezet, want ik zet de stempel altijd door de handtekening van de minister, aan de rechterbovenkant van de accordering. Dit doe ik specifiek daar omdat iemand ooit de handtekening van de minister heeft proberen te vervalsen. Op alle brieven uit BL 5, 6 en 7 staat de stempel aan de linkerkant van de accordering en daarom weet ik dat ik deze stempel er niet op heb gezet.²²⁸

Met name ten aanzien van Deshaun

5.18 Proces-verbaal 2^e verhoor verdachte Winterdal:

V: Hoe bent u betrokken geraakt bij Deshaun?

A: Leoncita vroeg mij op een dag of ik directeur wilde zijn voor haar, voor een bedrijf. Ze zei dat het niet moeilijk was en dat ik alleen mee moest naar een notaris en moest tekenen.²²⁹

5.19 Proces-verbaal 3^e verhoor verdachte Winterdal:

O: Op 7 augustus 2015 werd een aanvraagbrief voor een optie op erfpacht voor een commercieel terrein, gelegen tegenover Wayaca Mall, bij het bureau van minister Sevinger ingediend.

V: We zien uw naam staan onder de aanvraagbrief. Van wie is de handtekening onderaan deze brief?

A: Dat is mijn handtekening.²³⁰

5.20 Proces-verbaal 6^e verhoor verdachte Abath:

V: Wat voor persoon is Mary WINTERDAL?

A: Ik kan mij niet precies herinneren, maar volgens mij is zij een werkster of iets in die geest. Ik heb dit ergens gelezen. Ik herinner mij dat ik aan de minister heb gevraagd hoe het mogelijk was dat zij om een terrein kan vragen. Ik vond het eigenlijk vreemd. De minister zei toen tegen mij dat iedereen het recht had om een verzoek in te dienen voor een stuk grond.²³¹

²²⁸ Persoonsdossier Hsing, p. 1482.

²²⁹ Persoonsdossier Winterdal, p. 3224.

²³⁰ Persoonsdossier Winterdal, p. 3229.

²³¹ Persoonsdossier Abath, p. 190.

V: Is dit de normale gang van zaken dat een bedrijf een verzoekbrief indiende voor het verkrijgen van een commercieel terrein, terwijl dit bedrijf nog niet werd opgericht en bij de KvK werd ingeschreven?

A: Zeker niet. Een van eisen bij het indienen van een verzoek is dat het bedrijf ingeschreven moet zijn bij de KVK.²³²

5.21 Proces-verbaal 3e verhoor verdachte Castaño Henao van 28 mei 2021:

A: Verder was een werknemer van Leoncita bij mij thuis geweest. Hij was een gay jongen.²³³

O: ROGA werd in onderzoek Avestrus gehoord.²³⁴

A: Is het de gay jongen waarover jullie het nu hebben? De jongen die bij mij thuiskwam, was een travestiet en gay. Hij is een jongen die dameskleding draagt en die zijn nagels verft.

O: Uw omschrijving van de jongen klopt.²³⁵

Ten aanzien van zaaksdossier Susebeek:

6. Proces-verbaal relaas algemeen dossier:

Sevinger was minister van Infrastructuur (*het Hof begrijpt: minister van Infrastructuur, Integratie en Ruimtelijke Ordening*) vanaf 2009 tot en met 2017 in twee regeerperiodes van de kabinetten Mike Eman I en II.²³⁶ Bij wet was voorgeschreven dat de minister degene was die bepaalde of en wie een commercieel terrein kreeg en ook eventuele verlengings- of wijzigingsaanvragen van de (optie op) erfpachtterreinen beoordeelde.²³⁷

7. Proces-verbaal 1ste verhoor getuige Tsu:

Ik was teamcoördinator bij de DIP.²³⁸

Susebeek was close met de minister. Susebeek wilde alleen goede terreinen en hij kreeg ze ook. Het zijn goedkope²³⁹ terreinen, zeker als je het vergelijkt met het kopen van terreinen op de vrije markt.²⁴⁰

8. Proces-verbaal 3^e verhoor getuige Tsu:

V: Bent u op de hoogte van aanvragen erfpachtterrein in relatie tot Pieter Susebeek? Wat kunt u daarover verklaren?

²³² Persoonsdossier Abath, p. 191.

²³³ Persoonsdossier Castana Henao, p. 717.

²³⁴ Persoonsdossier Castana Henao, p. 718.

²³⁵ Persoonsdossier Castana Henao, p. 719.

²³⁶ Algemeen dossier, p. 7.

²³⁷ Algemeen dossier, p. 8.

²³⁸ Getuigendossier, map 3, p. 1379.

²³⁹ Getuigendossier, map 3, p. 1393.

²⁴⁰ Getuigendossier, map 3, p. 1394.

A: Ja zeker. Het is een naam die vaak klonk binnen de gangen van DIP toentertijd.

V: Wat werd er gezegd?²⁴¹

A: Hij kreeg alles, van woningbouwpercelen tot commerciële percelen. Alles, hij was ook ambtenaar van DOW dus hij liep constant in ons gebouw. Dus het was ook raar. Ik heb zelf aanvragen in relatie tot hem meegemaakt.

V: Wat kunt u verklaren over de relatie van Susebeek met Sevinger?

A: Heel close met de minister. Je kon het zien. Je zag het ook in de aanvragen, we moesten medewerking verlenen aan de aanvragen van Susebeek. En het was duidelijk voor ons dat hij adviseur was van de minister. Het was een dichte relatie.²⁴²

O: Wij tonen u een aanvraag van Berkem N.V.

A: Ah ja die percelen tegenover de cruiseterminal. Weer een duidelijke instructie van de minister "akkoord conform". Ja, dat is Susebeek. Ik zei al, hij kreeg alles. Ja..... mensen worden snel rijk zo. Prime location. Een normale burger kan nooit zoveel terreinen krijgen en dan op die locaties.²⁴³

O: Het valt ons op dat sommige namen vaak voorkomen in relatie tot commerciële erfpacht.

A: Ja zeker. Vooral Susebeek. Dat was het gesprek van het jaar.²⁴⁴

9. Proces-verbaal 9^e verhoor verdachte Sevinger:

O: Wij willen het met u hebben over Pieter Susebeek.

V: Wat kunt u over hem vertellen?

A: Het is een goede vriend van mij. We trainen samen. Ik zie hem als een broer.

O: Hij was in de periode dat u minister was als ambtenaar ter beschikking gesteld aan uw bureau.

V: Waarom heeft u hem voor die baan uitgekozen?

A: Voor zijn adviezen en voor IT.²⁴⁵

10. Proces-verbaal 1ste verhoor verdachte P.T.A. Susebeek:

Ik heb bedrijven: Bohio Holding, La Hacienda, Hersus, BPD Development, PATS Development, PATS property management. Ik ontwikkel een beetje bij sinds ongeveer 30 jaar. Er zijn dingen in ontwikkeling en er zijn dingen ontwikkeld. In ontwikkeling zijn BPD, White Fin en Mahogany.²⁴⁶

Hersus holding is het moederbedrijf, daarvan ben ik 100% eigenaar, daaronder hangen al die bedrijven die ik genoemd heb PATS, BPD, White Fin etc.²⁴⁷

²⁴¹ Getuigendossier, map 3, p. 1473.

²⁴² Getuigendossier, map 3, p. 1474.

²⁴³ Getuigendossier, map 3, p. 1476.

²⁴⁴ Getuigendossier, map 3, p. 1478.

²⁴⁵ Persoonsdossier Sevinger, p. 2228.

²⁴⁶ Persoonsdossier Susebeek, p. 2564.

²⁴⁷ Persoonsdossier Susebeek, p. 2566.

V: Hoe zou je je relatie en/of band met Benny beschrijven?

A: Onze band is sterk geworden door het fietsen. Als je alle projecten ziet die ik ontwikkeld heb is dat een succesvol bedrijf. En hij is een vakman. Als ik zie wat hij in 8 jaar hier heeft gebouwd, dan vind ik dat mooi. We wisselen vaak ideeën uit hoe je iets moet bouwen. Hij beschouwde me als adviseur.²⁴⁸

V: Hoeveel aanvragen voor commerciële terreinen heeft u gedaan?

A: Ik doe constant aanvragen, bij verschillende regeringen. Altijd verzoeken gedaan.

(...)

O: In deze periode dat Sevinger minister was is het dus wel gelukt.

A: Ja eindelijk ja.

A: In de periode daarvoor kreeg ik geen antwoord op mijn aanvragen.²⁴⁹

O: Wij, verbalisanten, tonen je de volgende tabel. Het betreft de onderzoekresultaten tot zover van de bedrijven die een commercieel terrein hebben gekregen en waar jij de eigenaar van bent.

Bedrijfsnaam	Directeur	Datum aanvraag /	Grootte en locatie terrein	Accordering SEVINGER	Afsluit
1. PATS Development NV	Dinand H. SUSEBEEK	12-07-2010	C2810 3920 m ² Palm Beach		Ja d.d. 4-4-2012
Uitbreiding	Idem	27-11-2014	C2809 / 1358m ²	28-11-2014	
2. BPD Development NV	Dinand H. SUSEBEEK	Juli 2010	Palm Beach		
Nieuw aanvraag	Randalia F.G. ARENDS	9-07-2014	K4369 / 3066m ² Eagle Beach	18-07-2014	Ja d.d. 26-10-2017
3. Berkem Development N.V.	Antonio.F. BERKEMEYER	10-12-2012	2x percelen 762 m ² en 368 m ² L.G. Smith Bhd	3-01-2013	Ja d.d. 9-7-2015
4. Mahogany Residences N.V.	Christian ARENDS	14-11-2014	2140m ² Palm Beach	28-11-2014	Boxemprocedure
5. White Fin Estates NV	Carlo MANSUR jr	27-01-2015	K4051 / 2423 m ² Pos Abou	27-01-2015	Ja d.d. 11-10-2017

V: Wat kan je hierover verklaren?

A: PATS Development klopt ja, BPD, klopt. Berkem was alleen een optie he. White Fin heb ik overgenomen van een ander en ik ben bezig bij DOW met een bouwvergunning.²⁵¹

²⁴⁸ Persoonsdossier Susebeek, p. 2572.

²⁴⁹ Persoonsdossier Susebeek, p. 2584.

²⁵⁰ Persoonsdossier Susebeek, p. 2587.

²⁵¹ Persoonsdossier Susebeek, p. 2588.

11. Proces-verbaal verhoor P.T.A. Susebeek als getuige bij de rechter-commissaris:

U, rechter-commissaris, vraagt mij wat mijn werkzaamheden waren toen ik adviseur van Sevinger was toen hij minister was.

Mij werd om advies gevraagd als ontwikkelaar. Het klopt dat ik voor 40 uur (*het Hof begrijpt: per week*) op de loonlijst stond. Per week werkte ik 3 a 10 uur.²⁵²

Het klopt dat ik in de periode 2012-2018 voor PATS, BERKEM en BPD aanvragen heb ingediend voor erfpachtrechten. Mahogany heb ik aangevraagd, maar dat is nooit voltooid.²⁵³

12. Proces-verbaal relaas zaaksdossier Susebeek:

Hekwerk

In een bij de woning van Sevinger inbeslaggenomen iMac (beslagcode PAR14.06.03.001) werd een email (*het Hof: e-mail van 31 augustus 2014, Beslagdossier, map 1, p. 21*) aangetroffen betreffende een hekwerk. Deze email was gestuurd door Sevinger naar het bedrijf L.A. Ornamental in Miami. In de e-mail stond dat een aanbetaling van USD 5000,- voor het laten maken van het hekwerk, via het bedrijf La Hacienda overgemaakt zou worden. De tekeningen en afmetingen van het hekwerk waren als bijlagen bij de e-mail toegevoegd. Hierin werd geconstateerd dat de tekeningen van het hekwerk veel gelijkenis hadden met het hekwerk van Sevinger zijn woning te Paradijs 14-A.

De gegevens van Susebeek en van zijn bedrijven werden via een vordering bevestigd bij Bon Bini Cargo. Uit de verstrekte gegevens bleek dat via Pats Property een hekwerk werd geïmporteerd namens Sevinger en bij hem thuis te Paradijs 14-A werd afgeleverd.

In de administratie van Pats Property in de filedoos 'Pats Property 2015 Bankstukken' werd een bank overschrijvingsformulier d.d. 4 februari 2015 op naam van L.A. Ornamental Rack Corp aangetroffen. Het betrof een overschrijving van de bankrekening van Pats Property bij Aruba Bank voor een bedrag van USD 3.000,- met de omschrijving 'Fence panels invoice 27226', getekend door Susebeek.²⁵⁴

De bankgegevens van Susebeek en van zijn bedrijven werden ook via een vordering bevestigd en verkregen. Hieruit bleek dat de volgende betalingen werden verricht aan L.A. Ornamental & Rack Corp via de bankrekening van Pats Property Management NV bij Aruba Bank:

²⁵² Los, p. 2.

²⁵³ Los, p. 3.

²⁵⁴ Zaaksdossier Susebeek, p. 58.

20140909	14353	18C		20140909	9.000,00	4	WIRE TRANSFER //00203055	70	KTROMP	/8635436275 LA ORNAMENTAL & RACK CORP. 3708 NW 82ND STREET MIAMI FL 33147 USA
20150204	19888	18C		20150204	5.400,00	9	WIRE TRANSFER //00223046	70	XTOPPEH	/8635436275 LA ORNAMENTAL & RACK CORP 3708 NW 82ND STREET MIAMI FL 33147 USA

Stortingen van gelijkwaardige bedragen voor of na deze betalingen aan Ornamental werden niet waargenomen op de bankrekening van Pats Property. Indien een koers van 1.80 voor de dollar wordt gehanteerd, dan was de betaling van 9 september 2014 ad Awg. 9000, precies USD 5000. Hieruit bleek dat dit de aanbetaling was die Sevinger noemde in zijn email naar Ornamental & Rack Corp. De betaling van Awg. 5400 van 4 februari 2015, komt qua datum en invoice nummer, weer overeen met het aangetroffen overschrijvingsformulier voor USD 3000.²⁵⁵

Fantastic Gardens

Het bedrijf Fantastic Gardens verstreekte een offerte op naam van Benny Sevinger voor het aanleggen van de voortuin en dripsysteem van Sevinger zijn woning te Caya Frere²⁵⁶ Federicus (voormalig Paradijs 14-A). Het totaalbedrag van de offerte was Awg. 25.201,64. Tevens werden drie cheques verstrekt, uitgegeven door Pats Development NV aan Fantastic Gardens en ondertekend door Pieter Susebeek namelijk:

- cheque 120, Awg. 18.000,00 d.d. 2/12/2015
- cheque 129, Awg. 3.000,00 d.d. 15/3/2016
- cheque 135, Awg. 4.201,64 d.d. 19/05/2016

De som van de cheques was precies het bedrag van de offerte, zijnde Awg. 25.201,64.²⁵⁷

Vectra Gym

Gedurende de eerste huiszoeking werd achter de woning van Sevinger een complete ingerichte gymruimte geconstateerd.

In het digitale beslag uit de woning van Sevinger werd in de laptop, een niet getekende offerte, nummer E14599 d.d. 1-12-2016, voor het bedrag van USD 11.054 op naam van Sevinger aangetroffen. Het betrof een Vectra-VX 48 gymmachine.

In het beslag van de containers, waar de administratie van het kantoor La Hacienda werd bewaard, werd een bankoverschrijvingsformulier in de filedoos 'Pats Property Bank Dec 2016' aangetroffen. Het betrof een overmaking d.d. 13-12-2016 van de bankrekening van Pats Property bij Aruba Bank naar het bedrijf Home Fitness Headquarters in Amerika, voor het bedrag van USD 11.054,00. Deze overmaking was de betaling van factuur E14599 voor een Vectra VX-48 gymmachine.

²⁵⁵ Zaaksdossier Susebeek, p. 59.

²⁵⁶ Zaaksdossier Susebeek, p. 60.

²⁵⁷ Zaaksdossier Susebeek, p. 61.

De gegevens omtrent gym - en sport materialen over de periode van december 2016 tot en met 1 februari 2017 werden bij de Douane via een vordering bevestigd en verkregen. Uit de verstrekte gegevens bleek dat een Vectra Gym VX-48 werd geïmporteerd via het bedrijf Bohio Holding van Susebeek.²⁵⁸

13. Proces-verbaal 6^e verhoor verdachte P.T.A. Susebeek:

Het apparaat, de Vectra, is direct bij Benny afgeleverd.²⁵⁹

14. Proces-verbaal 10^e verhoor verdachte Sevinger:

O: Wij tonen u een factuur van 1 december 2016 van een gymapparaat van \$ 11.054,00 in uw naam. Dit gymapparaat is aangetroffen in uw gym.

V: Wat kunt u hierover verklaren?

A: Dit gaat over de Vectra gym.²⁶⁰

15. Geschrift, zijnde een Ministerie Beschikking (optie) van 8 augustus 2014:

Gelezen het verzoekschrift d.d. 10 december 2012 t.n.v. de naamloze vennootschap Berkem Development N.V.

Heeft besloten:

Aan de naamloze vennootschap Berkem Development het recht van optie te verlenen op een perceel domeingrond gelegen aan de noordzijde van de L.G. Smith Boulevard, beschreven in het DLV Veldwerk no. 20120087 kavel 2.²⁶¹

Ondertekend door de minister van Ruimtelijke Ontwikkeling Infrastructuur en Integratie op 8 augustus 2014.²⁶²

16. Geschrift, zijnde een overeenkomst tot vestiging van erfpacht van 1 mei 2015:

De publiekrechtelijke rechtspersoon Land Aruba, ten deze vertegenwoordigd door de minister van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Integratie

en

De naamloze vennootschap Berkem Development N.V. (contractant)

²⁵⁸ Zaaksdossier Susebeek, p. 63.

²⁵⁹ Persoonsdossier Susebeek, p. 2855

²⁶⁰ Persoonsdossier Sevinger, p. 2302

²⁶¹ Zaaksdossier Susebeek, p. 281.

²⁶² Zaaksdossier Susebeek, p. 284.

komen overeen²⁶³

Verlening en aanvaarding van de erfpacht

1. Land Aruba zal, met inachtneming van het verder in deze Overeenkomst bepaalde, aan

Contractant, die dit zal aanvaarden, een recht van erfpacht verlenen.

2. Het recht van erfpacht wordt gevestigd op twee percelen domeingrond, t.w.:

a. het perceel domeingrond, groot zevenhonderdtwee-en zestig (762 m²), kadastraal bekend als Land Aruba, Eerste Afdeling Sectie G, nummer 315; en

b. het perceel domeingrond, groot ongeveer driehonderdachten zestig (368 m²), nader omschreven in DLV veldwerknr. 20140297 kavel no. 2²⁶⁴

aldus overeengekomen op 1 mei 2015

(ondertekend door het Land Aruba (*het Hof begrijpt: door minister van ROII, O.B. Sevinger*) en contractant (*het Hof begrijpt: A.F. Berkemeijer namens Berkem*)²⁶⁵

17. Geschrift, zijnde een aanvraagbrief voor een erfpachtrecht d.d. 12 juli 2010 namens PATS Development N.V.:

Juli 12, 2010

Aan de Minister van Infrastructuur

Excellentie,

De ondergetekende, Dinand Hairo Susebeek, handelende als directeur van de naamloze vennootschap Pats Development N.V. nader te noemen Pats een zustermaatschappij van El Bohio Holding N.V., nader te noemen El Bohio, richt zich tot u met het verzoek in aanmerking te komen voor de verkrijging van het recht van erfpacht op een perceel domeingrond gelegen aan de Sasaki weg., zoals op bijgaande situatietekening aangegeven.

Herhaaldelijke keren is door El Bohio een verzoek ingediend aan de Ministerie van Sociale Zaken en Infrastructuur om v.n. domeingrond te verkrijgen om voor verdere investeringen en ontwikkeling van dezelfde zonder ooit enige reactie te krijgen nog van de Minister nog van DIP, dit verzoek is v.n. om;

²⁶³ Zaaksdossier Susebeek, p. 286.

²⁶⁴ Zaaksdossier Susebeek, p. 287.

²⁶⁵ Zaaksdossier Susebeek, p. 295.

- Ruimte te maken om het huidige project van La Hacienda af te ronden.
- Ruimte te krijgen om kantoor ruimtes voor de administratie van La Hacienda winkel centrum, souvenirs en toekomstige investeringen.
- Ruimte voor opslag van materieel en materiaal t.b.v La Hacienda winkel centrum en souvenirs te bergen

Op genoemde perceel wenst Pats een commerciële pand te bouwen en te exploiteren bestaande kantoor, winkel ruimte, opslag ruimte, bar_ annex restaurant Pats Development N.V. wenst namens haar Holding maatschappij hiermede een verdere ontwikkeling van haar commerciële activiteiten op het eiland in te spelen.

Hersus Holding N.V. is de moeder maatschappij van El Bohio Holding N.V., La Hacienda Hersus N.V., Pats Development N.V., en BDP Development N.V. voor bovengenoemde bedrijven is er geen kantoor ruimte nog opslag ruimte beschikbaar reden waarom reddend waarom het verzoek is gedaan op dit perceel daar de ontplooiing van El Bohio Holding en La Hacienda Hersus dicht in de omgeving van dit perceel bevinden.²⁶⁶

De ondergetekende is t.a.t. bereid u persoonlijk nader in te lichten, indien nodig, en wacht uw positieve beschikking op het onderwerpelijke verzoek af.

Hoogachtend,

Dinand H. Susebeek
namens PATS Development N.V.²⁶⁷

18. Geschrift, zijnde een overeenkomst tot wijziging van erfpachtvoorwaarden en uitbreiding (commercieel) van 1 oktober 2015:

De publiekrechtelijke rechtspersoon Land Aruba, ten deze vertegenwoordigd door de minister van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Integratie

en

De naamloze vennootschap PATS Development N.V. (contractant)

komen overeen

Artikel 3

Goedkeuring wijziging erfpachtvoorwaarden

²⁶⁶ Zaaksdossier Susebeek, p. 107.

²⁶⁷ Zaaksdossier Susebeek, p. 108.

Conform de beslissing van de Minister van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Integratie gedateerd 28 november 2014 naar aanleiding van een verzoek daartoe van PATS Development N.V. d.d. 27 november 2014, heeft het Land Aruba geen bezwaren tegen het wijzigen van de erfpachtvoorwaarden, in het bijzonder de bestemming van het in erfpacht uitgegeven perceel domeingrond en verleent zijn goedkeuring daartoe.

Artikel 6

Verlening en aanvaarding van de erfpacht

Land Aruba zal aan contractant een recht van erfpacht verlenen.

Het recht van erfpacht wordt gevestigd op een perceel domeingrond, groot 1358 m², gelegen te Palm Beach.

aldus overeengekomen op 1 oktober 2015

(ondertekend door het Land Aruba (*het Hof begrijpt: door minister van ROI, O.B. Sevinger*) en contractant)²⁶⁸

19. Geschrift, zijnde een Ministeriële Beschikking (optie) van 21 oktober 2015:

Ministeriële beschikking van de Minister van Ruimtelijke Ontwikkeling Infrastructuur en Integratie

Gelezen het verzoek d.d. 14 november 2014 van de naamloze vennootschap Mahogany Residences N.V.

Heeft besloten

Aan de naamloze vennootschap Mahogany Residences N.V. een optierecht te verlenen op het perceel domeingrond groot 2.140 m² gelegen te Palm Beach

Ondertekend door de minister van Ruimtelijke Ontwikkeling Infrastructuur en Integratie op 21 oktober 2015.²⁶⁹

20. Geschrift, zijnde een overeenkomst tot vestiging van erfpacht (commercieel) van 1 november 2016:

De publiekrechtelijke rechtspersoon Land Aruba, ten deze vertegenwoordigd door de minister van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Integratie

en

De naamloze vennootschap BPD Development N.V. (contractant)

²⁶⁸ Zaaksdossier Susebeek, p. 186.

²⁶⁹ Zaaksdossier Susebeek, p. 336.

komen overeen

Verlening en aanvaarding van de erfpacht

1. Land Aruba zal, met inachtneming van het verder in deze Overeenkomst bepaalde, aan

Contractant, die dit zal aanvaarden, een recht van erfpacht verlenen.

2. Het recht van erfpacht wordt gevestigd op een perceel domeingrond, groot 3066 m² te Eagle Beach.

aldus overeengekomen op 1 november 2016

(ondertekend door het Land Aruba (*het Hof begrijpt: door minister van ROII, O.B. Sevinger*) en contractant)²⁷⁰

21. Geschrift, zijnde een overeenkomst tot vestiging van erfpacht (commercieel) van 1 november 2016:

De publiekrechtelijke rechtspersoon Land Aruba, ten deze vertegenwoordigd door de minister van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Integratie

en

De naamloze vennootschap White Fin Estates N.V. (contractant)

komen overeen

Verlening en aanvaarding van de erfpacht

1. Land Aruba zal, met inachtneming van het verder in deze Overeenkomst bepaalde, aan

Contractant, die dit zal aanvaarden, een recht van erfpacht verlenen.

2. Het recht van erfpacht wordt gevestigd op een perceel domeingrond, groot 2423 m² te Pos Abao.

aldus overeengekomen op 1 november 2016

(ondertekend door het Land Aruba (*het Hof begrijpt: door minister van ROII, O.B. Sevinger*) en contractant)²⁷¹

Ten aanzien van *zaaksdossier Fundacion Curason Berde*:

22. Geschrift, zijnde een notariële akte "oprichting stichting Fundacion Curason Berde" d.d. 17 maart 2009:

OPRICHTING

²⁷⁰ Zaaksdossier Susebeek, p. 247.

²⁷¹ Zaaksdossier Susebeek, p. 504.

Heden, zeventien maart tweeduizend negen, verscheen voor mij, notaris in Aruba, de getuigen: D.C. Correa, L.M. Funez Salgado en M.F. MADURO.

De comparanten verklaarden te zamen van hun vermogen af te zonderen een bedrag van Afl. 100,= en daarmee een stichting in het leven te roepen.

De stichting draagt de naam "Fundacion Curason Berde".

De stichting stelt zich ten doel: het bijeenbrengen, administreren, beheren en aanwenden van de fondsen die bestemd zijn voor de verkiezingscampagne van de heer Oslin Benito Sevinger.

De stichting tracht haar doel te bereiken door het op degelijke en rechtmatige wijze bijeenbrengen en administreren en beheren van voornoemde fondsen teneinde deze voor bovengenoemd doel aan te wenden.²⁷²

Waarvan akte, in minuut opgemaakt, is verleden te Aruba, en ondertekend door comparanten, de getuigen en de notaris.²⁷³

23. Proces-verbaal relaas zaaksdossier FCB:

Uit de administratie van de stichting van Sevinger (*het Hof begrijpt: stichting Fundacion Curason Berde*) bleek dat er op 9 juni 2015 een cheque ad Awg. 11.375,50 is uitgeschreven ten behoeve van Nautilus Travel & Trading (hierna: Nautilus).

De cheque is kennelijk uitgeschreven door de voorzitter van FCB, Every, want de handtekening komt onder andere overeen met de handtekening die hij onder zijn verhoren heeft gezet. In de administratie van de stichting FCB is ook een e-mail aangetroffen van het reisbureau Nautilus aan Mary Hsing, de secretaresse van minister Sevinger met daarin een reisschema voor mrs. Claudia Castaño Henao. Dit betreft de echtgenote van Sevinger. Haar reis zou kennelijk op 11 juni 2015 beginnen met een vlucht naar Nederland. Op 21 juni 2015 zou ze via Parijs doorvliegen naar Martinique en vier dagen daarna met een tussenstop op Guadeloupe naar Miami. Op 28 juni 2015 was de terugvlucht naar Aruba gepland. Hoewel de mail aan de secretaresse van het bureau van de minister was gericht en de betaling door de stichting van Sevinger is gedaan, is niet gebleken dat het een politiek noodzakelijke reis betrof.²⁷⁴

24. Proces-verbaal 8ste verhoor verdachte Every:

V: Wat kunt u over FCB verklaren?

²⁷² Zaaksdossier FCB, p. 66.

²⁷³ Zaaksdossier FCB, p. 70.

²⁷⁴ Zaaksdossier FCB, p. 48.

A: Deze stichting wordt gebruikt door de minister om zijn campagne te voeren. PIMIEMTA en ik werden door minister SEVINGER gevraagd om met al de administratie en bankaangelegenheden rond te stichting te attenderen, waaronder cheques uitschrijven. Dat was tussen 2013 en 2017.

V: Wat is het doel van deze stichting?

A: Het doel is de politieke campagne van SEVINGER te ondersteunen.²⁷⁵

V: Wat heeft SEVINGER u verteld/uitgelegd wat uw taak zal zijn als voorzitter?

A: Hij gaf aan mij aan dat indien iets betaald moest worden, dit door mij en PIMIEMTA op zijn instructies moest gebeuren.²⁷⁶

O: Met toegang tot de rekening van FCB bedoelen wij niet het alleen uitschrijven van cheques, maar ook zicht op de bankrekening, stortingen en alle activiteiten rond/tot de bankrekening.

V: Tot hoever was uw bevoegdheid hieromtrent?

A: Mijn bevoegdheid was beperkt tot het uitschrijven van cheques. PIMIEMTA en ik werden door minister SEVINGER geïnstrueerd voor het uitschrijven van cheques. Deze cheques moeten voorzien zijn van mijn handtekening en die van PIMIEMTA, anders werd de cheque niet uitbetaald.

V: Wie gaf opdracht tot betalingen via de bankrekening?

A: Minister SEVINGER²⁷⁷

O: In de administratie van de stichting zagen wij een cheque uitgeschreven aan Nautilus Travel & Trading voor het bedrag van Awg. 11.375,50 (No.000162) d.d. 9 juni 2015. Wij tonen u Bijlagen 3a en 3b.

V: Wie heeft deze cheque uitgeschreven?

A: Ik zie mijn handtekening en die van PIMIEMTA. Het handschrift op de cheque is van mij.

V: Wie heeft de opdracht gegeven om deze cheque uit te schrijven?

A: SEVINGER.²⁷⁸

25. Proces-verbaal verhoor verdachte Pimienta:

V: Wie gaf opdracht tot betalingen van de bankrekening?

A: Het akkoord tot betaling ging altijd via Benny. Benny gaf de opdracht aan Freddy dat iets betaald moest worden en als er een verzoek tot betaling bij Freddy terecht kwam moest hij er eerst mee naar Benny voor accordering voor de betaling.²⁷⁹

²⁷⁵ Persoonsdossier Every, p. 997.

²⁷⁶ Persoonsdossier Every, p. 998.

²⁷⁷ Persoonsdossier Every, p. 1002.

²⁷⁸ Persoonsdossier Every, p. 1007.

²⁷⁹ Persoonsdossier Pimienta, p. 1760.